Голос України

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України  № 57 (307)  Субота, 28 березня 1992 року  Ціна 30 коп.

Цілком ймовірно, що найближчим часом кількість порідненних з Одесою зарубіжних міст, яка вже досягла майже двадцяти, поповнить слідом за ізраїльською Хайфою і грецький — Пірей. Про це йшлося в ході перебування в Одесі представницької делегації Пірея на чолі із заступником мера Вагнелісом Хрісафісом, а також на зустрічі грецької делегації з мером Одеси, представником Президента України в Одеській області Валентином Симоненком.

ПІШЛА ДРУГА ХВИЛЯ

Учора Комісія Верховної Ради у закордонних справах та Українська Ліга підприємств з іноземним капіталом влаштували для українських та зарубіжних кореспондентів прес-конференцію, яка мала на меті роз'яснити деякі положення Закону про іноземні інвестиції.

На думку організаторів, цей закон має стати переломним у тому плані, що сприятиме залученню іноземного капіталу в економіку України.

Динаміка ж проникнення на наш ринок іноземних інвесторів така: першу хвилю в основному становлять фірми Японії, Південної Кореї та Сінгапуру, а до другої входять Туреччина, США та країни Європи. Разом з тим відносно давніми партнерами України є фірми Німеччини, Франції та Австрії.

У ЛІТАКУ БУЛИ ДІТИ...

27 березня над Кальбаджарським районом Азербайджану було підбито літак Як-40 авіакомпанії «Вірменські авіалінії», який виконував рейс Степанакерт — Єреван. Внаслідок обстрілу тепловими ракетами «Стріла» вийшов з ладу один з двигунів машини, відмовили навігаційні прилади, система гальмування. З величезними зусиллями екіпажу вдалося «дотягти» до єреванського аеропорту «Еребуні» й посадити літак.

Авіалінія Єреван — Степанакерт поновилася усього кілька днів тому. А необхідність повітряного моста між Вірменією й Арцахом (Нагірний Карабах) очевидна: треба вивозити звідти поранених і дітей. До речі, в салоні підбитого літака було 16 дітей. Це вже друга спроба азербайджанців розірвати єдину нитку, яка зв'язує Вірменію з НКР.

РУКИ І РІКИ

Ріки — притягують. Про це свідчить хоча б стара баєчка про греку, котрий долав водний рубіж, а його звідти за руку — «хвать!». Нині й радий би був, аби тобі хтось зробив «хвать!», однак з ріками щось перехімічено, і того, хто раніше робив «хвать!», самого вхопив нечистий... Але, мабуть, недарма слова «ріка» і «рука» такі схожі: ріки продовжують робити свою справу — притягують, поєднують, споріднюють, і в цьому закладено добрячий запас Вічності.

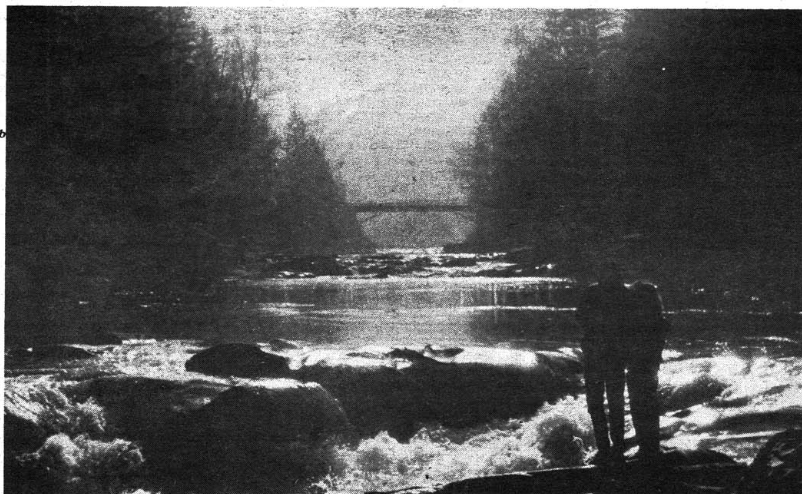


Фото Тараса ЯКОВИНИ.

У Києві розпочався другий з'їзд Спілки Українського Студентства. Близько 200 делегатів від 24 філій Спілки з різних міст України — такий склад його учасників. У програмі з'їзду обговорення поточної політичної ситуації та вироблення рішень щодо майбутніх дій. Є підстави вважати, що одним із пріоритетних напрямів діяльності СУС буде боротьба за вихід України зі складу СНД.

ПОСАДИЛИ КАШТАНИ

Учора в Києві відбувся мітинг учасників мирної акції представників кримських татар. На мітингу виступили народні депутати України Генріх Алтунян, Степан Хмара, Лариса Скорик. Учасники мітингу прийняли пропозицію заступника голови меджлісу Ріфата Чубарова посадити на місці побиття кримських татар київською міліцією три каштани на знак того, що кримські татари розуміють — не український народ віддава наказ застосовувати кийки.

Ріфат Чубаров поінформував присутніх про результати переговорів з Верховною Радою України і про прийняті нашим парламентом рішення. Детальніше про цю подію читайте в наступному номері.

ЗАХІД ВИЯВЛЯЄ ТЕРПІННЯ

Ще на три місяці відстрочено виплати західним банкам відсотків за зовнішню заборгованість колишнього СРСР. Про це повідомив представник Дойче банку після переговорів у Франкфурті-на-Майні з делегацією Зовнішекономбанку. Як відомо, екс-Союз залишився винен Заходу загалом 65 мільярдів доларів.

ІНВЕСТИЦІЇ, ҐНЕГАЙНО

Економічне відродження Прибалтійських республік стало темою обговорення на черговому засіданні Ради Європи, що відбулося в Таллінні. Його учасники висловилися за негайні західні інвестиції в економіку Латвії, Литви та Естонії.

Установчий з'їзд металургів країн СНД відкрився в Липецьку. На ньому передбачається створити Союз металургів — міждержавну неурядову організацію, що діятиме у відповідності з законодавством країн Співдружності й загальновизнаними міжнародними нормами.

«Голос України» допоможе вам орієнтуватися в інформаційному вирі сьогодення ● Передплачуйте й читайте нашу газету ● Передплатна ціна з 1 квітня (для нових передплатників): на 12 місяців — 144 крб., на 6 місяців — 72 крб., на 3 місяці — 36 крб., на 1 місяць — 12 крб. ● Роздрібна ціна з 1 квітня: за примірник з 8 стор.— 1 крб., з 16 стор. — 2 крб. ● Індекс українського видання 60955, російського — 60997.

У ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

На засіданні Президії Верховної Ради України, яке відбулося 27 березня, розглянуто документи, підготовлені за результатами зустрічі Голови Верховної Ради України І. С. Плюща, Прем'єр-міністра України В. П. Фокіна і заступника Голови Верховної Ради України В. Б. Гриньова з представниками меджлісу і організації кримсько-татарського національного руху.

Президія схвалила позицію керівників Верховної Ради і Уряду України, зайняту ними під час зустрічі.

Доручено Кабінету Міністрів України разом з Радою Міністрів Республіки Крим з участю представників кримськотатарського народу протягом квітня цього року розглянути питання про хід повернення депортованих кримських татар до Криму і розробити додаткові заходи, спрямовані на соціально-економічне забезпечення цього процесу.

Президія звернулася до Верховної Ради Криму з проханням розглянути соціально-економічні, політичні та культурні проблеми кримськотатарського народу і внести відповідні пропозиції до Верховної Ради України.

Комісіям Верховної Ради у питаннях законодавства і законності, у правах людини, з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин доручено з участю представників кримськотатарського народу розглянути пропозиції Верховної Ради Криму і кримських татар, підготувати відповідні проекти документів і внести їх на розгляд Президії Верховної Ради України.

Вів засідання Президії перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинець.

Про переговори по розмежуванню повноважень між Україною і Республікою Крим

26 березня 1992 року в м. Києві завершилися переговори делегації Верховної Ради України, яку очолив заступник Голови Верховної Ради В. Б. Гриньов, і делегації Верховної Ради Республіки Крим на чолі з Головою Верховної Ради М. В. Багровим про розмежування повноважень між Україною і Республікою Крим.

В ході переговорів було досягнуто взаєморозуміння відносно того, що розмежування повноважень повинно бути здійснено в конституційно-договірній формі. Відповідно до цього сторони попередньо узгодили принципи вирішення цієї проблеми, на основі яких були визначені питання, що відносяться до відання Республіки Крим, і повноваження України у відносинах з Кримом.

Схвалені сторонами положення були зафіксовані в Угоді делегацій, підписаній В. Б. Гриньовим і М. В. Багровим, і склали зміст підготовленого на переговорах проекту Закону України «Про розмежування повноважень України і Республіки Крим».

Делегації домовились, що даний законопроект буде попередньо розглянуто Верховною Радою Республіки Крим, а потім він повинен бути прийнятий Верховною Радою України. Цей закон має стати правовою основою відносин між Україною і Республікою Крим, яка до неї входить.

Досягнуто домовленості, що положення закону будуть закріплені у Конституції Республіки Крим, яка готується. Відповідні зміни буде внесено до Конституції України. Угодою і проектом Закону передбачено гарантії того, що дане розмежування повноважень не може бути змінено в односторонньому порядку.

ЗАЯВА

ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРИВОДУ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ В РЕСПУБЛІЦІ МОЛДОВА

Незважаючи на зусилля Верховної Ради України та парламентів інших держав СНД та НБСЄ, спрямовані на мирне врегулювання конфлікту в Республіці Молдова, ситуація різко загострюється, воєнні дії стали реальністю і можуть набрати як для Молдови, так і для сусідніх держав і насамперед для України загрозливого характеру. У тому пересвідчились делегації парламентаріїв України, які відвідали Республіку Молдова.

Президія Верховної Ради України ще раз закликає конфліктуючі озброєні сторони негайно припинити воєнні дії, реалізувати домовленість, досягнуту між ними Узгодженим протоколом від 18 березня 1992 року, роз вести озброєні формування і сісти за стіл переговорів. На нашу думку, першим кроком до мирного врегулювання повинен бути обмін всіма затриманими з обох сторін.

Вважаємо недопустимим участь у конфлікті будь-якої третьої сторони.

Президія Верховної Ради України ще раз підтверджує свою готовність сприяти мирному врегулюванню конфронтації і пропонує визначити посередника з держав членів ООН, НБСЄ або СНД. Привертаємо увагу парламентів європейських держав на реальну можливість розгортання серйозного воєнного конфлікту в центрі Європи.

Кров, яка сьогодні ллється у сусідній країні, людські смерті і страждання, тисячі біженців, які з'явилися на українській землі, загроза воєнної ескалації, негативні економічні наслідки безглуздої війни, не можуть залишати нас байдужими.

Президія Верховної Ради України

Парламентська хроніка

СІМ РАЗІВ ВІДМІР

Денне і вечірнє засідання 26 березня

Помилку виправити ніколи не пізно. Якщо її взагалі ще можна виправити. І якщо це найменше стосується Верховної Ради. Бо надто дорого обходяться суспільству неточності в законах, якими вона регламентує життя країни. На жаль, стало вже ледь не правилом, коли законодавці, прийнявши нормотворчі акти, вже через кілька місяців спішно повертаються до ними ж створених праць.

Так сталось і з Законом про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування. Не встигло, як кажуть, висохнути на цьому документі чорнило, як тут же посипалася з усіх боків нищівна критика й на адресу самих творців цього Закону, і безпосередньо на його текст. Трапилася парадоксальна ситуація. Народні депутати, щиро бажаючи допомогти місцевій владі вирвати її із стану напіврозпаду і сплячки, фактично паралізували її діяльність.

Можна цю ситуацію пояснити і браком досвіду народних обранців у законотворчості, і головне, тим, що в молодій країні швидко міняються обставини, на які не може не реагувати український парламент. Але ж закон на те і є закон, щоб він найменше хитався під натиском різних сил.

Закон про місцеві Ради, що й казати, найбільше постраждав від сили Президентського правління. Введення цієї принципово нової форми державного устрою багато чого міняє в нашій владній структурі. Фактично за Радами лишилася тільки вивіска, все ж інше зазнає докорінних змін. Отож народні депутати замість кількох годин, які відводилися на обговорення нового тексту Закону, билися над ним цілий день. Дискусії спалахували ледь не по кожному пункту. Навіть по такому, наприклад: буде заступник голови Ради штатною особою чи працюватиме на громадських засадах. Зрештою, новий Закон про місцеві Ради в кінці дня було прийнято, хоч деякі депутати щодо його досконалості так і залишилися при своїй думці.

Кажу ж, що цей Закон забрав би на себе в кілька разів менше дорогоцінного часу, якби не довелося на ходу «штопати» ті прогалини, що залишилися з попереднього тексту, — без будь-якого зв'язку з новими обставинами.

Майже без дискусій після цього було прийнято Закон про війська внутрішньої та конвойної служби, що слухався у другому читанні.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ, парламентський оглядач.

ШАНОВНІ ГОЛОВИ, ЗЛІЗАЙТЕ З «ВАЛІЗ»!

Ранкове засідання 27 березня

Основні питання, навколо яких точилася дискусія під час обговорення проекту постанови Верховної Ради про введення в дію Закону України «Про внесення змін до Закону Української РСР «Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування», можна умовно поділити на три блоки. Перший — щодо засад місцевого самоврядування у Києві. З трьох варіантів, запропонованих народними депутатами, найбільшу кількість голосів набрало формулювання, що до прийняття Закону про столицю України Київська міська рада керуватиметься у своїй діяльності Законом про місцеві Ради народних депутатів, місцеве та регіональне самоврядування.

Найдовше ж дискусія тривала навколо п'ятого пункту, яким регламентовано термін розробки і внесення на розгляд Верховної Ради проекту Закону України «Про вибори голів сільських, селищних і міських Рад народних депутатів». Річ у тому, що в проекті постанови, запропонованому на розгляд парламенту, зазначалося: даний законопроект має бути готовим для розгляду в першому читанні до 1 вересня. Однак така віддалена перспектива більшість депутатів не влаштовувала. Аргументи були різні. Одні підкреслювали, що через відсутність даного закону чимало нинішніх голів Рад базового рівня сидять, так би мовити, на валізах, інші вважали, що правова база для такого законопроекту вже створена і нічого зволікати з його розробкою. При цьому не забули згадати і про терміни проведення виборів голів сільських, селищних і міських Рад.

Судячи з усього, більшість промовців схильна дати можливість «посидіти на валізах» керівникам Рад базового рівня до першого грудня цього року. Бо, на їхню думку, вибори можна проводити лише після завершення комплексу осінніх польових робіт. У цьому, звичайно, є своя логіка. Однак не забудьмо, що соціологічне опитування засвідчило: 62 відсотки населення невдоволені роботою органів місцевого самоврядування. Тож не виключено, що з прийняттям Закону про вибори голів сільських, селищних і міських Рад декому доведеться не лише «злізти з валіз», а й залишити свої керівні крісла. І чекати довго цього не доведеться, бо більшість народних депутатів проголосувала за те, щоб даний законопроект був представлений Верховній Раді для обговорення не першого вересня, як планувалося, а до першого червня цього року.

Немає чого боятися й тим, хто змушений буде залишити номенклатурну обойму й пошукати собі місця за межами представницьких органів. Завдяки пропозиції, внесеній народним депутатом Олександром Морозом і прийнятій як доповнення до одного з пунктів постанови, Кабінет міністрів, керівників місцевої, державної адміністрації зобов'язано забезпечити відповідно до трудового законодавства працевлаштування співробітників апаратів Рад народних депутатів, які змушені будуть звільнитися з роботи в результаті введення в дію Закону про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування.

Доведеться Радам усіх рівнів розпрощатися з бізнесом, який вони розпочали на незаконній основі. Бо останній пункт постанови гласить: «Доручити сільським, селищним, районним у містах, міським, районним, обласним Радам народних депутатів до 1 травня 1992 року скасувати рішення їх виконавчих комітетів про реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, прийняті з порушенням статті 2 Закону України «Про підприємницьку діяльність». Уточнено, що це стосується лише тих підприємств, які створені з пайовою участю Рад. Тож решті підприємців немає чого боятися.

Після прийняття постанови депутати вирішили, а точніше — головуючий запропонував, перейти до обговорення і внесення змін до Конституції (Основного Закону) України у зв'язку з прийняттям Закону «Про представника Президента України». І ось, напевне, чи не вперше за час роботи парламенту збіглися, і про це було заявлено вголос, думки народних депутатів Степана Хмари та Олександра Мороза. Пропозицію Степана Ількoвича про необхідність зняти даний проект з обговорення підтримав Олександр Олександрович. Її зустріли добрим сміхом та оплесками в залі. Можливо, це, а скоріше — аргументація інших народних обранців та поріділі ряди парламентаріїв, вплинуло на те, що і наступний проект — Закону про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» — був відправлений на доопрацювання.

Певно, урвався терпець й у завжди коректного і витриманого головуючого Василя Дурдинця від вільного відвідування, а точніше — невідвідування, пленарних засідань депутатами. Тому він запропонував після перерви провести поіменну реєстрацію. А далі — вирішили провести закрите засідання. Мабуть, на ньому відбудеться і «розбір польотів», тобто розглядатиметься питання участі народних обранців у роботі вищого законодавчого органу. Шкода лише, що цього не почує майже половина парламентаріїв, які залишили зал або й зовсім не прийшли на засідання.

У пленарних засіданнях оголошено перерву до 8 квітня. Наступні півтора тижня депутати працюватимуть у комісіях.

Василь ТУГЛУК, парламентський кореспондент «Голосу України».

Візит Президента України в Індію

ДЕЛІ. 26 березня. (Спецкор. Укрінформ Віктор Деміденко, кор. ТАРС Борис Зайцев). Взаєморозуміння, схожість поглядів на актуальні проблеми відзначали сьогодні зустрічі і переговори Президента України Леоніда Кравчука з індійськими керівниками. Сторони висловили тверду відданість курсу миру і стабільності, незалежному розвитку суверенних держав, всебічному розширенню і зміцненню дружніх відносин між українським та індійським народами.

У ході переговорів Л. Кравчука з Президентом Індії Рамасвамі Венкатараманом, віце-президентом Шанкар Дайял Шармою, державним міністром торгівлі П. Чідамбарамом була підкреслена наявність міцних основ для розширення і зміцнення відносин між Україною та Індією.

На необхідність всебічного розвитку українсько-індійських зв'язків вказав Л. Кравчук під час діалогу з міністром закордонних справ Індії Мадхавсінх Соланкі. Президент України висловив упевненість, що процес зміцнення двосторонніх відносин відповідатиме інтересам як індійського, так і українського народів.

Л. Кравчук заявив про схожість зовнішньополітичного курсу Києва із зусиллями країн — членів Руху неприєднання. Україна прагне стати нейтральною та без'ядерною державою, не бажає мати справи з будь-якими воєнними блоками.

Торкаючись проблеми тероризму, Президент України і міністр закордонних справ Індії рішуче засудили будь-які спроби вирішити спірні питання насильницьким шляхом. Вони виступили за мирне врегулювання всіх спорів за столом переговорів.

* * *

Індія і Україна можуть спільно внести благотворний вклад у справу встановлення нового справедливого міжнародного порядку, заявив тут сьогодні Президент Індії Рамасвамі Венкатараман. Виступаючи увечері на прийомі, влаштованому на честь Президента України Леоніда Кравчука, який перебуває з офіційним візитом в Індії, він відзначив, що розквіт України, відомої своїми надзвичайно багатими природними ресурсами, сучасною промисловою і науковою базою, як незалежного утворення відкрив нові і різноманітні можливості для більшої взаємодії між двома країнами на рівнях урядів, установ, ділових кіл і простих людей. Р. Венкатараман підтвердив готовність Індії поділитися з незалежною Україною своїм досвідом управління змішаною економікою і здійснення контактів з міжнародними торговельними і фінансовими організаціями.

У слові-відповіді Л. Кравчук нагадав, що відносини між Індією і Україною мають глибоке історичне коріння. Серед засновників стародавнього Києва, якому минуло більш як півтори тисячі років, було двоє індійських князів.

За короткий час перебування делегації на гостинній індійській землі ми встигли відчути доброзичливість і щедрість вашого народу щодо незалежної України та її представників, сказав Л. Кравчук.

Рішуче йдучи шляхом утвердження своєї державності, Україна ставить перед собою завдання стати рівноправним членом світового співтовариства, встановити повноцінні відносини з усіма країнами, зазначив Л. Кравчук. Водночас вона прагне дальшої демократизації суспільства, будівництва справжньої правової держави, яка захищала б насамперед загальнолюдські цінності, права та інтереси кожної людини.

* * *

У рамках візиту в Делі відбулася зустріч міністра закордонних справ України Анатолія Зленка з міністром закордонних справ Індії Мадхавсінх Соланкі. Було обговорено питання розвитку відносин між двома країнами в різних галузях. При цьому особливу увагу було приділено нарощуванню політичного діалогу між Україною і Індією на двосторонній основі, а також у рамках ООН та інших міжнародних організацій. Міністри обмінялись думками з міжнародних проблем, які становлять взаємний інтерес.

А. Зленко запросив М. Соланкі відвідати з візитом Україну. Запрошення було з вдячністю прийнято.

* * *

ДЕЛІ, 27 березня. (Спецкор. Укрінформ Віктор Деміденко, кор. ТАРС Сергій Кармаліто). «Нам вдалося відкрити якісно нову сторінку українсько-індійських міждержавних відносин», — так Президент України Леонід Кравчук оцінив сьогодні підсумки свого офіційного візиту в Індію.

На проведеній тут прес-конференції він відзначив, що «головний результат візиту — підписання Договору про дружбу і співробітництво», який підкріплюється угодами про взаємодію в галузі економіки і торгівлі. «Ми прибули в Делі з бажанням закласти міцну основу наших відносин і задоволені спільно проведеною роботою».

* * *

Сьогодні вранці відбулись переговори Л. Кравчука з прем'єр-міністром Індії П. В. Нарасімха Рао. Глава індійського уряду заявив про готовність Індії поділитися з Україною своїм досвідом управління змішаною економікою та її лібералізації, висловився за пошук нових сфер взаємовигідного двостороннього співробітництва.

Л. Кравчук запросив П. В. Нарасімха Рао відвідати з офіційним візитом Україну. Запрошення було з вдячністю прийняте.

* * *

Сьогодні у другій половині дня Президент України, який перебуває з офіційним візитом в Індії, відбув з Делі у поїздку по країні. В урочистій церемонії проводив високого гостя, яка відбулась у президентському палаці — Раштрапаті Бхаван, взяли участь Президент Індії Рамасвамі Венкатараман. Прем'єр-міністр П. В. Нарасімха Рао та інші офіційні особи.

ЗА КРУГЛИМ СТОЛОМ

АЛМА-АТА. 27 березня (Кор. КазТАГ — ТАРС). Як і планувалося раніше, сьогодні тут рівно о 10 годині за місцевим часом у конференц-залі Будинку дружби відкрилася консультативна нарада голів Верховних Рад (парламентів) держав — учасниць СНД.

За круглим столом зустрілися члени восьми офіційних делегацій: Вірменії на чолі з Головою Верховної Ради Бабкеном Араркцяном, Білорусі — заступником Голови Верховної Ради Василем Шолодоновим, Казахстану — Головою Верховної Ради Серікболсином Абдильдіним, Киргизстану — Головою Верховної Ради Медетканом Шерімкуловим, Росії — Головою Верховної Ради Русланом Хасбулатовим, Таджикистану — заступником голови комітету Верховної Ради із законодавства Кодіржоном Джабаровим, Узбекистану — заступником Голови Верховної Ради Борисом Бугровим, України — Головою Верховної Ради Іваном Плющем.

Азербайджанська сторона присутня на нараді в ролі спостерігача і представлена делегацією на чолі з головою однієї з комісій Верховної Ради Вагіфом Касимовим. Це викликано тим, що парламент цієї республіки ще не ратифікував відповідні документи про її вступ до СНД.

Делегації Молдови та Туркменистану на нараду не прибули. Було оголошено, що їх відсутність пов'язана з об'єктивними причинами. Але якими, роз'яснення поки що не дано.

Нараду відкрив Голова Верховної Ради Казахстану Серікболсин Абдільдін.

Було зачитано привітання учасникам зустрічі від Президента Казахстану Нурсултана Назарбаєва, котрий перебуває в короткочасній відпустці, в якому відзначена велика важливість цієї події для долі Співдружності та всіх держав, що входять до неї, були висловлені добрі побажання успіхів у роботі.

До порядку денного наради включено п'ять питань: про Міжпарламентську асамблею держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав, про співробітництво постійних комісій та комітетів Верховних Рад (парламентів) держав — учасниць Співдружності, про підготовку першого пленарного засідання Міжпарламентської асамблеї держав — учасниць СНД, розробку положення про міжпарламентську інформаційно-довідкову службу та про співробітництво Верховних Рад (парламентів) у питаннях грошово-кредитної політики.

Керівники делегацій виклали свої точки зору на проект угоди про Міжпарламентську асамблею. В основному підтримана ідея створення асамблеї як консультативного інституту для обговорення питань і розгляду проектів документів, що становлять взаємний інтерес.

Голова Верховної Ради України Іван Плющ запропонував змінити передбачувану назву створюваного органу. Експертній групі доручено підготувати остаточну редакцію проекту угоди.

«ХОЧУ СПРОСТУВАТИ...»

ДЗВІНОК У РЕДАКЦІЮ

— Це «Голос України?».
— Так.
— Вас турбує директор акціонерного товариства «Агротехніка» зі Львова Михайло Тропак. Хочу спростувати вашу публікацію, яка не відповідає дійсності...

Голос у телефонній трубці був «наступальним» і «жорстким».

Виявилось, що йдеться про «круглий стіл» «Малий бізнес просить допомоги», матеріали якого були надруковані в «Голосі України» 6 березня.

Там було наведено такі слова М. Тропака: «Хочу сказати про хворобливу для багатьох малих підприємств проблему податкової інспекції. Поки що її працівники мають значні права і низьку кваліфікацію. Вони можуть закрити МП, заблокувати рахунки на декілька місяців. А останнє — це фактично смерть для бізнесменів, які мають багато партнерів, зобов'язань. Це вбиває справу на корню... Ми маємо сумний досвід, коли за три місяці податкова інспекція фактично поставила нас на грань розорення. Це коштувало нам 500 тисяч карбованців».

— Так ось, — сказав по телефону М. Тропак, — я від своїх слів відмовляюся...

— Як же так, — запитали ми, — хіба ви цього не говорили?

— Говорив, але після того, як відбувся «круглий стіл», минуло вже чимало часу, і ситуація змінилася. Відносини з працівниками податкової інспекції Галицького району у мене тепер добрі. Її начальник Ольга Величко, податковий інспектор Галина Карп'як стали нашими першими помічниками. Претензій до них не маю...

Спочатку ми, як кажуть, оторопіли. Невже так буває? Від конфлікту до міцної підтримки малого бізнесу? А потім подумали: а чому б і ні. Ми всі вчимося працювати в умовах ринку, «на ходу» змушені змінювати стиль роботи, відмовляємось від старих звичок. Можливо, саме це відбулося і в колективі податкової інспекції Галицького району Львова? Тоді ми разом з М. Тропаком з радістю спростовуємо цю частину нашої публікації і повідомляємо читачам, що робимо це з великим задоволенням. Приємно, що податкові інспектори стають «ринковиками».

Та, кажуть, довіряй, але перевіряй. І ми вирішили зателефонувати одному з організаторів нашого «круглого столу» віце-президентові регіональної асоціації малих підприємств «Львівська гільдія», начальнику відділу комітету розвитку території і ринкової інфраструктури Львівського облвиконкому М. Яворському.

— Як ви, Михайле Степановичу, оцінюєте нинішні відносини керівників структур малого бізнесу з податковою інспекцією?

— Вважаю, що проблема залишається і стоїть гостро. Але, якщо в Галицькому районі все прекрасно, як про це говорить Михайло Тропак, то, думаю, цьому позаздрять чимало працівників малих підприємств Львівщини. 9 квітня ми намітили провести обласну конференцію підприємців. Певен, що там піде мова і про роль податкової інспекції, самої системи оподаткування у становленні малого бізнесу.

А ми закликаємо читачів «Голосу України» висловитися з цього приводу.

Юрій КОРНЄВ.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

На підставі статті 55 Закону про вибори народних депутатів Української РСР та відповідно до постанови Президії Верховної Ради України від 21 січня ц. р. Центральна виборча комісія призначила на четвер 4 червня 1992 року повторні вибори народного депутата України від Жовтневого виборчого округу номер 368, Харківська область (замість вибулого депутата В. Н. Саніна, який трагічно загинув). Проведення повторних виборів доручено окружній і дільничним виборчим комісіям у попередньому складі.

До візиту в Україну міністра закордонних справ Сирійської Арабської Республіки

30 березня ц. р. в Україну прибуває з офіційним візитом міністр закордонних справ Сирійської Арабської Республіки Фарук Шараа.

Народився у 1938 р. на півдні Сирії. 1962 р. закінчив факультет англійської філології Дамаського університету. У 1963—1976 рр. працював у державній авіакомпанії Сирії та комерційним директором вільних зон Дамаска. У 1976 — 1980 рр. — посол САР в Італії, у 1980—1984 рр. — державний міністр закордонних справ.

З березня 1984 р. — міністр закордонних справ. Виконував багато місій як особистий представник президента Х. Асада, очолював урядові делегації на численних міжнародних та регіональних форумах. Член ЦК Партії арабського соціалістичного відродження (ПАСВ).

Одружений, має двох дітей.

Програмою перебування Ф. Шараа в Києві передбачаються зустріч з керівництвом України, переговори в МЗС, прес-конференція для українських та іноземних журналістів.

Прес-центр МЗС України

Ситуація

НЕПЕРЕДБАЧЕНИЙ АНТРАКТ

Конфлікт, який тривалий час лихоманить колектив Тернопільського музично-драматичного театру імені Т. Шевченка, схоже, переходить на новий виток. Велика група творчих працівників театру (29 з 54-х) заявила зі сторінок місцевої преси про наміри розпочати страйк, якщо не будуть задоволені їхні вимоги. Подібні листи-звернення надісланы на адресу Мінкультури України й обласного управління культури.

Чого домагаються тернопільські митці? Перевести П. Ластівку з посади головного режисера на посаду режисера-постановника і звільнити з посади керівника літературно-драматичною частиною В. Дишканта, як такого, що, за словами авторів листа, скомпрометував себе облудними виступами у пресі. Отже, вистава, запланована на 29 березня, може не відбутися.

Цікаво, що страйкарів підтримав ряд місцевих колективів, зокрема мале підприємство «Гектор», кооператив «Меценат», агрофірма «Вікторія», які в разі потреби готові допомогти митцям фінансами.

Роман ВАТРИЧ.

Тернопіль.

МАЙБУТНІ ПОЛІТОЛОГИ ГОЛОДУЮТЬ

15 студентів Одеського інституту політології та соціального управління оголосили безстрокову голодовку в стінах свого вузу.

— Чим це викликано? — запитую Олександра Стряпка, голову студентського комітету.

— Нам не дають можливості освоїти обрані спеціальності — політологів, соціологів. Вирішили закрити вуз, а приміщення, навчальну базу й гуртожиток передають педінституту. Студентів хочуть «прописати» до університету, аудиторії й гуртожитки якого перенаселені. Що буде далі, нікого не турбує, а нас — понад 600 чоловік.

Учасники акції висунули вимогу: відмінити розпорядження Кабінету міністрів України про передачу навчального корпусу й гуртожитку Одеському педінституту; виконати рішення ряду постійних комісій Верховної Ради України, Одеської обласної та міської Рад про передачу інституту політології та соціального управління Одеському держуніверситету з усіма його приміщеннями, навчальною базою, припинити адміністративне свавілля щодо колективу.

З такими ж вимогами студентський колектив відрядив групу своїх товаришів до Києва добиватися справедливості у Верховній Раді та Кабінеті міністрів.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

До речі

ІЗ СТУДЕНТІВ — У БЕЗРОБІТНІ

Така безрадісна перспектива чекає на багатьох випускників вузів і технікумів області. Як повідомляє державна служба зайнятості, на ринку праці вже зареєстровано понад 350 випускників Черкаського інженерно-технологічного інституту, фінансово-економічного технікуму, Ватутінського медичного училища, Шевченківського гідромеліоративного коледжу, які не можуть знайти собі роботу за фахом. Навіть перед 617 вихованцями професійно-технічних училищ нині стоїть проблема з працевлаштуванням.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Знайомтесь: Представник Президента

Апарат швидкого реагування

Таку адміністрацію має намір створити Представник Президента України у Львівській області Степан Давимука. Прес-конференція Степана Антоновича відбулася одразу ж після обнародування Указу Президента.

Приблизно рік тому В'ячеслав Чорновіл, відступивши від теми розмови і моїх запитань, несподівано розпочав інтерв'ю з особистості Степана Давимуки. Зауважив, що йому самому випала драматична роль політика перехідного періоду, а от коли історія потовчеться по ньому і таких, як він, то першим підведеться, струсить з себе попіл і піде далі саме Степан Давимука.

Хто б міг подумати тоді, що все станеться так швидко, що прогноз В'ячеслава Чорновола і вибір його опонента Леоніда Кравчука зійдуться на одній кандидатурі... Втім, Давимуку призначив Президент, а вибрав його час.

Відданість ідеї державотворення і компетентність — такі якості Степан Антонович вважає визначальними для представника. Чи відрізнятиметься нинішній представник від учорашнього першого заступника голови Львівської обласної Ради і виконкому? Суттєво — ні. Бо він разом з колегами давно розпочав розробляти і впроваджувати оригінальну концепцію соціально-економічного розвитку регіону. Щоправда, нерідко це був сизифів труд, бо що є влада без влади, без виконавчої дисципліни середньої ланки та відповідальності кожного?

Кажуть, легше провалити справу тоді, коли вона доручена трьом. Трьох вже не буде. І слава Богу! Натомість — точний розрахунок одного, який уміє прогнозувати ситуацію мінімум на два ходи наперед. А політичні пристрасті, що нуртували довкола Степана Давимуки, завжди розбивалися об його незворушний, тверезий розрахунок та науковий прогноз.

Додам, що Степан Давимука — молодий, імпозантної зовнішності чоловік. Вирізняється вишуканими манерами і тонким почуттям гумору. Веде розмову своєрідно — упівголоса. Спілкуючись з ним, треба напружувати не лише слух, а й кожну клітину мозку. Саме так говорить людина, яка хоче, щоб її почули й зрозуміли.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.



Фото Володимира САКВУКА.

Вітаємо

Імені видатних

Групі провідних учених України — фізикам, математикам, біологам, філологам — вручено іменні премії.

За цикл робіт з теорії та реалізації нових інформаційних технологій премії імені В. Глушкова удостоїлися доктор технічних наук Я. Айзенберг, доктор фізико-математичних наук В. Редько, кандидат технічних наук В. Гриценко, за підготовку монографії «Скарби України» премії імені В. Вернадського — доктор геолого-мінералогічних наук С. Нечаєв та кандидат геолого-мінералогічних наук В. Сьомка, за дослідження структури гідродинамічних полів премії імені М. Янгеля — член-кореспондент АН України В. Грінченко, кандидат технічних наук А. Макаренков та кандидат фізико-математичних наук М. Салтанов. Усього іменними преміями нагороджено 45 науковців.

Серед гуманітаріїв було відзначено цикл праць «Науково-політична спадщина М. Грушевського в умовах утвердження суверенітету України» О. Копиленка, роботу науковців Інституту держави і права імені В. Корецького АН України В. Денисова, В. Євінтова, монографії «Етнонімія геродотової Скіфії» та «Етнонімія птолемеєвої Сарматії» О. Стрижака.

Катерина БОРУШ.

Книжка тижня

ДУША НЕ ЗАМЕРЗАЄ

У кожного журналіста, котрий більш-менш себе поважає, є непомітна для сторонніх нав'язлива ідея — написати книгу. І коли мрія стає невиліковною, журналіст починає творити оповідання, повісті й навіть романи.

Отак свого часу «захворів» Володимир Івченко, київський газетяр, згодом заступник головного редактора одного із столичних журналів. Маючи пильне око, чутливу до життя душу, він осідлав ще й фотоапарат. І з такою майстерністю, що його газетні й журнальні публікації, підкріплені ілюстрацією, аж хлюпали через край глибиною життєвого матеріалу. Тобто самі просилися в оправу художнього аналізу. А спостережень у непосидющого, хоч зовні спокійного журналіста, назбиралося безліч.

Власне, з цього й почалося... Оповідання пішли, а згодом і повісті, в тому числі й пригодницькі, фантастичні. Сказати, що вони писалися легко, отже, нічого не сказати. Бо це вже був рівень справді естетичного освоєння того, що пережив, відчув, побачив журналіст. Його герої — люди сьогодення. Погодьмося, нині, коли майже половина літераторів Спілки письменників України кинулася в політику, читачі-фанати одразу ж відчули дефіцит художнього слова. І саме про час і наше місце в ньому. Що лишається журналістові? Заповнювати цю прикру прогалину.

Володимир Івченко робить це не гірше за тих, хто вважається членами письменницької спілки. Принаймні, його нова книга «Джерела не замерзають», випущена видавництвом «Український письменник», доводить це беззаперечно. Щоб пересвідчитися, розгорніть, почитайте — переживете приємні хвилини зустрічі з добротною літературою.

Людмила БАРАНЕВИЧ.

Київ.

Що новенького!

ТЕЛЕФОННА ТУСОВКА

Випадково дізнався про незвичайні властивості київської телефонної мережі. Набираючи телефон однієї фірми, зробив щось, мабуть, не так, і підключився до розмови, яку вели між собою одночасно чоловік десять. Усі — молоді люди з різних кінців міста. Одні були давніми знайомими, інші тільки знайомилися. Йшлося про дискотеки, дозвілля, спільних приятелів. Сміх, жарти. Усі гуртом заспокоювали шестирічну Олю, яка теж випадково встряла в розмову і чомусь заплакала. Потім вона нам заспівала «Амерікен гьорлз».

Протягом години учасниками розмови були чоловік 50, не менше. Хлопець і дівчина, познайомившись, відключалися від гурту й спілкувалися вже тет-а-тет. Коли мені це набридло, поклав трубку, але приєднатися ще раз не вдалося. На телефонних вузлах пояснити цей феномен не змогли: нібито щось-десь-якось на станції трапилось.

Як ви це робите, хлопці? Мені — сподобалось. Але як спробувати ще раз?

В'ячеслав ЯКУБЕНКО.

Київ.

Повертаючись до надрукованого

СПРАВА «МОСКВИ» — І НЕ ТІЛЬКИ

«Голос України» не вперше повертається до цієї теми. Нагадаємо суть. Колектив київського готелю «Москва» ще 6 листопада 1990 року уклав договір про оренду готелю з Держкомжитлокомунгоспом. 5 листопада 1991 київський міськвиконком, скориставшись Постановою № 311 Кабінету Міністрів України про передачу на баланс Рад комунальної власності, зажадав повернути орендне підприємство у власність Києва, незважаючи на те, що колектив уклав договір про оренду з правом викупу і рік справно платив гроші. 4 лютого цього року Вищий Арбітражний суд України виніс рішення на користь колективу. Та коли прийшли папери, в готелі не повірили власним очам: в рішенні арбітражного суду з'явився додатковий пункт. Згідно з ним, готель, виявляється, є орендонаймачем у... київського міськвиконкому. А перший пункт свідчить про те, що орендодавець... Держкомжитлокомунгосп.

Сьогодні майно готелю належить до Фонду державного майна України і Фонд має вирішити, як з ним бути далі. Здавалося б, усе ясно. Але несподівано до газети зателефонував помічник прокурора Києва і зажадав пояснень по двох позиціях: яким чином з'явилося у публікації прізвище заступника голови міськвиконкому Віталія Кочерги і на якій підставі у публікації вказано, що колектив готелю звертався до прокуратури після того, як він отримав рішення арбітражного суду з зайвим рішенням.

Складається враження, що міська прокуратура, яка на прес-конференції на початку місяця сильно ображалася на журналістів за критику, і сьогодні бачить у газетних публікаціях не факти, про які пишеться, на які звертається увага, а чатує на «проколи» пишучої братії і захищає не закон, а власні амбіції. Так, помічника прокурора цікавили саме «проколи» журналіста, а не «проколи» прокуратури. Він наполегливо просив заїхати на півгодини для того, щоб з'ясувати всі деталі і жартівливо обіцяв не заарештовувати.

Нас цікавить: на якій підставі, незважаючи на кілька свідків-журналістів з телекамерою, суд вписує в публічно зачитане рішення додатковий пункт? Нас цікавить, яким чином прокуратура, яка помічає в чужому оці порошинку, не помічає у власному колоду? Маю на увазі терор, влаштований Віталієм Кочергою проти колективу «Москви», провалений контракт на півтори сотні мільйонів доларів («ГУ» писав про це) та інші відомі прокуратурі діяння?

Костянтин КОСТЬ.

ВР…

Наприкі… в Централ… му історич… раїни його… вили пропа… ментів із… Грушевськ… зії виявило… но зникла… документів… хіву Ско… бистих ар… кого, І. М… залевсько… такі… ліквії, як… ковського,… О. Суворо… файєта, м… Веллінгтон… рії, князя… ких пап… Льва XII,… інших… лося, н… С. Петл… П. Мілю… шевському… П. Скоро… його дру… Петрівни

ЗОО…

Розпоча… кального М… ку. Запас… ків, … інших … 2—3 дні. … чини було… рмедів — … голодна см… — Зооп… заповідник… кого значе… директор …

КУРО…

За остан… ншилося в… біжних тур… на рівні, і… сте, а цін… тових. Чим пр… з-за кордо… це йшла… «Туризм і… який відкр… Південном… ньому взя… Франції, … чини, США… жав. Відб…

ВАНТ…

Незвича… снюють ві… підрозділу… СНД, що… луках. Як… рор міста… цівники ві… номіки ві… ганів та мі… СНБУ зат… смузі …



...а Богу! Натомість — точний розрахунок ...ого, який уміє прогнозувати ситуацію мі...ум на два ходи наперед. А політичні при...сті, що нуртували довкола Степана Дави...и, завжди розбивалися об його незворуш... тверезий розрахунок та науковий прог...

...одам, що Степан Давимука — молодий, ...озантної зовнішності чоловік. Вирізняється ...уканими манерами і тонким почуттям гу...у. Веде розмову своєрідно — упівголоса. ...куючись з ним, треба напружувати не ли... слух, а й кожну клітину мозку. Саме так ...рить людина, яка хоче, щоб її почули й ...зуміли.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
...ьвів.

Фото Володимира САКВУКА.

...их

...В. Сьом... ...структу... ...полів ...геля — ...Н Украї... ...кандидат ...Макарен... ...зико-ма...

тематичних наук М. Салтанов. Усього іменними преміями нагороджено 45 науковців.

Серед гуманітаріїв було відзначено цикл праць «Науково-політична спадщина М. Грушевського в умовах утвердження суверенітету України» О. Копиленка, роботу науковців Інституту держави і права імені В. Корецького АН України В. Денисова, В. Євінтова, монографії «Етнонімія геродотової Скіфії» та «Етнонімія птолемеєвої Сарматії» О. Стрижака.

Катерина БОРУШ.

...ння

...ВАЄ

...атеріалу. ...ся в оп... ...аналізу. ...непоси... ...спокій... ...збирало... ...почало... ...и, а зго... ...у числі ...стичні. ...исалися ...е сказа... ...е рівень ...освоєн... ...в, від... ...урналіст. ...сього... ...нині, ко... ...літерато... ...ків Ук... ...олітику,

читачі-фанати одразу ж відчули дефіцит художнього слова. І саме про час і наше місце в ньому. Що лишається журналістові? Заповнювати цю прикру прогалину.

Володимир Івченко робить це не гірше за тих, хто вважається членами письменницької спілки. Принаймні, його нова книга «Джерела не замерзають», випущена видавництвом «Український письменник», доводить це беззаперечно. Щоб пересвідчитися, розгорніть, почитайте — переживете приємні хвилини зустрічі з добротною літературою.

Людмила БАРАНЕВИЧ.
Київ.

...ого!

ТУСОВКА

...них при... Усі гур... ...естрів... ...ипадково ...і чомусь ...ена нам ...ьорлз». ...учасни... ...ець і дів... ...ось, від... ...у спіл... ...ет. Коли

мені це набридло, поклав трубку, але приєднатися ще раз не вдалося. На телефонних вузлах пояснити цей феномен не змогли: нібито щось-десь-якось на станції трапилось.

Як ви це робите, хлопці? Мені — сподобалось. Але як спробувати ще раз?

В'ячеслав ЯКУБЕНКО.
Київ.

Повертаючись до надрукованого

СПРАВА «МОСКВИ» — І НЕ ТІЛЬКИ

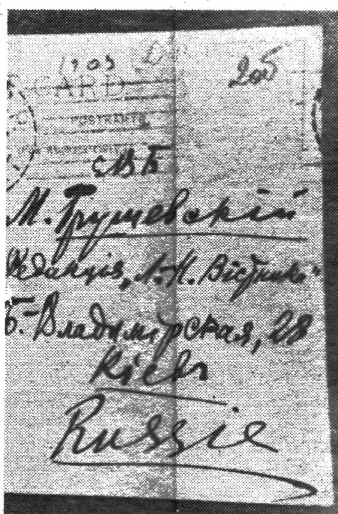
«Голос України» не вперше повертається до цієї теми. Нагадаємо суть. Колектив київського готелю «Москва» ще 6 листопада 1990 року уклав договір про оренду готелю з Держкомжитлокомунгоспом. 5 листопада 1991 київський міськвиконком, скориставшись Постановою № 311 Кабінету Міністрів України про передачу на баланс Рад комунальної власності, зажадав повернути орендне підприємство у власність Києва, незважаючи на те, що колектив уклав договір про оренду з правом викупу і рік справно платив гроші. 4 лютого цього року Вищий Арбітражний суд України виніс рішення на користь колективу. Та коли прийшли папери, в готелі не повірили власним очам: в рішенні арбітражного суду з'явився додатковий пункт. Згідно з ним, готель, виявляється, є орендонаймачем у... київського міськвиконкому. А перший пункт свідчить про те, що орендодавець... Держкомжитлокомунгосп.

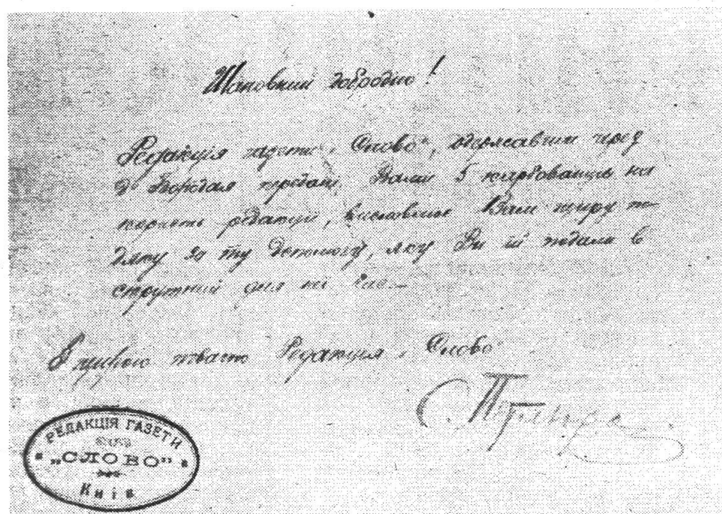
Сьогодні майно готелю належить до Фонду державного майна України і Фонд має вирішити, як з ним бути далі. Здавалося б, усе ясно. Але несподівано до газети зателефонував помічник прокурора Києва і зажадав пояснень по двох позиціях: яким чином з'явилося у публікації прізвище заступника голови міськвиконкому Віталія Кочерги і на якій підставі у публікації вказано, що колектив готелю звертався до прокуратури після того, як він отримав рішення арбітражного суду з зайвим рішенням.

Складається враження, що міська прокуратура, яка на прес-конференції на початку місяця сильно ображалася на журналістів за критику, і сьогодні бачить у газетних публікаціях не факти, про які пишеться, на які звертається увага, а чатує на «проколи» пишучої братії і захищає не закон, а власні амбіції. Так, помічника прокурора цікавили саме «проколи» журналіста, а не «проколи» прокуратури. Він наполегливо просив залишити на півгодини для того, щоб з'ясувати всі деталі і жартівливо обіцяв не заарештовувати.

Нас цікавить: на якій підставі, незважаючи на кілька свідків-журналістів з телекамерою, суд вписує в публічно зачитане рішення додатковий пункт? Нас цікавить, яким чином прокуратура, яка помічає в чужому оці порошинку, не помічає у власному колоду? Маю на увазі терор, влаштований Віталієм Кочергою проти колективу «Москви», провалений контракт на півтори сотні мільйонів доларів («ГУ» писав про це) та інші відомі прокуратурі діяння?

Костянтин КОСТЬ.




Шановний добродію!

РЕДАКЦІЯ ГАЗЕТИ «СЛОВО» Київ

ВРЯТОВАНО БЕЗЦІННІ РЕЛІКВІЇ

Наприкінці минулого року в Центральному державному історичному архіві України його співробітники виявили пропажу деяких документів із сімейного архіву Грушевських. Під час ревізії виявилося, що безслідно зникла велика кількість документів із сімейного архіву Скоропадських, особистих архівів Є. Трубецького, І. Мечникова, В. Модзалевського та інші. [illegible]рали такі [illegible]дні істор[illegible] реліквії, як автографи В. Жуковського, М. Карамзіна, О. Суворова, Вольтера, Лафайєта, мадам де Сталь, Веллінгтона, імператриці Марії, князя Михайла, римських пап Климентія XIII, Льва XII, Пія VII та багатьох інших історичних осіб. Здавалося, н[illegible]кди втра[illegible] листи С. Петлюри, В. Винниченка, П. Мілюкова — М. Грушевському, В. Бехтерєва — П. Скоропадському, листи його дружини Олександри Петрівни (уродженої Дурново), блокнот П. Скоропадського із записами особистих вражень про перебування на російсько-японській війні 1904—1905 років, оригінал лекції І. Мечникова про фагоцитоз та імунітет, яку він прочитав у інституті Пастера в Парижі. Усього ж було вкрадено кількасот безцінних документів, що стосуються історії України, її видатних вчених та державних осіб.

Враховуючи безпрецедентність злочину, в УВС міста Києва створили слідчо-оперативну групу.

У результаті копіткої роботи, що тривала майже три місяці, міліції вдалося вийти на слід злочинця, а згодом і затримати його. Обшук, проведений на квартирі зловмисника, очікуваного результату не дав. Викрадені документи були заховані в іншому місці. Але де? Незабаром оперативники знайшли відповідь. Величезна валіза, вщерть наповнена викраденими із архіву паперами, була вилучена в однієї із знайомих злодія.

Затриманий — молодий киянин, який має відповідну освіту і добре знається на історичних цінностях. Викрадення спланував заздалегідь. Свою здобич мав намір продати в одній із західних країн, куди саме збирався від'їжджати.

Якби працівники УВС Києва запізнилися ще на кілька днів, безцінні документи могли бути втраченими. Але завдяки наполегливості та високій професійній майстерності Івана Пуршеги, Олега Кудли, Олексія Малькова та інших співробітників київської міліції національне надбання врятовано.

Віктор КРИВОРОТЬКО,
співробітник прес-центру УВС міста Києва.
Фото Анатолія КОЛЕСНИКА. (Укрінформ).

Знак біди

ЗООПАРК З МОЛОТКА

Розпочався розпродаж унікального Менського зоопарку. Запасів риби для котиків, [illegible]мінго, пелік[illegible] та інших [illegible]арин залишил[illegible] на 2—3 дні. Щойно з цієї причини було продано білих ведмедів — інакше їх чекала голодна смерть.

— Зоопарк належить до заповідників республіканського значення, — говорить директор Г. Полосьмак. — Але нещодавно нас передали у комунальну власність району, для якого 3,5 мільйона на утримання звірів — непосильна ноша.

Поки що звернення працівників зоопарку у вищі інстанції, Кабінет міністрів України з проханням негайно допомогти залишаються без відповіді...

Петро СЕРГІЄНКО.
Чернігівська область.

Реалії

КУРОРТ НА ВІДПОЧИНКУ

За останні роки різко зменшилося в Ялті число зарубіжних туристів: і сервіс не на рівні, і море не дуже чисте, а ціни — на рівні світовых.

Чим привабити туристів з-за кордону до Ялти? Про це йшла мова на ярмарку «Туризм і бізнес. Ялта-92», який відкрився 23 березня на Південному березі Криму. В ньому взяли участь фірми Франції, Німеччини, Туреччини, США та інших держав. Відбулася презентація торговельного центру, побудованого за допомогою німецької фірми «Гренерт», бізнес-центру, а також першого в Криму казино.

Кримське об'єднання орендних підприємств «Інтурист» має на меті укласти угоди, контракти з представниками західного туристичного бізнесу, сподівається, що ярмарок допоможе знайти шляхи до відродження курортного і туристичного Криму.

Олександр ПІЛАТ.
Республіка Крим.

Кримінальна хроніка

ВАНТАЖТЕ ЦУКОР ЛІТАКАМИ

Незвичайні операції здійснюють військові льотчики підрозділу стратегічних сил СНД, що базуються в Прилуках. Як повідомив прокурор міста В. Стеценко, працівники відділу захисту економіки від злочинних посягань та місцевого управління СНБУ затримали на злітній смузі військово-транспортний літак, що мав вивезти до Енгельса дев'ять тонн цукру. Його закупили у малого підприємства «Рассвет» по 25 карбованців за кілограм, а перед цим незаконно придбали на Прилуцькому заводі продтоварів. Проводиться розслідування.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Коротко

УВІЙШЛИ ДО ФЕДЕРАЦІЇ

Широкі можливості для інтеграції у європейській співдружності науковців відкрились перед фізіологами України. На засіданні Виконкому Європейської федерації фізіологічних товариств (FEPS), яке відбулося у Дюссельдорфі, Українське фізіологічне товариство прийнято до цієї федерації. Звернення Центральної ради Українського фізіологічного товариства про прийом до FEPS знайшло розуміння і було одноголосно підтримано.

На тому ж засіданні було обрано академіка П. Костюка екстраординарним віце-президентом FEPS та прийнято рішення провести одну з виїзних сесій Виконкому FEPS у Києві.

Олександр ЗАДОРОЖНИЙ.

КОХАННЯ І КОЗА

Третьокласники дніпропетровської середньої школи № 12 вирішили провести гру «Кохання з першого погляду». Та на їхньому шляху раптом стала піонервожата. Її аргументи: яке може бути кохання в десятирічному віці й де вже тут «з першого погляду», коли однокласники бачать один одного протягом трьох років? Консенсусу все-таки дійшли. «Дружба із сто першого погляду» — так тепер називається гра.

Щодо старшокласників, то вони зайняті зовсім іншим: ставлять оперу М. Лисенка «Коза-дереза».

«ЄВРО-ІКС».

ВІ...

Є в Світл... йоні на Кі... велике село ... через «не... майже обез... тій Бабичів... канців, зате... улітку крізь... видно хат. І... в період «тво... го суверенітет... йшла нова ... що вугілля ...

БО...

— У вас ...
— Дякую...
— А у в... док з пап'є-... стмасовий!
— Хами! ... Хами? Т... всього — но... художній жу... тиричний у...

«Фо...

Майор В. ... начальник ... публіці дер... лізованого ... чого підпри... МВС Украї... ляє спецзас...

— Віктор... як народило... ємство?

— Його ... року МВС ... Головне пл... управління ... ласті, НДІ ... Росії. Спе... 11 чоловік. ... ція—кийки ... кобури. За ... виробничі ... ласна Рада ... 5 га землі. ... дальний та ... скоро стане ... ментальний ... металоріжучо... основному ... раз працює... ловік, а в ... центрів, де ... ліал, — ще...

— Чи з... нові спецзас...

— Зараз ... ти з ученим... ники МВС ... роботу над ... автоматично... лефонного н... сонального ... тячими ел... товими».

— Чи не... ніше?

— Скажі... сятків прац... го УВС ви... ження. Щод... рати їх по ... увімкнути ... ті у черго... сигнал піде ... має при с... цівник. А є...

Шановний добродію!

Редакція газети «Слово» ... 5 ...

З щирою повагою Редакція «Слово»

РЕДАКЦІЯ ГАЗЕТИ «СЛОВО» Київ

...САНО БЕЗЦІННІ РЕЛІКВІЇ

...го року ...ржавно... ...ві Ук... ...ки вия... доку... архіву ...ає реві... безслід... ...ількість ...ого ар... ...осово... ...рубець... ...В. Мод... ...рали ...ре... ...В. Жу... ...рамзіна, ...а, Ла... Сталь, ...иці Ма... ...римсь... ...XIII, ...агатьох ...Здава... ...листи ...ченка, ...Гру... ...рева — ...листи ...ксандри ...Дур... ...ново), блокнот П. Скоропадського із записами особистих вражень про перебування на російсько-японській війні 1904—1905 років, оригінал лекції І. Мечникова про фагоцитоз та імунітет, яку він прочитав у інституті Пастера в Парижі. Усього ж було вкрадено кількасот безцінних документів, що стосуються історії України, її видатних вчених та державних осіб.

Враховуючи безпрецедентність злочину, в УВС міста Києва створили слідчо-оперативну групу.

У результаті копіткої роботи, що тривала майже три місяці, міліції вдалося вийти на слід злочинця, а згодом і затримати його. Обшук, проведений на квартирі зловмисника, очікуваного результату не дав. Викрадені документи були заховані в іншому місці. Але де? Незабаром оперативники знайшли відповідь. Величезна валіза, вщерть наповнена викраденими із архіву паперами, була вилучена в одніеї із знайомих злодія.

Затриманий — молодий киянин, який має відповідну освіту і добре знається на історичних цінностях. Викрадення спланував заздалегідь. Свою здобич мав намір продати в одній із західних країн, куди саме збирався від'їжджати.

Якби працівники УВС Києва запізнилися ще на кілька днів, безцінні документи могли бути втраченими. Але завдяки наполегливості та високій професійній майстерності Івана Пуршеги, Олега Кудли, Олексія Малькова та інших співробітників київської міліції національне надбання врятовано.

Віктор КРИВОРОТЬКО, співробітник прес-центру УВС міста Києва.

Фото Анатолія КОЛЕСНИКА. (Укрінформ).

— Знак біди

...РК З МОЛОТКА

...даж уні... зоопар... коти... та ...я на ...іеї при... ...них ве... ...чекала ... до ...ікансь... ...ворить... ...ак. — Але нещодавно нас передали у комунальну власність району, для якого 3,5 мільйона на утримання звірів — непосильна ноша.

Поки що звернення працівників зоопарку у вищі інстанції, Кабінет міністрів України з проханням негайно допомогти залишаються без відповіді...

Петро СЕРГІЄНКО.
Чернігівська область.

— Реалії

...НА ВІДПОЧИНКУ

...ко зме... ...зару... ...рвіс не ...уже чи... ...вні сві... ...уристів ...? Про ...рмарку ...іта-92», ...резня на ...риму. В ...фірми ...Туреч... ...к дер... ...ентація торговельного центру, побудованого за допомогою німецької фірми «Гренерт», бізнес-центру, а також першого в Криму казино.

Кримське об'єднання орендних підприємств «Інтурист» має на меті укласти угоди, контракти з представниками західного туристичного бізнесу, сподівається, що ярмарок допоможе знайти шляхи до відродження курортного і туристичного Криму.

Олександр ПІЛАТ.
Республіка Крим.

...мінальна хроніка

...Є ЦУКОР ЛІТАКАМИ

...і здій... ...ьотчики ...их сил ...в При... ...проку... ...о, пра... ...сту еко... ...х посяг... ...авління ...злітний ...анспорт... ...ний літак, що мав вивезти до Енгельса дев'ять тонн цукру. Його закупили у малого підприємства «Рассвет» по 25 карбованців за кілограм, а перед цим незаконно придбали на Прилуцькому заводі продтоварів. Проводиться розслідування.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Коротко

УВІЙШЛИ ДО ФЕДЕРАЦІЇ

Широкі можливості для інтеграції у європейській співдружності науковців відкрились перед фізіологами України. На засіданні Виконкому Європейської федерації фізіологічних товариств (FEPS), яке відбулося у Дюссельдорфі, Українське фізіологічне товариство прийнято до цієї федерації. Звернення Центральної ради Українського фізіологічного товариства про прийом до FEPS знайшло розуміння і було одноголосно підтримано.

На тому ж засіданні було обрано академіка П. Костюка екстраординарним віцепрезидентом FEPS та прийнято рішення провести одну з виїзних сесій Виконкому FEPS у Києві.

Олександр ЗАДОРОЖНИЙ.

КОХАННЯ І КОЗА

Третьокласники дніпропетровської середньої школи № 12 вирішили провести гру «Кохання з першого погляду». Та на їхньому шляху раптом стала піонервожата. Її аргументи: яке може бути кохання в десятирічному віці й де вже тут «з першого погляду», коли однокласники бачать один одного протягом трьох років? Консенсусу все-таки дійшли. «Дружба із сто першого погляду» — так тепер називається гра.

Щодо старшокласників, то вони зайняті зовсім іншим: ставлять оперу М. Лисенка «Коза-дереза».

«ЄВРО-ІКС».

Екологія

ВИРУБУЮТЬ САДКИ

Є в Світловодському районі на Кіровоградщині невелике село Бабичівка, яке через «неперспективність» майже обезлюдніло. Але в тій Бабичівці хоч мало мешканців, зате багато дерев: улітку крізь зелене віття не видно хат. І ось несподівано, в період «творення державного суверенітету», в село прийшла нова біда — через те що вугілля стало дуже дорогим, люди почали вирубувати садки на покинутих садибах. Знищують верби у балках.

Цікаво, чому мовчать депутати Подорожненської сільської Ради, якій територіально підпорядкована Бабичівка? Невже чекають, поки під сокирами благодатна земля перетвориться на пустелю.

Микола ХРІЄНКО.

Анонс

БОЇТЕСЬ ЛОСКОТУ?

— У вас вус відклеївся!
— Дякую.
— **А у вас, панунцю, задок з пап'є-маше і б'юст пластмасовий!**
— **Хами!**

Хами? Та ні, всього-навсього — новий літературно-художній журнал «ВУС», сатиричний ухил якого дозволяє помічати накладні зади і погано приклеєні вуса, навіть якщо вони належать якій-небудь, делікатно кажучи, політичній прима-балерині. Отже, гартуйте нерви, товариші й панове. «ВУС» лоскотатиме їх на високому професійному рівні.

ВУСачі.

Без таємниць

«Форт» називає адресу

Майор В. ПИСАРЕНКО — начальник єдиного в республіці державного спеціалізованого науково-виробничого підприємства «Форт» МВС України, що виготовляє спецзасоби.

— Вікторе Григоровичу, як народилося ваше підприємство?

— Його заснували 1991 року МВС України, УВС та Головне планово-економічне управління Вінницької області, НДІ спецтехніки МВС Росії. Спершу нас було 11 чоловік. Перша продукція — кийки ПР-73, ПР-73М, кобури. За рік ми розширили виробничі потужності, обласна Рада виділила нам 5 га землі. Діють цехи складальний та пошиття одягу, скоро стане до ладу інструментальний цех. Закупили металоріжучі верстати. На основному підприємстві зараз працює понад 70 чоловік, а в одному з райцентрів, де ми відкрили філіал, — ще 120.

— Чи з'являться якісь нові спецзасоби?

— Зараз наші спеціалісти з ученими НДІ спецтехніки МВС Росії закінчують роботу над пристроями для автоматичного визначення телефонного номера, для персонального виклику, над дитячими електронними «вартовими».

— Чи не можна докладніше?

— Скажімо, кілька десятків працівників обласного УВС виїхали у відрядження. Щоб негайно зібрати їх по тривозі, досить увімкнути тумблер на пульті у черговій частині — і сигнал піде на апарат, який має при собі кожен працівник. А електронний «вартовий» — доручення Кабінету Міністрів України. Дитина, йдучи на подвір'я, бере з собою невеликий пристрій. Якщо вона віддаляється від дому більш як на сто метрів, або хтось намагається її кудись повести, у квартирі тут же спрацьовує сигнал. Є й цікавіші задуми, але це поки що таємниця. Налагоджуємо зв'язки з зарубіжними партнерами. Польській поліції сподобалися наші кийки, кобури — будемо мінятися з ними на газові балончики.

— Отже, працюєте без проблем?

— Проблеми є. Одна з болючих — забезпечення сировиною. Допомагають МВС, Мінекономіки — через них ми придбали 13 одиниць техніки, сировиною допомагають УВС Дніпропетровської, Донецької, Одеської областей та Києва. Ми, у свою чергу, безкоштовно передали для міліції своєї продукції на суму 120 тисяч карбованців.

— Як можна замовити вашу продукцію?

— Маємо замовлення на виготовлення наручників і кийків з Латвії й Естонії, кобур — з Узбекистану й Казахстану. Готові продавати свою продукцію всім підрозділам міліції, які до нас звернуться, можливі взаємовигідні бартерні угоди. Отже, назву наші реквізити: **Вінниця, вул. Дзержинського, 10. Тел.: 1-35-26, 2-65-75, факс 2-38-62.**

Записав Михайло БЕРЕЗОВСЬКИЙ.

На знімку: «ручна» робота «Форту».

Фото автора.

Гастролі

НАГАДАЛИ ДАВНІЙ СОН

У Києві дав два концерти симфонічний оркестр Одеської філармонії на чолі з головним гастролюючим диригентом цього колективу, молодим американцем Хобартом Ерлом, учнем знаменитого Бернстайна. Тож у репертуарі — Бернстайн, Гершвін, Копленд, Дель Агіла...

...Хобарт стрімко влетів на сцену, став на диригентському підвищенні. Оркестр заграв — і я пригадала свій давній сон: диригент, музиканти, але замість сцени — глибокий провал, і там, внизу, об скелю б'ється чисте море, а місце диригента якраз і є вершиною тієї скелі...

Публіка довго не відпускала музикантів, і тоді Хобарт Ерл заговорив. Українською мовою. Він сказав: «Шановні дами і панове! Наш оркестр у травні представлятиме Україну на фестивалі в Австрії. Ми гратимемо американську музику, її ви щойно чули. Але тут, на Україні, обійтися без музики української неможливо. Цю музику ви знаєте всі!». І зал зачаровано слухав увертюру до опери Лисенка «Тарас Бульба».

Концерт скінчився, а у моїй голові все крутилася фраза — чи з того сну, чи з шкільного підручника: «Америка омивається трьома океанами...».

Оксана ЧАЙКА.

На фото: Хобарт ЕРЛ.

ПОГОДА

28 березня у західній частині України короткочасні дощі, у Карпатах — з мокрим снігом. На решті території без опадів. 29 березня у східній частині України дощі, місцями грози, на решті території часом невеликий дощ з мокрим снігом, вітер південно-східний з переходом на західний, 9—14 метрів за секунду. 28 березня на більшій частині республіки, 29 на сході України пориви 17—22 метри за секунду. Температура повітря 28 березня вдень у західній частині 8—13 градусів тепла, на решті території 16—22, 29 березня буде зниження температури — вночі до 0—6 градусів тепла, вдень до 6—12 градусів тепла. На півдні та сході України вночі 5—11 градусів тепла, вдень 9—15.

По Києву та області сьогодні вдень короткочасний дощ. Вітер південно-східний, 9—14 метрів за секунду. Температура 8—13 градусів тепла.

Точка зору

ЗА ПРИНЦИПОМ

ВИРІШИЛИ ДІЯТИ ПРАЦІВНИКИ МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Кріт прокладає свої ходи у нас під ногами, але побачити їх важко — ці слова одного з головних героїв роману Вальтера Скотта «Айвенго» мимоволі спадають на думку, коли ознайомлюєшся з окремими публікаціями в періодиці останнього часу. Спершу сенсація про друкування українських грошей, потім — статті про те, хто і як заважає прийняттю Національної програми боротьби зі СНІДом. Надруковані в різних часописах, відмінні темою і жанром вони все-таки мають спільне начало. На перший погляд — це нібито справедлива критика осіб і організацій, а як доскіпливіше придивитися — стає очевидною спроба скомпрометувати зарубіжні фірми, які першими взялися співробітничати з молодою незалежною державою, а в кінцевому підсумку — намагання підірвати довір'я іноземних інвесторів, приховане бажання не дати Україні можливості вибратися з економічної кабали. І все це робиться під виглядом захисту інтересів, заощадження валюти для потреб держави.

Підтвердженням цього може служити й порівняльний аналіз статей у «Вечірньому Києві» та «Хрещатику» «Валютна лихоманка», «Валютний пророк кращий?» та документів, які одібрано або подано під кутом зору, вигідному для розроблюваної журналістом версії. Адже варто було мені як членові Комісії Верховної Ради з питань охорони здоров'я у виступі на Українському телебаченні заявити, що проблему боротьби зі СНІДом не можна довіряти людям, які на практиці засвідчили свої невисокі фахові та організаторські здібності, як високопоставлені функціонери з Міністерства охорони здоров'я, заручившись підтримкою деяких газетярів, кинулись на захист керівника Центру по боротьбі зі СНІДом Аркадія Фролова, підносячи його як «досить відомого вченого й досвідченого практика» і при цьому не забуваючи потоптатися по опонентах. А може, справді в особі колишнього завідуючого відділом науки ЦК Компартії України ми маємо опору майбутньої боротьби з «чумою XX сторіччя»?

Скажу лише, що свій фаховий рівень і організаторські здібності Аркадій Фролов досить яскраво продемонстрував у момент спалаху дифтерії. Очолюваний ним науково-дослідний інститут епідеміології та інфекційних захворювань виявився нездатним не те, щоб не допустити, а хоча б локалізувати і знищити вогнище хвороби. Тоді за це взялася кафедра інфекційних захворювань Київського медінституту, вступивши в конфлікт з концепцією, прихильником якої є Фролов. Науковці кафедри підійшли до лікування хвороби з екстраординарного боку і перемогли.

Але було б неправильним зводити все до проблеми однієї людини чи суб'єктивних думок кількох осіб. Справа набагато складніша. І якби журналісти справді були стурбовані саме нею, а не захистом чиїхось особистих і відомчих (групових) інтересів, то вони мали б спершу хоч визначити суб'єкти, які блокують або впливають на процеси прийняття Національної програми боротьби зі СНІДом. Так би мовити, роздати кожному пану по жупану. І тоді всю вину не звалювали б на одного Сергія Комісаренка, через позицію якого нібито й досі Кабінет міністрів не затвердив Національної програми боротьби зі СНІДом.

Адже саме Міністерство охорони здоров'я України та Республіканський центр боротьби зі СНІДом як виконавчі структури одержали соціальне замовлення на створення Національної програми. Підготовлені центром Фролова майже тотожні три її проекти перший заступник міністра та вчена рада Міністерства охорони здоров'я, заступник голови уряду, відповідна комісія Верховної Ради, провідні вчені України відхилили із серйозними зауваженнями. Оскільки ж намагання оптимізувати Програму наштовхувались на неконструктивну позицію її виконавця, Комісія Верховної Ради з питань охорони здоров'я запропонувала Президії парламенту прийняти постанову, в якій дати оцінку урядовим структурам, причетним до створення Національної програми, визначити жорсткий термін її прийняття і механізм фінансування. Такий документ було прийнято ще рік тому.

Другий, хто має відношення до прийняття Програми, це урядова Комісія з питання боротьби зі СНІДом. Однак, не маючи за фактичним статусом жодних повноважень, а лише дорадчі функції, дана структура виявилася неспроможною вплинути на перебіг подій. А її пропозиції щодо оптимізації проекту Національної програми наштовхнулися на неконструктивну позицію керівників проектантів — заступника міністра охорони здоров'я України В. Марієвського та керівника Центру А. Фролова.

Президія Кабінету міністрів, яка зобов'язана розглянути проект Національної програми і прийняти відповідне рішення, теж була далекою від усвідомлення важливості проблеми. На пропозиції С. Комісаренка розглянути хоча б концепцію і профінансувати найпріоритетніші розділи була готова відповідь, яка зводилася до одного: мовляв, у нас є важливіші справи.

І нарешті постійна Комісія Верховної Ради з питань охорони здоров'я. Не думаю, щоб хтось звинувачував нас у недостатній увазі до розгляду питань боротьби зі СНІДом. Проте владних функцій у Комісії нема. Окрім того, вона працює на тлі психологічного комплексу тимчасовості депутатського статусу й вічної адміністративної залежності від вищих медичних функціонерів.

Словом, ситуація повністю відповідає тій, що спостерігаємо в Україні: коли через відсутність механізму приведення законів у дію кожен робить те, що вигідно для нього. Не рахуючись при цьому з інтересами народу. Саме тому, а також щоб привернути увагу до проблеми боротьби зі СНІДом, я звернувся до послуг телебачення. Однак замість аргументованої відповіді, конструктивного підходу до розв'язання проблеми деякі керівники МОЗ України та центру Фролова кинулись захищати відомчі, а також власні інтереси. І при цьому використали, так би мовити, методи пересмикування карт...

Бо чого тільки варті слова заступника міністра охорони здоров'я В. Марієвського, де він стверджує, що «товариш Комісаренко в пожежному порядку сформував комісію для перевірки роботи Київського НДІ епідеміології та інфекційних захворювань, де, до речі, під керівництвом його директора, досить відомого вченого й досвідченого практика Аркадія Федоровича Фролова вже чимало зроблено для реалізації власного проекту «Анти-СНІД». Причому зроблено на громадських засадах, оскільки уряд досі не спромігся відкрити фінансування...»

Ось вам зразок того, як за допомогою напівправди, недомовок та перекручувань усе можна поставити з ніг на голову. По-перше, урядовою комісією, створеною набагато раніше, було сформовано робочу групу. І не для перевірки НДІ епідеміології та інфекційних захворювань, а для вивчення діяльності Республіканського центру по боротьбі зі СНІДом та малого підприємства «Діапроф», що діє при ньому. Щодо роботи Центру на громадських засадах, то це не заслуга, яка потребує похвали, а упущення, що межує зі злочинним ставленням до проблеми боротьби зі СНІДом. І винне в цьому передусім Міністерство охорони здоров'я України. Замість того, щоб надати Центрові статус юридичної особи, відкрити фінансування, вищі медичні функціонери зробили все для «галочки». Мовляв, коли запитають, то відзвітуємо, що такий Центр створено. А те, що протягом кількох років він існував лише на папері, нікого не цікавило. І лише тоді, коли ми вирішили з'ясувати, наскільки діяльність Центру адекватна Закону, прийнятому Верховною Радою з проблем СНІДу, керівники Міністерства охорони здоров'я закричали «Пробі!» і з допомогою преси вирішили відвести удар від себе. Щодо формування «комісії в пожежному порядку» то це, м'яко кажучи, неправда. На часі було прийняття Національної програми боротьби зі СНІДом, і необхідно було з'ясувати, що потрібно вробити для цього, в яких обсягах. Коли є позитивний досвід — зберегти, з помилок — зробити висновки і виправити їх. Стосовно ж громадських засад, то «любительство» не завадило співробітникам Центру одержувати за це платню в розмірі 60 відсотків від своїх окладів у НДІ.

Після вивчення даного питання я звернувся до голови Комісії з питань здоров'я людини Павла Вицяка і запропонував зібрати Комісію, запросити лікарів—народних депутатів, Вчену раду Міністерства охорони здоров'я, членів урядової комісії, Аркадія Фролова як керівника Центру, робочу групу та інших зацікавлених осіб. Зробити це для того, щоб уникнути суб'єктивності в оцінках, вислухати всі сторони. Натомість Павло Іванович, одержавши, очевидно, «спеціальне замовлення» з Міністерства охорони здоров'я, невідомо на яких підставах утворює альтернативну робочу групу. Без логічної мотивації, в одноосібному порядку, порадившись лише зі своїм заступником. Але ж голова Комісії Верховної Ради — це не директор радгоспу, який може видавати накази, не порадившись ні з ким. Всі рішення ми маємо приймати спільно, за необхідного кворуму, а не так, як це робить часто пан Вицяк, порушуючи регламент. А в даному конкретному випадку було зроблено все для того, щоб «зіштовхнути лобами» дві робочі групи.

А тепер щодо вмотивованості звинувачення про «відверто випадкових перевірялиників» у першій робочій групі і наскільки компетентною була друга.

Якщо вже журналіст чесно взявся за свою роботу, то міг би написати, що першу робочу групу очолив не просто проректор Київського медінституту, а член-кореспондент Академії наук України, завкафедрою вірусології й мікробіології, професор, автор першої в колишньому Союзі монографії з проблем СНІДу. Щодо «заслуженого діяча науки і техніки України, завкафедрою вірусології і імунології Вінницького медінституту Г. К. Палія», який очолив другу робочу групу, то міг би додати ще один штрих: науковим консультантом докторської дисертації у Г. Палія був Аркадій Фролов, Центр якого пан Палій спершу перевіряв, а потім захищав.

Однак це не єдине свідчення «спеціального замовлення», яке одержала друга група. Приміром, керівник малого підприємства «Діапроф» доктор медичних наук Анатолій Гураль має безпосереднє відношення до дисертації заступника міністра охорони здоров'я В. Марієвського, ще один з керівників міністерства виконує свою докторську дисертацію на базі Харківського НДІ мікробіології та імунології, керівник якого теж увійшов до складу другої робочої групи. Більше того Г. Палій одержав певні гарантії стати заступником міністра охорони здоров'я. Тож про «спеціальне замовлення» судіть самі.

Проте знову ж таки, я не хотів би зводити всю проблему до окремих людей. Особисто для мене важливіше інше — як вирішуватиметься Програма боротьби зі СНІДом. Адже Всесвітня організація охорони здоров'я визначила загальноприйнятні критерії, на яких мають базуватися Національні програми боротьби з «чумою XX століття». Це зроблено з метою протистояння смертельній хворобі в загальнопланетарному масштабі. Для тих же, хто за рівнем свого економічного розвитку бажає, але не може вийти на необхідний рівень, ВООЗ розробила спеціальну програму зі СНІДу, в основі якої технічна й фінансова допомога для розробки програм. Якщо якась із держав не бажає керуватися вимогами ВООЗу, то вона фактично є злочинною, оскільки наражає на смертельну небезпеку не лише свій, а й інші народи світу.

Як я вже казав, за створення Національної програми відповідає Міністерство охорони здоров'я і його структура — Республіканський центр на чолі з Аркадієм Фроловим. Останній проект не дає відповіді на запитання: що, де і коли буде зроблено в Україні з визначенням пріоритетів; яка вартість цієї діяльності? І головне — хто відповідатиме за неї?

Отож з відповідей на ці запитання випливає цілком логічний висновок, що так звана Національна програма разом зі своєю автурою розрекламованою в газетах, є напівміфічною. Однак при цьому і МОЗ, і Центр не лише нехтують порадами національних фахівців, а й відштовхують руку допомоги ВООЗ.

У мене можуть запитати: чим же тоді займався протягом кількох років Республіканський центр боротьби зі СНІДом? Адже, як стверджує заступник міністра охорони здоров'я В. Марієвський «...тут створено останнім часом солідну мережу лабораторій, ведеться сучасна кадрова підготовка вірусологів, налагоджено на малому підприємстві виробництво перспективних діагностичних тест-систем...» Насправді ж бездіяльність Центру вже спричинила багато правопорушень, які межують з кримінальним злочином. Адже після прийняття Закону він мав керуватися передусім законодавчими документами з даного питання. Однак своїх інформаційних, координаційних та контрольних функцій Центр не виконує. Внаслідок цього ми маємо непоодинокі випадки порушення статей закону, які зобов'язують дотримуватися медичної таємниці щодо діагнозу хворих на СНІД. Таким чином у людей виникає небезпечна недовіра до Закону, що спонукає їх уникати обстеження, а медики, самі не знаючи того, скоюють кримінальний злочин, розголошуючи прізвища людей, хворих на СНІД. Про моральний і психологічний стан останніх, на яких починають тикати пальцем знайомі, либонь, говорити зайве.

Окрім того, Центр мав визначити пріоритетні напрями Національної програми, враховуючи при цьому нагальні проблеми, з одного боку, а з другого — злиденний

«ЛОВІТЬ ЗЛОДІЯ»

ТА РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ЦЕНТРУ БОРОТЬБИ ЗІ СНІДОМ

економічний стан України. Що ж виходить насправді? У 1992 році уряд виділив на перший квартал Міністерству охорони здоров'я 65 мільйонів карбованців цільовим призначенням для боротьби зі СНІДом. На мою думку, їх доцільно було використати передусім для проведення профілактичних заходів, спрямованих на боротьбу зі СНІДом. Міністерство ж вирішило направити їх на фінансування науки. Тематику доручило розробляти Центру Фролова. Але Фролов, не враховуючи результатів досвіду світової науки про СНІД, а за великим рахунком, і не знаючи його, перекидає кошти на науково-дослідні інститути для досліджень, одні з яких давно вже у світі проведені, а результатів інших ми найближчим часом не зможемо мати через злиденність нашої економіки. Звичайно, керівник будь-якого науково-дослідного закладу в теперішній кризовій ситуації з радістю приймає такі замовлення і не завжди дає собі звіт, чи вони потрібні й перспективні. Але яку мету в цьому випадку переслідує МОЗ і Центр? Розподіляючи в такий спосіб 65 мільйонів карбованців, МОЗ і Центр використовують народні гроші для створення собі впливової креатури серед вищих наукових кіл.

Шкода, але в мене складається враження, що ні МОЗ, ні Центр, ні НДІ не усвідомлюють, що коли сьогодні й займатися наукою про СНІД, то передусім специфікою цього процесу в Україні на тлі чорнобильського імунодефіциту.

Отже, МОЗ і Центрові, по суті, байдуже, що чекає Україну. Проте, маючи такий захист у майбутньому серед наукових кіл, які вони нині щедро фінансують, цим структурам не страшні ніякі перевірки. Більше того, деякі дії керівництва Центру можуть бути кваліфіковані як злочин. Справа в тому, що Центр як провідний заклад в Україні зобов'язаний проводити остаточно верифікаційну діагностику хворих і носіїв СНІДу, керуючись відповідною інструкцією МОЗ України, яка однозначно визначає порядок обстеження донорів і населення. Центр має право зняти чи підтвердити діагноз лише в тому випадку, коли застосовує для верифікації метод імуноблотингу, відмінний від методу ІФА, яким було поставлено первинний діагноз. Минулого року Київською міською лікарнею № 14 було виявлено у 26 хворих двічі позитивні результати діагностики СНІДу за методом ІФА. Згідно з інструкцією сироватки пацієнтів направили в Центр для підтвердження. Але там використали той самий метод ІФА, але тепер він дав негативний результат. І ось наслідок — усіх хворих зняли з контролю, а нещодавно в одного з них виявлено незаперечні ознаки хвороби на СНІД. А за статистикою один хворий опосередковано чи безпосередньо може заразити до 1000 чоловік...

Злочинність у невиконанні вимог щодо встановлення захворюваності — це одне. Але дивує інше — адже в лікарні позитивний результат за методом ІФА був у 26 чоловік, а в Центрі за цим же методом на 100 відсотків результат протилежний. Що в такому випадку можна казати про якість діагностикумів тест-систем і розв'язання проблеми діагностики СНІДу в Україні?

Тут ми підходимо до ще одного «блефу». У виступі на пленарному засіданні Верховної Ради 31 жовтня минулого року міністр охорони здоров'я Юрій Спіженко дезинформував парламент, запевнивши, що проблема діагностики СНІДу в нас розв'язана завдяки тому, «що ми вже сьогодні власними силами випустили якісний діагностикум для СНІДу... І він уже є... Створено мале підприємство при інституті інфекційних захворювань. Вже мільйони доз буде зроблено до кінця цього року, до кінця наступного — близько шести мільйонів...». Для фахівця інформація була, наче грім з ясного неба. Тому, щоб правильно орієнтуватися в нових обставинах, що виникли після сенсації Спіженка, фахівці повинні були почути відповіді на два запитання: наскільки вона відповідає дійсності; чому міністр охорони здоров'я поміняв свою орієнтацію на 180 градусів. Адже в листі на ім'я Вітольда Фокіна він раніше писав, що «оптимальним партнером ми вважаємо фірму «Еббoтт». І далі: «Це надійний партнер... Проект угоди загалом відповідає інтересам охорони здоров'я народу України...».

Щодо того, чому міністр поміняв свою орієнтацію на 180 градусів, то, очевидно, це сталося через інформацію, яку він одержав від директора Центру А. Фролова та директора малого підприємства «Діапроф» А. Гураля, в якій стверджується, що фірма «Еббoтт» — це вчорашній день науки, а її тест-системи дають 45,6 відсотка хибнопозитивних результатів на відміну від тест-систем московського концерну «Дед Мазай». Мушу сказати, що це безсоромна фальсифікація. Окрім того, детальний аналіз твердження Ю. Спіженка та А. Фролова, що мале підприємство «Діапроф» є автором і виробником тест-систем, теж не відповідає істині. Адже останнє є лише оптово-розподільчою базою концерну «Дед Мазай» в Україні. А щодо «наукової» діяльності «Діапрофу», то вона зводиться до наклеювання етикеток на упаковки московських тест-систем, та, приміром, до вивчення такого питання як... «токсичний вплив на організм людини матеріалів, з яких зроблено «кружку Есмарха», а простіше, пристрою для клізми, яким у всьому світі користуються майже століття. І ось на таку «науку» А. Фролов виділяє ні мало ні багато, а 18 тисяч карбованців. Додамо, що А. Гураль, який дає «незалежну» характеристику продукції фірми «Еббoтт», є директором малого підприємства «Діапроф», А. Фролов — фізичною особою, співзасновником, а також науковим консультантом підприємства на оплаті! Тобто особами зацікавленими.

Ще одна відповідь на це запитання в листі Фролова до Марієвського, в якому перший просить, а другий дозволяє «кинути» 18 мільйонів карбованців концерну «Дед Мазай». І це за двадцять два дні до одержання хоча й небеззастережної, але офіційної експертизи мазаївських тест-систем. Отже, комусь конче потрібно скомпрометувати зарубіжну фірму й водночас показати Україну перед світом як несерйозного партнера й продовжити перекачувати гроші в Москву, не залишаючи в «накладі» й себе. А досвід партнерства з московськими фірмами свідчить, що нас у будь-який момент можуть взяти «за горло». Коли ж порівняти суми, то в «Деда Мазая» вони набагато більші, ніж в «Еббoтт». Нагадаю, що зарубіжна фірма не збирається викачувати гроші з України. Ті 25 мільйонів доларів мали піти на створення спільного підприємства в Україні, яке випускало б усі компоненти: від тест-систем на СНІД до обладнання з попередньою адаптацією тест-систем до імунної системи саме громадян України. І зробило б останнє власним коштом. Крім того, ми маємо офіційну інформацію про можливість надання цільових безповоротних кредитів на боротьбу зі СНІДом в Україні. Тоді як витрати на Національну програму профілактики СНІДу, запропоновану Центром, лише в частині організації випуску тест-систем та лабораторного устаткування на два роки становитимуть 31,7 мільйона карбованців і 33,5 мільйона інвалютних карбованців, більша частина яких знову ж таки може опинитися в «кишені» московського «Дедушки Мазая». Отож погана юшка не з дешевої риби...

А по суті, вся ситуація з «валютною лихоманкою» нагадує випадок, коли злодій, щоб відвернути увагу від себе, кричить: «Ловіть злодія!». На мою ж думку, нам необхідно якомога швидше визначитися з Національною програмою, Національним комітетом, призначити його керівника. Щодо останнього, то, вважаю, Президент України Леонід Кравчук для того, щоб дану посаду не посів представник корумпованих структур, міг би звернутися до компетентних органів, у яких, очевидно, така інформація є.

Валерій ІВАСЮК,
народний депутат України.

Гонорар за дану публікацію прошу перерахувати у Всеукраїнський фонд проти СНІДу.

«КУХНЯ» районної Ради та виконкому шкварчала: місили, ліпили, стругали, варили, пекли й смажили самобутню апаратну страву з «імпортним» присмаком — фальсифікат. Так собі й зветься на кухоннім жаргоні.

Готувався не якийсь там примітивний сабантуй.

Рятували свого «демократичного» голову — Піняєва. Неповторного організатора, талановитого дегустатора і доблесного імпровізатора законності на довіреній йому території.

Чому ж саме депутатський корпус перетворився на пожежно-рятувальну команду? Тут своя чухально-потилична психологія: з ким, мовляв, не трапляється часом...

А трапилося те, що давно вже спокійнісінько «пригрілося» в деяких посадових кабінетах і мало ж нарешті втрапити на очі виборців. Юрій Іванович в один з робочих вівторків разом зі своїм, вибачайте, «собутильником» — помічником народного депутата так «заклали» в ресторані «Старий лоцман», що від їхньої лайки вуха в'янули в усього мікрорайону. Збентежені офіціантки зраділи, коли з'явився міліцейський наряд. А господар району затерплим язиком давав розпорядження:

— Я — Піняєв! Розжалую всю міліцію і ментам квартир не дам!

Фейлетон

ПІНЯЄВЩИНА

Після тривалої непарламентської «дискусії» голова райради як хуліган опинився в міліцейському «бобику», наспівуючи застільні частівки. Його алкогольний побратим витирав одягом, даруйте, обрепіжені штани й черевики. На обох були складені протоколи про затримання. Обидва побували в «казенному домі» медекспертизи, про що свідчать акти під номерами 3132 і 3135 з «єхидними» формулюваннями. Сказано, медицина. Таке написати на самого районного князька: «Запах спиртного чути на віддалі!». Або: «При хотьбі хитається, викидаючи ноги вбік» чи «слова вимовляє нерозбірливо...».

А можливо, в начальства така робота, щоб запахи створювали ореол вседозволеності і могутності. А щодо «хотьби», то, можливо, тренувався перед клоунадою, викидаючи ноги вбік? Кому до цього яке діло? А от нерозбірливі слова... Та це ж притаманна риса багатьох керівників: сказати так, аби ніхто нічого не втямив і втямити не зміг!

Отож, хоч верть-круть, хоч круть-верть, а «принизили» депутатську честь без гідності чи гідність без честі. Та й чи дозволено п'яного «в дугу» депутата везти в «бобику», а не в чорній «Волзі»? І не в райвідділ міліції, а додому, до сім'ї. От коли була виборна кампанія, то Юрій Іванович із нудьги, що так довго йшов підрахунок голосів, теж хильнув у своєму кабінеті. Та й почав давати непристойні «рекомендації» заклопотаним членам комісії. Тоді обійшлося «Волгою». З доставкою до персональної квартири.

А тут зчинили тар-р-ра-рам!

Правда, дільничний інспектор міліції майор Ю. Свиридов, який складав протокола на голову Жовтневої Ради, чомусь іншої думки:

— Так себе поводити керівнику — ганебно!

Та міліцейське донесення опинилося під сукном, але вже у міськвиконкомівському сейфі. Вдали, що нічого не сталося.

І піняєвський заступник по райвиконкому С. Гронський в офіційному листі патріотично дезинформує, що буцімто сесія райради обговорила цю халепу, що скоїлася з Ю. Піняєвим і компаньйоном. Але депутати «не сочли» за необхідне прийняти рішення з цього «питання». Мабуть, найшло запаморочення. Від підлабузництва.

— Неетично не довіряти голові нашої Ради, — атакує своєю мораллю депутат теж двох Рад С. Кобзар.

Отже, мораль безпринципності та безпринципність моралі...

Зовсім нещодавно Ю. Піняєв увесь робочий день «відпрацював» у своєму райнарсуді. З більшовицьким фанатизмом він домагався виселення з трикімнатної квартири багатодітної сім'ї кандидата технічних наук із виробничого об'єднання «Спецатом» П. Швидька. Скільки благородства про дотримання законодавства звучало з непорочних вуст голови райради! Скільки колючих шпильок втикав «хазяїн» району в аргументи члена штабу ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, де він 4,5 року перебував добровільно, «заробивши» наднормову дозу зовнішнього та внутрішнього опромінення! Не діяло на піняєвську чесність і те, що під час суду П. Швидько непритомнів.

— «Самозахват» квартири, а нам нікуди поселяти інваліда війни! — гримів Юрій Іванович.

— Це елементарна зміна квартири на квартиру, виконана з дозволу того ж Жовтневого райвиконкому, аби чорнобилець мешкав не в новому мікрорайоні, а поблизу обласної лікарні, де він постійно перебуває на лікуванні, — наполягала адвокат Зіновія Кучай.

І знову постав феномен піняєвих: вони всесильні. Навіть у суді.

Дніпропетровській громадськості відомо про квартирмейстерство Юрія Івановича, який одночасно більше ніж півроку мешкав зі своєю родиною в трикімнатній та чотирикімнатній квартирах у рідному Жовтневому районі. А в родині четверо осіб! Важко уявити? Скільки махінацій із законом та Житловим кодексом провів виконком для свого діяча! Тут і фіктивне рішення, що буцім у нього п'ять членів сім'ї, підписане і нинішнім підлеглим Юрія Івановича — Г. Афанасьєвим. Просто внесли в документ його тещу з Краснодарського краю, де вона має приватне житло. І весь закон. Тут і казочка про термінове буцімто виселення зі службової квартири...

А спроба за телефонним дзвінком поселити негайно кореспондента одного центрального видання, який ніколи не стояв у черзі району на житло? Тут, бачте, завадив беззаконню той же чорнобилець П. Швидько, тож Юрій Іванович і організував підступну помсту «винуватцю».

А десятки квартир, «оформлених» ніби для поселення іноземних спеціалістів чи під оренду підприємствам не для житлових потреб, а то й просто ледь не подарованих особисто Піняєвим потрібним людям чи друзям по начальницькій вертикалі?

Чи, може, в Жовтневому районі Дніпропетровська, вже двотисячний рік, коли кремлівський квартирмейстер обіцяв кожного з нас поселити в окремій квартирі? Ні, черга, як найважливіший елемент комуністичної системи, існує й витяглася на сьогодні майже на сім тисяч громадян. Їх у виконкомі заспокоюють обіцянками як сам голова, так і його перевірені поплічники. Просять потерпіти, зважити на теперішній хаос. Неодмінно кинуть пригірщ багна на адресу Українського парламенту за нібито безплідні балачки ні про що.

А самі в цьому безвладді доглядають приватні інтереси. Й не лишень у кабінетах. А й за ресторанними столиками. Такий він, почерк районної піняєвщини. «Кухня» райради та виконкому має відпрацьовані кулінарні рецепти кругової поруки.

Законністю й відповідальністю там і не пахне.

Тож хай живе діалектика абсурду — найнадійніша форма номенклатурного становлення самоврядної демократури! З нами Піняєв і його ордероносці!

У-р-ра!

Михайло СКОРИК,
заступник головного редактора газети Рад народних депутатів Дніпропетровської області «Собор».
Дніпропетровськ.

АВТОТРАНСПОРТ — НА ПРИКОЛ

Незабаром почнуться весняно-польові роботи. Від їх проведення буде залежати достаток, а з ним і спокій в незалежній Україні. Але в умовах енергетичної кризи забезпечення сільгоспмашин пальним видається вельми проблематичним. Тому ми пропонуємо звернутися до власників індивідуального автотранспорту про необхідність поставити його на певний час на стоянки. Від цього виграє і посівна, і екологія.

Передбачаючи різні запитання, відповідаю: я — власник автомобіля.

За дорученням сім'ї
Олександр ОСЛАВСЬКИЙ.
Івано-Франківськ.

Пропоную свої послуги

У нашому місті місцеві органи створили «Голосу України» такі умови, за яких більшість мешканців навіть не знають про існування такої газети. У списках видань, на які здійснюється передплата, її немає. Немає «Голосу» і в кіосках, газетних вітринах. Наші люди одержують інформацію переважно з програм телебачення, і яких? Останкінської та російської. Українське телебачення, здається, також не прагне мати своїх глядачів.

Якщо місцева влада, «Союздрук» не зацікавлені в пропаганді вашої газети, то я пропоную свої послуги. Надішліть, будь ласка, мені кілька рекламних плакатів, і я з членами політклубу «Пошук» розклею по місту, будемо пропагувати вашу газету.

Володимир ІСАЄВ.
Артемівськ
Донецької області.

МОЯ ЧУЖА ХАТА

Після смерті мами сільська Рада видала мені довідку, де було сказано, що володаркою та головою колгоспного двору по вулиці Шевченка, 73 селища Колонщина Макарівського району Київської області була моя мама — Т. Мажник. У будинку проживав без права заявлення М. Козленко, який не був членом колгоспного двору. Через три дні після цього сільською Радою була видана нова довідка, в якій зазначалося, що головою колгоспного двору був М. Козленко.

Під час судового засідання суддя вів себе некоректно, підказуючи голові сільської Ради, як вийти з ситуації, що склалася, тобто як пояснити появу двох довідок протилежного змісту.

Цей дім з підсобним господарством був куплений батьками моєї мами та мамою задовго до появи М. Козленка. Господарем колгоспного двору був спочатку мій дідусь, потім бабуся, а після їх смерті — мама.

Суду було доведено, що моя мама з жалю приютила М. Козленка — людину похилого віку (на той час було далеко за сімдесят років), ніяких письмових документів, ніяких ухвал колгоспних зборів на признання його не те, що головою, а навіть членом колгоспного двору не було. І мови не могло бути про спільне майно. Мама неодноразово просила дітей М. Козленка забрати його, але батько їм не потрібний був. Останні десять років моя мама фактично ціною власного здоров'я доглядала його, бо чуйна й добра вона, певне, й собаку з дому не вигнала, а він — жива немічна людина.

З доброти моєї мами скористалася дочка М. Козленка — С. Ілліних. Нечесним шляхом вона зробила заповіт на будинок, до якого немає ніякого відношення не тільки вона, а й її батько. Існують докази, що все це зроблено фіктивно. При встановленні дати на придбання будинку ми зіткнулися з тим, що дати були підтасовані. Про це було сказано в ухвалі суду, а саме одним почерком та одними чорнилами велася господарська книга всі роки, що є абсурдом. У книзі, за вимогою дочки М. Козленка, спочатку членом колгоспного двору, потім головою, потім знову членом двору став її батько. Повторюю, за вимогою дочки, а не рішенням колгоспників та згодою моєї мами, бо ніяких підписів власника немає. Я не запитую, де совість у цієї людини, на це мені відповіді ніхто не дасть. Але суд, а це живі люди, не міг не зрозуміти, що свою хату Козленки продали, гроші поділили між собою. Хату ж моєї мами, моїх дідуся й бабусі вирішили забрати в мене та моїх онуків, при цьому ні на одне моє зауваження вони не звернули ніякої уваги.

18 травня 1989 року мама зверталася в технічне бюро з проханням оформити на мене договір дарування. Проте через різні формальності за її життя питання не було вирішене. Разом з тим сільська Рада дуже швидко вирішила це питання на користь сім'ї Ілліних.

Після моєї касаційної скарги Київський обласний суд зобов'язав Макарівський районний суд переглянути справу в іншому складі, справу направити на нове розслідування, бо в своїй скарзі я висловила недовіру судді А. Костенку. Але суддею А. Зарицькою, яка, до речі, є підлеглою А. Костенка, повторно було винесено рішення, сформульоване попереднім складом суду.

Хто ж встановить справедливість?

Ганна ДЕСЯТНИК.
Київ.

ОНОВЛЕННЯ ХОЧЕТЬСЯ!

Ми задихаємось від анархії, на місцях немає ніякої влади, майже всі керівні посади в руках колишнього партапарату.

Для того, щоб дати хоч якийсь лад, вважаю, що Верховна Рада повинна ухвалити постанову про заміну всіх керівних кадрів в областях. Це по-перше. По-друге, для оздоровлення економіки потрібно якнайшвидше виготовити і ввести в обіг свої гроші. Тільки тоді може бути порядок у республіці. А поки що треба залізних законів і дотримувати їх усім без винятку. Та починати все ж таки треба із заміни кадрів колишнього партапарату.

Оновлення хочеться, оновлення справжнього!

В. ГАМАР.
Вінниця.

ТРИМАЮТЬСЯ НЕ ЛИШЕ КАТТАНІ

У «Голосі України» за 9 жовтня минулого року було надруковано критичну кореспонденцію «Тримайся, Каттані!» з підзаголовком «або Як одне беззаконня породжує безліч інших». Йшлося в ній про порушення законодавства під час виборів сільської Ради й голови виконкому Г. Масющенко у селі Борщів Радомишльського району на Житомирщині, порушення там правил торгівлі, тероризування місцевого пенсіонера Ф. Римаря, який не мириться з усіма «негараздами».

Заступник прокурора Житомирської області радник юстиції О. Батурський надіслав відповідь прокуророві слідчого управління Прокуратури України, радникові юстиції В. Ткаченку і копію — нашій редакції.

Щодо порушень законодавства про вибори у відповіді стверджується: вони були. Але трактується кожне з них так. «Вказане порушення визнане недостатнім для скасування виборів», «звернуто увагу голови виконкому Г. Масющенко на допущені порушення і визнано недоцільним звільняти її з посади», «під час повторної перевірки всі протоколи по висуненню громадян до складу виборчої комісії були пред'явлені» (комісії — **Я. Г.**).

Не підтвердилися й факти глумління, тероризування, спроб фізично розплатитися з Ф. Римарем. Висновок прокуратури: за таких обставин підстав для прокурорського реагування з наведених у кореспонденції фактів немає.

Повертаючись до надрукованого

Житомирська обласна Рада народних депутатів вирішила взагалі не утруднювати себе відповіддю газеті Верховної Ради. А втім публікація обговорювалася. Привселюдно й бурхливо. Наведемо скорочений виклад колективного листа з Борщева до редакції.

«Правильність цієї кореспонденції приїхав перевірити основний винуватець, а тому і покровитель борщівського беззаконня, тоді голова, а зараз заступник голови Радомишльського райвиконкому Бойко В. С., юрист райвиконкому Ліпін М. О., дільничний інспектор майор міліції Власенко і ще один майор (за словами Бойка) — представник області.

На схід села прийшли переважно запрошені і, як згодом виявилося, підготовлені сільрадою. Ф. Римаря привезли майже під конвоєм, ввели до залу як винуватця небажаних для керівництва в селі зборів.

Приближені до сільради й торгівлі не дали обрати робочу президію. А. Солтер, колишній голова колгоспу, нині пенсіонер, оголосив себе головою сходу, а секретарем до нього чомусь підсіла дуже весела Г. Масющенко. Головуючий повідомив, що сход села зібрався для того, щоб обговорити, чи все правильно написано про с. Борщів у газеті «Голос України», і прийняти відповідне рішення.

Коли зачитали кореспонденцію «Тримайся, Каттані!», було б чути, якби пролетіла муха. Надали слово Ф. Римарю. Не встиг той вийти вперед, як на нього з кулаками й вигуками: «Уб'ю!» накинулися Антоніна Сидоренко, її чоловік Юрій, син Іван, свекруха, свекор і чоловік завідуючої магазином госптоварів Тамари Сидоренко. З обірваним на плащі гудзиком та розірваною на грудях сорочкою Ф. Римарю вдалося врятуватися між стільцями, просячи захисту у присутніх міліціонерів. Майор Власенко при цьому знехотя відповів обуреному Ф. Римарю: «Вони мають таке ж право, як і ви...». Другий майор додав: «Вони ж вас ще не вбили!».

Виступаючі потім О. Павлюк, Г. Зайчук, Л. Вакуленко, Т. Іващенко, Г. Марчук, Л. Яковенко та інші доповнили перелік недоліків у роботі сільради, торговельному обслуговуванні. А в цей час В. Бойко, заклавши руки за спину, ходив по сцені і сміявся.

Присутні почали вимагати, щоб на голосування поставили питання про розпуск незаконно обраної сільської Ради. Щоб тут, на сході обрати комісію по виборах (сільську виборчу), яка б у наступні дні провела по округах збори по висуненню кандидатів у депутати, після чого провести вибори місцевого самоврядування згідно із законом. Та А. Солтер навмисне тягнув гуму до вечора і кілька разів, показуючи газету «Голос України», запитував: «Чи все в ній правильно надруковано?». У відповідь весь час звучало: «Правильно!», «Правда!».

Керівники району змушені були визнати, що незаконно обрана сільська Рада повинна саморозпуститися і вибори слід провести згідно із законом. Щоправда, відклали це на невідомий строк. А коли почали ставити питання про саморозпуск сільради на даному сході, представники району не знали що робити. Виручив А. Солтер, який зіслався на відсутність кворуму, хоча на початку стверджував, що кворум є. Керівництво села і району тепер не хочуть проводити повторний сход. Незаконно обрана сільрада так і продовжує діяти. Коли ж цьому буде покладено край? До яких пір і за які гріхи ми терпітимемо таку наругу? Де вища влада?».

Цього листа з такими нериторичними запитаннями підписали 25 мешканців села. А запитання ми адресуємо Житомирській обласній Раді народних депутатів і особисто заступникові голови Ради С. Рашевському, якого згадували в кореспонденції «Тримайся, Каттані!». Від редакції додамо: справді, скільки над Борщевом висітиме туман беззаконня і несправедливості? Коли ж там проб'ється сонце надій на зміни, демократію і законність?

Яків ГАЛЬЧЕНКО,
редактор відділу листів і соціологічної інформації «Голосу України».

Запитуйте — відповідаємо

ЧУДОДІЙНА СТЕВІЯ

У колишніх республіках СРСР, у багатьох країнах світу досить поширені такі захворювання, як цукровий діабет та інші, пов'язані з порушеннями обміну речовин. Я чула, що таким хворим добре допомагає чудодійна рослина стевія. Чи є вона в Україні?

О. Початун.
Київ.

Цю рослину знають у науково-виробничому об'єднанні «Цукрові буряки». Його генеральний директор, голова науково-виробничої асоціації «Стевія» академік **В. ЗУБЕНКО** розповідає:

— Багаторічна трав'яниста рослина стевія південноамериканського походження. У народній медицині країн Південної Америки з прадавніх часів листя й квітки стевії застосовують при цукровому діабеті. Цінна властивість цієї рослини — зменшувати вміст цукру в крові хворих людей. Крім цього вона має багато інших лікувальних властивостей.

Річ у тому, що в листях стевії містяться низькокалорійні солодкі речовини — стевіозиди, які в середньому в 300 разів солодші від сахарози. Однак широке використання стевії та продуктів її переробки розпочалося лише в 70-х роках нинішнього століття. Нині в Японії, США, ФРН та інших країнах багато продуктів, виготовлених із застосуванням стевіозидів.

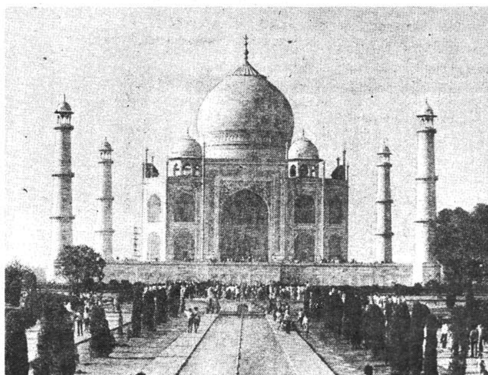
Вивчення і застосування стевіозидів в Україні розпочалося 1985 року. Сьогодні ми вже маємо запатентовані рецепти багатьох продуктів харчування, які одержали високі оцінки на республіканських дегустаційних комісіях та міжнародній виставці «Діабет-89». Це напої, джеми, желе, печиво, хлібобулочні вироби, молочні та фруктові продукти, овочеві консерви. Створити їх вдалося завдяки тісній координації зусиль вчених кількох науково-дослідних інститутів. Деякі продукти, зокрема, печива, цукерки, фруктові консерви, вже випускаємо дослідними партіями. Вони надходять у торгівлю, де користуються підвищеним попитом.

Вирощуванням стевії, переробкою сировини і виготовленням низькокалорійних продуктів на її основі займається науково-виробнича асоціація «Стевія», членами якої є близько двадцяти різних наукових установ, підприємств і господарств.

Враховуючи те, що ця розсадна культура, яка до того ж розмножується переважно вегетативно, швидко збільшити її площі не можна. Потрібні спеціальні теплиці для вирощування розсади, сховища для зберігання кореневищ. Гадаємо, що ця рослина зацікавить підприємливих людей, кооперативи, малі підприємства. Організації, що входять до нашої асоціації, готові виростити на продаж певну кількість розсади стевії і дати рекомендації щодо її вирощування.

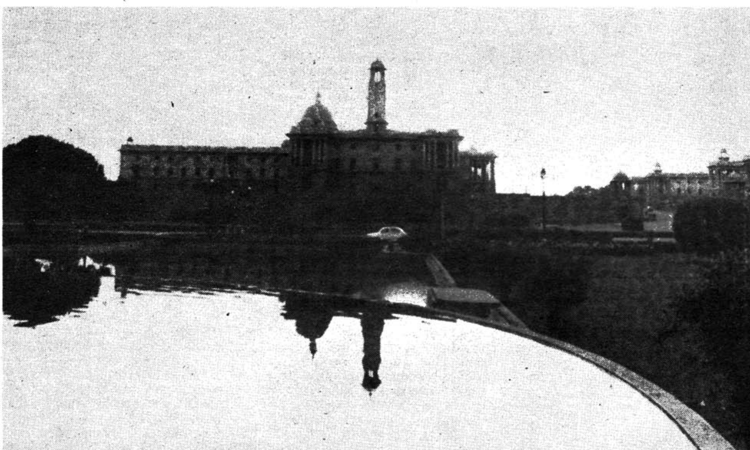
Штаб-квартира асоціації «Стевія» розміщена в Києві по вулиці Клінічній, 25, що на Батиєвій горі. Телефон: 227-50-11.

Підготував відповідь до друку
Григорій ЯКОВЕНКО.



ІНДІЯ СТАЄ БЛИЖЧЕ



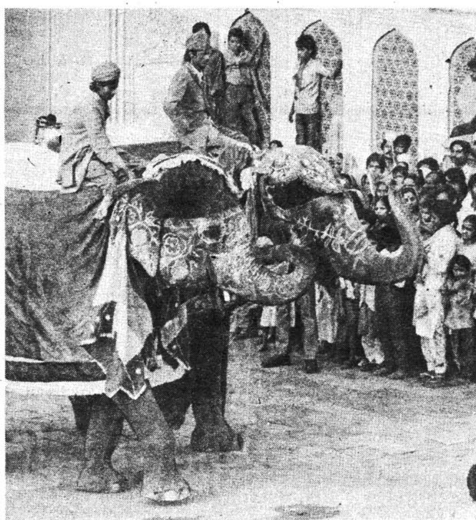




Може, ви й не бачили Індії на власні очі. Але що напевне — то те, що ви не бачили жодної людини, яка не мріє там побувати. Індія — країна чудес... Там усе екзотичне: архітектура, джунглі, слони і «священні» корови посеред вулиць. Тварин побоюється турбувати і водій, і рикша. Втім, те, що небачене в нас, звичайно, позбавлене «екзоту» в самих індійців. Працелюбний народ зі славною багатовіковою історією, яка не раз ставала свідком його запеклої боротьби за незалежність, сьогодні розбудовує свою державу. У вирі проблем, але так само мужньо й послідовно. Спираючись на власні сили, але й шукаючи нових друзів. Одного з них він знаходить у суверенній Україні. Індійські кораблі на одеському рейді, індійські студенти у вузах Києва, дедалі звичніша для нас торгова марка «Зроблено в Індії» — все це характерні прикмети часу. Віхою в наших відносинах є візит до Індії Президента України Л. Кравчука, що засвідчує новий рівень цих відносин і водночас служить їх дальшому розвиткові. Для всіх нас Індія стає ближче.

Стас ПОЛІЩУК.

Фото Олега МАРКЕВИЧА.





ВІД ОПОЗИЦІЇ — ДО СПІВРОБІТНИЦТВА

У парламентах світу

Після недавньої відставки Муталібова трохи вляглися політичні баталії в Азербайджані. Владі й опозиція мають можливість перегрупувати сили. Але вже нині ясно — сторони готові співробітничати, готові сформувати коаліційний уряд.

Надзвичайна сесія азербайджанського парламенту 24 березня поновила свою роботу після вісімнадцятиденної перерви. Парламентарії без обговорення прийняли порядок денний, до якого увійшли питання про Карабах і про президентський інститут у республіці. Цікаво, що сесія розгляне зміни у статті 112 Конституції, згідно якої глава нахічеванського парламенту Гейдар Алієв є одночасно заступником Голови Верховної Ради Азербайджану.

По першому питанню, підбиваючи підсумки виступам міністра оборони Казієва й міністра внутрішніх справ Алієва, глава парламенту Якуб Мамедов сказав: «Ми не проти мирного розв'язання карабаського питання». Проте, згідно проектів постанов, висунутим на обговорення депутатів, парламент має намір прискорити створення національних сил самооборони, але при цьому не передбачається загальна мобілізація у республіці. Що стосується другого питання, то тут почалася дискусія. Хоча обриси майбутнього вирішення можна передбачити. Нині вже існує угода між нинішнім Прем'єр-міністром республіки Гасаном Гасановим і головою Народного фронту Азербайджану Абульфазом Єльчибеком про формування перехідного коаліційного уряду. Крім того, Прем'єр-міністр згоден з умовами НФА про скасування президентського інституту в республіці й надання Національній Раді (малому парламенту) всіх законодавчих повноважень, за винятком затвердження нової Конституції. Але близько ста депутатів з 245-ти підписали відозву до сесії на захист президентського інституту. Багато хто з тих, що підписали — міністри чи голови районних адміністрацій, свого часу призначені експрезидентом Муталібовим. Парламент продовжує свою роботу.

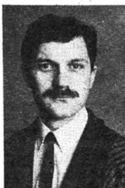
Бахаддін ГАЗІЄВ.
Баку.

Коли верстався номер.

Щойно нам передали з Баку, що, незважаючи на досягнену домовленість між опозицією й владою про ліквідацію інституту президентської влади в Азербайджані, Верховна Рада республіки більшістю голосів прийняла рішення щодо проведення нових президентських виборів 7 червня цього року. На сесії також поновлено 112 статтю Конституції республіки, згідно якої Голова Верховного Меджлісу Нахічеванської автономної республіки одночасно є заступником Голови ВР Азербайджану. Цю статтю було анульовано після того, як Гейдар Алієв став головою нахічеванського парламенту. Прийнято рішення й з карабаського питання. У ньому дії Вірменії розцінюються як агресія проти Азербайджану. Урядові республіки доручено усіма можливими мирними способами розв'язати це питання.

Подія тижня: коментар спецкора міжнародного відділу

СТОРОННІМ ВХІД... ДОЗВОЛЕНИЙ?



Відбулася зустріч Президента США Буша з федеральним канцлером ФРН Колем. Вони обговорили критично важливі міжнародні питання, зокрема ситуацію, що склалася в СНД. Особливу увагу приділили поданню допомоги республікам колишнього СРСР. Американський Президент повідомив у цьому зв'язку, що США і ФРН мають спільну думку щодо необхідності розширення Заходом фінансової підтримки СНД. Конкретно вони нічого не запропонували, поінформували лише, що це питання обговорюватиметься в липні на зустрічі у верхах «сімки».

Виходячи із заяви Коля, де він каже, що «доля світу вирішується на міжнародній арені, де США відіграють важливу роль», не можна обминути увагою питання, яке, здавалося б, нас не стосується. Йдеться про надання Ізраїлю американських кредитів на десять мільярдів доларів за умови, якщо той припинить будівництво поселень на окупованих територіях. Річ у тім, що конгресмени — прихильники надання гарантій — поставили адміністрації США умови: не буде кредитів Тель-Авіву — не буде й грошей на допомогу СНД. А точніше — дванадцяти мільярдів доларів обіцяного ще торік внеску США в МВФ. Без нього нам, навіть після вступу до цієї організації, буде важко на щось розраховувати. Законопроект про іноземну допомогу, до складу якого входять ізраїльські кредити і допомога СНД, має бути прийнятий до 31 березня.

У такому скрутному становищі ми готуємося стати членами МВФ, який налічує сьогодні 156 держав — учасниць. МВФ — це великі міжнародні кредити. І щоб їх отримати, важливо налагодити жорстку фінансову й грошову політику в Україні, щоб Фонд став елементом надання більшої кредитоспроможності цій політиці. Як свідчить світова практика, основні кредити, через сприяння МВФ, мають надійти від держав та приватних організацій безпосередньо. А членство в Міжнародному Валютному Фонді та Всесвітньому банку надає більші гарантії активності передусім приватного капіталу.

Україна першою з колишніх республік Союзу подала заяву на членство в МВФ. Сьогодні цим у нас займається Міністерство фінансів. Його главу запрошено на засідання виконавчої дирекції Фонду, яке відбудеться 1 квітня. Там визначатимуться строки й порядок нашого вступу до цієї організації. Членство України в МВФ стане важливим політичним кроком, що поліпшить наші відносини з «сімкою».

Чого ми чекаємо від Фонду? Насамперед технічну й фінансову допомогу, можливість до вступу у Всесвітній банк, здатність таким чином проводити структурні зміни у промисловості, готувати фахівців. Одним словом, розбудовувати власну економіку.

Нас готові прийняти до МВФ. Але тут постає досить важлива проблема: з якою квотою ми туди ввійдемо. Від її розміру прямо залежить і обсяг допомоги, що нам її подаватимуть. У цьому зв'язку ведуться грунтовні дослідження спеціалістів Фонду щодо вступу України до МВФ. На відміну від наших фахівців деякі західні експерти вважають, що виникне певна система пріоритетів, тобто не всі члени СНД матимуть можливість відразу стати членами Фонду. Проте всі сходяться на тому, що найбільше шансів має Росія в результаті проведення грамотної політики її уряду (зокрема із США), щодо вступу до цієї організації.

Україна, за їх оцінками, має також реальні шанси, після узгодження питання виплати зовнішнього боргу. Але безліч проблем треба таки розв'язати, серед них і внутрішня конвертація (поки що не існуючої) валюти, і скасування обмежень на внутрішню та зовнішню торгівлю (ліцензії на експорт), на діяльність СП, що займаються експортом тощо.

Увійти ж до складу МВФ — це ще не все. Треба ще й витримати його умови і, образно кажучи, взяти на озброєння його практику, яка базується передусім на ринкових відносинах.

Артем ПРОХОРЕНКО.

Новини з сейфів

КОМУ СВІЖЕНЬКІ ТАЄМНИЦІ?

Колишній офіцер Радянської Армії намагався продати секретну військову документацію ізраїльському приватному детективу, який перебував у відрядженні в Цюріху. Про це повідомив щотижневик «Гаолам газе», який видається в Ізраїлі.

Ця історія, якщо вірити журналові, трапилася близько двох місяців тому. У Цюріху до ізраїльського приватного детектива Якова Шмулевича звернувся посередник, який запропонував познайомити його з «цікаво людиною». Таким виявився колишній офіцер РА, що шукав покупця для незвичайного товару. «Він говорив про те, що має ящики документів, креслень секретної зброї, які можуть зацікавити Захід, — розповів Шмулевич. — Я зрозумів, що запропоновані матеріали контрабандою вивезено з СРСР». Всі документи «торговець секретами» оцінив у п'ять тисяч доларів. За словами щотижневика, детектив не знав, як йому зробити, оскільки не розбирався у військовій техніці й не володів російською мовою, якою була складена запропонована документація. У підсумку він погодився взяти кілька сторінок як зразок.

Аналіз документів засвідчив, що це матеріали про радянську крилату ракету вагою 8.100 кілограмів. «Журналісти звернулися до фахівців, які прийшли до висновку, що йдеться про цілком певну секретну інформацію, хоча, мабуть, і не унікальну з погляду розвідки». На підтвердження цієї історії, щотижневик вмістив зображення креслення, під яким можна прочитати російською: «Вигляд установки при старті виробу».

«Гаолам газе» не розповідає, що відбулося потім: чи пощастило «негоціантові» збути свій товар ізраїльській розвідці, чи він залишився ні з чим. На закінчення щотижневик пише: «Як і інші громадяни колишнього СРСР, радянські офіцери прибувають на Захід у пошуках «зелененьких». Тому в Антверпені, Женеві та інших містах Європи можна зустріти людей, які торгують військовими документами. Десять років тому західні спецслужби заплатили б за таку інформацію ціле багатство. А сьогодні її можна придбати замало не на вулиці».

Олександр ЖУДРО.

Реалії

ВІРШІ — У ТЕАТРІ, АВТОР — У «МАТРОССКОЙ ТИШИНЕ»

Нині в Москві на будь-якому мітингу правих сил за безцінь продаються «вірші з в'язниці» поета Осенєва — літературний псевдонім колишнього Голови Верховної Ради колишнього СРСР Анатолія Лук'янова. А 26 березня в кінотеатрі «Горизонт» відбувся поетичний вечір в'язня «Матросской тишины».

Зал було забито вщерть. Були присутні близькі родичі членів ДКНС. Організатори цього заходу — Фонд опікування російською літературою, газета духовної опозиції «День», видавництво «Палея» — заздалегідь звертали до Генерального прокурора Росії з проханням звільнити з в'язниці на цей вечір опального спікера. Багато хто з поетів пропонував сам сісти в «Матросскую тишину», поки Лук'янов знайомитиме слухачів зі своєю творчістю. Телефонували з Дубоссар: придністровці обіцяли припинити вогневі дії, пока в «Горизонте» перебуватиме поет, що здобув печальну славу. Загалом пристрасті поступово розпалювалися, будувалися найрізноманітніші прогнози.

Цікаві дослідження провела група незалежних юристів Москви. Вони підраховували, якими були б шанси Лук'янова бути присутнім на вечорі в різні історичні періоди Росії. Відзначалося, що за царського режиму вірогідність його тимчасового звільнення з ув'язнення становила б 98 відсотків, за ленінського уряду — 61 відсоток «в разі поручительства». За сталінського — 0, за Андропова — 4 відсотки. Проте оракули не брались передбачати дії теперішньої російської прокуратури. Час, мовляв, покаже.

І він показав: «винуватця торжества» Лук'янова влада в'язниці не відпустила ні під ніяку заставу. Його вірші звучали зі сцени кінотеатру у виконанні інших поетів. А він сам, треба думати, в цей час слухав важку тишу своєї камери.

Володимир БАБЕНКО.
Москва.

Вістки з діаспори

ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ НЕ ЗАБУВАЄ

Віце-президентом єдиної в Канаді приватної телевізійної компанії Сі-еф-ті-о призначено молоду канадійку українського походження Ольгу Цвяк. Закінчивши університет, де вона вивчала політичні науки та економіку, Ольга почала кар'єру в корпорації «Онтаріо Плейс». Згодом стала дорадником у справах менеджменту при федеральному уряді, працювала в державній радіотелевізійній компанії Сі-бі-сі. Крім основної роботи, Ольга бере постійну участь у заходах місцевих українців. «Своїм походженням я дуже пишаюся, — каже молода віце-президент, — і намагаюся чим можу прислужитися українській справі».

ЛІТОПИС ВИДАНО У ГАРВАРДІ

Літопис Григорія Грабянки «Велика війна Богдана Хмельницького» видано в Українському науковому інституті Гарвардського університету. Це одна з найвідоміших козацьких хронік, свідчення розвитку української свідомості та культури в минулому. Твір, написаний 1710 року, вперше опубліковано в Петербурзі наприкінці XVIII століття. Нинішнє видання містить вступ англійською та українською мовами, фотоілюстрації й велику бібліографію.

І ТАМ ВІДЗНАЧИЛИ

Баварську державну медаль за соціальний внесок вручено відомому в українській діаспорі публіцисту і громадському діячеві Володимиру Ленику.

Кореспонденція з Німеччини

ВИБІР Є: АБО РУКА, АБО ПРІРВА

OST-WEST-KONTAKTZENTRUM

Усім зрозуміло, такі видатки для ярмарку — не благодійництво. Ясно, що саме Лейпцігу сьогодні відведено роль шукача шляхів на Схід для західної економіки. І в цьому ще одна перевага Лейпцігського ярмарку над усіма іншими — більшими і кращими: люди, які приїхали сюди, орієнтовані на східний бізнес, мають намір вкладати гроші в східну економіку. І це вже нас повинно хвилювати, хто запропонує їм кращі умови для інвестицій, для «вивезення капіталу», — Україна чи, приміром, Угорщина. Світ великий, і капіталіст, як і відома риба, шукає, де його вкладена марка швидше принесе йому більший долар.

Знавці Лейпцігського ярмарку, знайомі з ним десятиліттями (а саме цей ярмарок — найстаріший у Європі), можуть не приховувати скепсису — грунт для цього мені теж добре відомий: в роки «соціалістичного розквіту» лейпцігські весняний та осінній ярмарки були не місцем, де одна бабця виставляє товар, а інша довго ходить і, прицінюючись, прицмокує, а потім купує. Як і багато інших речей, ярмарок (на якому треба торгувати), виродився в саме лише прицмокування, а оцінки експонентам виставлялися не сумами прописом в укладених контрактах, а золотими й іншого гатунку медалями, якими нагороджувалися спочатку «старший брат» — СРСР, потім підприємства НДР і лише на відчутній відстані — інші зарубіжні країни. Ясно, що в такому «параді краси» жоден розумний підприємець, котрий рахує свої центи, участі брати не хотів.

Як заявила сьогоднішній керівник ярмарку Корнелія Вольфарт, з практикою гала-ярмарок покінчено. Нині ставка робиться на спеціалізовані ярмарки для фахівців. Західні бізнесмени швидко оцінили такий крен: вони сьогодні — основні партнери ярмарку. Тобто вийшло так: для того щоб знайти контакти з західними ділками, не треба їхати західніше од Лейпціга. Цифри — переконливий доказ: на минулому ярмарку більше половини експонатів — зі «старих земель» ФРН. Сьогодні підрахунки ефективності йдуть не на кількість відвідувачів, а на те, скільки нових контактів зав'язано, чи задоволені експоненти та відвідувачі (на весняному ярмарку в березні з 51 тисячі відвідувачів 84 відсотки були люди діла), чи приїдуть вони сюди наступного року, чи продасть ярмарок свою ярмаркову площу з вигодою і для свого «гешефту». Три спеціалізованих ярмарки — «Терратек» (техніка для захисту навколишнього середовища), «Унітек» (промислова техніка), «Транслого» (транспортна техніка і логістика) — та інформаційна біржа «Діалог-92» (де ви могли знайти відповіді на всі запитання, як живуть люди за капіталізму і чому воно в них так виходить) довели свою життєздатність і тепер стануть традиційними.



Чи задоволена відвідинами українська делегація, чи приїде вона й на осінній ярмарок?

Я ставив це запитання кільком членам делегації, але відтворювати їхні відповіді не маю наміру. Більше схиляюся до думки, що кожен в Лейпцігу знайшов те, що шукав. Приміром, один землячок з членів делегації на Українсько-німецьких днях промисловості (у жовтні минулого року, на які з українського боку теж, до речі, ніхто зі своєї кишені квитків не купував) з картою Лейпціга в руках цікавився, як дістатися до відомої в Лейпцігу панелі. Я детально розповів, подумавши, що, може, і цей наш бізнес потребує нових західних ідей...

...А нещодавно в пресі промайнуло повідомлення: 15 білоруських підприємців закінчили в Лейпцігу безплатні тримісячні курси менеджерів, де заняття вели досвідчені західні лектори, а нова група розпочала навчання.

Певно, менеджери з Києва поїхали за сім верст до Мюнхена киселю їсти.

Віктор ТИМЧЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

(Закінчення. Початок читайте у № 56 «Голосу України»).

Отакої!

СЕРПИ Й МОЛОТИ, ІКРА Й ДИПЛОМАТИ

У ресторані інтуристського готелю відбулася урочиста церемонія відкриття посольства США у Таджикистані. Сам цей будинок, вибраний американцями для свого посольства, виявився поки не готовим прийняти дипломатів — тут, як і раніше, містяться співробітники товариства «Знання». Але навіть коли б останні поквапилися з переїздом, все одно проведення там урочистої церемонії навряд чи відбулося до того, як буде виконаний ремонт, серпи й молоти, інші символи соціалізму, що присутні у декоративному оздобленні будинку, є не дуже відповідним тлом для американського прапора.

Не всіх, втім, засмутила вимушена переміна — вибір ресторану для проведення такого важливого заходу. Бутерброди з ікрою та інші страви залишили від церемонії найприємніші спогади.

Юрій КУШКО.
Душанбе.

Погляд

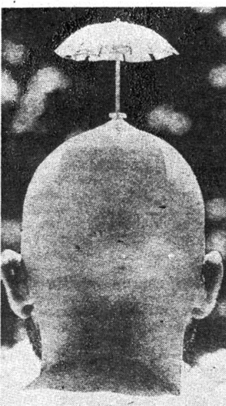


КОЖНОМУ — СВОЯ ПАРАСОЛЬКА

Американський художник Крісто недавно здивував світ своїм екстравагантним проектом. Згідно з ідеєю митця в Японії на 19-кілометровій стрічці землі було встановлено 1340 шестиметрових блакитних парасольок, під якими можна відпочити в спеку чи сховатися від дощу. Такий самий парасольковий ланцюжок, але вже жовтого кольору та довжиною 29 кілометрів простягнувся й по пагорбах Каліфорнії.

А от іншому американському диваку спало на думку реалізувати іншу ідею — «мініпроект» для власних потреб Напевне, їхати до каліфорнійських пагорбів йому далеко. Значно зручніше мати «рятувальну тінь» завжди з собою.

Фото ІТАР—ТАРС та журналу «Нешнл інкуайрер» (США).



Експрес-новини

Очікується, що наступного тижня Рада Безпеки ООН ухвалить введення санкцій проти Лівії, щоб примусити її видати двох своїх громадян, яких підозрюють у причетності до організації вибуху американського авіалайнера над Шотландією у 1988 році.

* * *

Бонн має припинити військове співробітництво з Туреччиною, заявив глава МЗС ФРН Геншер, якщо будуть підтвердження того, що Анкара використовувала надану їй Німеччиною зброю проти курдської меншості в Туреччині.

* * *

Російсько-американська комісія провела у Москві своє перше засідання, на якому обговорювалася доля військовослужбовців США, що пропали безвісти під час другої світової, корейської і в'єтнамської воєн.

* * *

Держдепартамент США застеріг американських громадян від поїздок до Грузії, Вірменії і Азербайджану. Їм не рекомендують відвідувати прикордонні райони Вірменії і Азербайджану, також Нагірний Карабах.

* * *

У місті Босанський Брод у Боснії і Герцеговіні знову розпочалися бої після того, як частини федеральної армії Югославії відмовилися виконати вимогу керівництва республіки покинути місто.

* * *

У Бухаресті відкрився триденний з'їзд правлячого Фронту національного порятунку. Передбачається внести зміни до статуту партії, вибрати нове керівництво і кандидата на пост Президента Румунії, а також розробити програму до майбутніх парламентських і президентських виборів.

Справи кримінальні

СОЛОДОЩІ «ХРЕЩЕНОГО БАТЬКА»

Надії групи ділків з республіканської споживкооперації заробити за день-два більш ніж півтора мільйона карбованців розвіяли співробітники управління по боротьбі з організованою злочинністю Головного управління національної безпеки Вірменії: разом зі своїми колегами з МВС вони перешкодили провести задуману «цукровими» спекулянтами акцію.

Злочинний ланцюжок брав свій початок у єреванському кооперативному магазині «Каріне» і замикався на меткових ділках, які реалізують на вулицях вірменської столиці просто з машин, а також з лотків різні держтовари вже за своїми цінами.

Цукровий пісок, який постачали кооператорам із запасів гуманітарної допомоги Нагірному Карабаху, тут саме забирали автолавки, що під'їжджали до «Каріне». Від'їхавши на невелику відстань, вони припарковувалися до тротуарів і починали жваво торгувати по 65 карбованців за кілограм. Держава ж мала намір продавати «солодкий дефіцит» по ціні не вище 13 карбованців.

Останнім часом все частіше почали говорити про те, що на таких вуличних лотках реалізуються товари, які надходять до республіки державними каналами. У Головному управлінні національної безпеки підтвердили, що підозри щодо цього аж ніяк не безпідставні. Як саме товари з держторгівлі опиняються у спекулянтів? У більшості своїй доточна торгівля монополізована певною групою осіб, які мають, з одного боку, доступ до державних постачальних організацій, а з іншого — високих покровителів. Ця обставина й привертає увагу ГУНБ до лідерів торгової мафії.

Дживан БАЛАГЕЗЯН.
Єреван.

Інформ-шоу

РЕКЛАМА — ЦЕ НЕ ПРОСТО

Згідно з законодавством Великобританії рекламний сюжет перед запуском в ефір має затвердити Незалежна телевізійна комісія, яка висуває до цієї відеопродукції низку спеціальних умов. Зокрема, ролики не повинні обурювати й дезорієнтовувати глядачів, грати на релігійних переконаннях, почутті страху.

Щороку комісія розглядає 10 тисяч сюжетів. Звичайно, третину повертає на доробку. Але і при такій пильності «цензорів» є накладки. Наприклад, уже з ефіру було знято рекламу будівельних компаній, які прокладають тунель під Ла-Маншем. За задумом режисера, робітник починав рити лопатою яму в Англії, а через мить стояв уже серед французького пейзажу. Завдяки телефонним дзвінкам глядачів стало відомо, що діти, надивившися телевізор і граючись на пляжі, теж рили глибокі ями і на них зверху обвалювався пісок.

А ПО БЕЗДОРІЖЖЮ КРАЩЕ

Водії автомобілів стверджують, що їзда по дорогах Північної Кореї — це просто жах. Уявіть собі пральну дошку з величезною кількістю ям та пагорбків і ви матимете уявлення про середній путівець. Дехто навіть каже, що набагато легше їхати повним бездоріжжям. Навіть якщо поруч — асфальтована дорога.

І ще. Поведінка водіїв на «трасі» повністю відповідає станові доріг. Приміром, обгін, об'їзд, поворот, перешикування вони роблять без будь-яких сигналів. А ввімкнути вночі фари дехто просто вважає зайвим.

ОТАКИЙ-ОТ КОМУНІЗМ

Донедавна Південна Африка, як і колишній Радянський Союз, вважалася однією з найбільш пуританських країн світу.

Але згодом і в ПАР відбулася певна «перебудова», і на екрани вийшов фільм «Останнє танго в Парижі», щоправда, давно зарахований до світової класики, а в магазинах стали продавати сексуальні стимулятори.

Однак такі «вольності» занепокоюють церкву і правих: вони вважають це блюзнірством, що, мовляв, «відкриває комунізму ворота в Південну Африку». Газети ж назвали таке ставлення до краси тіла вульгарністю, а дурбанська «Дейлі ньюс» написала: «Після скасування заборони на діяльність комуністичної партії ми не стали нацією комуністів. Тож ми не станемо й нацією розпусників, маючи можливість всіляко прилучатися до сексуальної культури».

ЖИТТЄПИС І ЛІТЕРАТУРНА ДІЯ

С. О. ЄФРЕМОВА*

ЄФРЕМОВ Сергій Олександрович народився 6 жовтня 1876 року в селі Пальчику Звенигородського повіту на Київщині в сім'ї сільського священика. Предки, і по батькові, і по матері (Крамаренки), належали до духовенства, вийшовши з місцевого селянства; первісне прізвище «Охрименки» було перелицьоване на «Єфремових» вже в XIX столітті: в духовних школах була тоді звичка (про неї згадує Мордовець у «Дзвонарі») змінювати прізвища на латинський або великоруський штиб.

Дитячий вік Сергія Олександровича Єфремова минав у тому ж таки Пальчику, над річкою Тікичем. Читати вивчився хлопець на п'ятому році, випадком слухаючи, як учено старшого брата. Читав усе, що крадькома діставав з батькової бібліотеки... Найбільше подобалися хлопцеві історичні статті й оповідання про козаччину з календарів і з «Детского мира», а надто Гоголів «Тарас Бульба». Пам'ять мав дуже добру: ще не вмівши читати, з пам'яті оповідав слово в слово про подію 1-го марця, прослухавши читану вголос газету. Дуже любив казки і тому мав особливу пошану до пекарні, де збиралась довгими зимовими вечорами або вдосвіта челядь з її веселими жартами, нескладними інтригами й цікавими оповіданнями. Влітку надолужував гулянками з однолітками-хлопцями на волі, на пасовиську, на баштані, на тирлі. Доводилось тікати потаємці і багато крити ся з тими «мужицькими» зв'язками й стосунками.

Року 1886-го Єфремова віддано до духовної школи в Умані, де і вчився п'ять років (до 1891 р.). Життя в невеликому провінційному місті на передмісті нічим, власне, від сільського не відрізнялось. І тут панувала всюди українська мова (уманські міщани говорили по-українськи чудово), і з нею зв'язувалися всі інтимні переживання, все внутрішнє життя, цілком паралізуючи впливи офіційного зросійщення, на яке тільки й могла здобутись чужа, неприв'ітна школа. Матеріалу для читання стало тепер більше. Хлопець незабаром перечитав мало не всю шкільну бібліотеку й почав добувати книги збоку. Наука давалася легко, хоча й не до неї, а до читання більше привчився хлопець. Почав з Майна-Ріда, Густава Емара, Маріета, Купера, потім перейшов до творів російських класиків (Пушкіна, Лермонтова, Тургенєва, дещо з Л. та О. Толстих, Писемського, Достоєвського), а також до українських письменників (Котляревський, Шевченко, Ів. Левицький — діставав їх у знайомих семінаристів та міщан). Українські письменники надили тим, що давали рідний, до дрібниць знайомий, споминами овіяний побут, зміцнюючи стихійні впливи довколишніх обставин та оседку. Питання про мову вирішувалося, відтак, само собою, і книга «мужицькою» мовою здавалась річчю цілком натуральною. До того ж таки часу належать перші зародки книголюбства: мав власного Пушкіна, «Расказ из русской истории», здається, Павловича, кілька лубочних видань (пригадується якийсь «Шерстобит»), українських «метеликів» тощо.

Року 1891-го Єфремов перейшов на навчання до духовної семінарії в Києві. Життя у великому місті одхилило завісу з нових скарбів людського розуму. Світове письменство давало невичерпний матеріал до читання, кипуче товариське життя виховувало громадянські настрої. Надто полеміка між народництвом та марксизмом, і палкі відгуки тієї полеміки в товариському гурті примусили замислитись над основними питаннями світогляду й світобудови. З російського письменства найбільший слід на світогляді лишили твори Щедріна, Успенського та Короленка; з поля публіцистики й критики — Добролюбова, Шелгунова, Скабичевського, а найбільше — Михайловського. Журналістика, особливо «Русское Богатство» з 1893 року, зробилась керманичем у житті. З першого ж року перебування в Києві Єфремов натрапив на українську громаду в семінарії, де стрічався з такими людьми, як М. Грушевський, Ол. Лотоцький, небіжчики Л. Скочковський та Кедреновський; мав щастя слухати виклади Вол. Антоновича, познайомився з Ол. Кониським та Ів. Нечуй-Левицьким. Інтерес до письменства й захоплення ним збільшувались. З українського письменства величезне враження зробили твори Мирного («Хіба ревуть воли, як ясла повні?»), Нечуя-Левицького («Хмари», «Причепа»), Свидницького («Люборацькі»), Франка («В поті чола»), публіцистичні праці Драгоманова. З українських видань досить регулярно читано «Зорю» та «Правду», іноді «Народ» та «Життє і слово». Всіма новинками як російського, так і українського письменства користувався Єфремов, почасти сам купуючи, а найбільше беручи їх з нелегальної бібліотеки, що належала згаданій семінарській громаді. Як на ті часи, бібліотека була досить добра; частина її згодом перейшла в подарунок до Київської «Просвіти». Всі нелегальні видання з тієї бібліотеки один час і переховувались у Єфремова, що жив на квартирі у свого брата, ректора семінарії.

На початку 1896 року по одній гучній тоді семінарській «історії» (почасти у зв'язку з царською коронацією того року) Єфремов покинув семінарію, не добувши курсу, з репутацією «политически неблагонадежного». Витримавши наступного року іспит зрілості (при 1-й гімназії в Києві), екстерном вступив до Київського університету на юридичний факультет, не рвучи зв'язків з семінарською громадою. Скінчив навчання в університеті року 1901-го. Нахил до літературної роботи за ці часи вже зовсім скристалізувався, і, скінчивши університет, Єфремов цілком віддався літературі. Року 1905—1907, а також і 1919-го, одбував не раз вселюдську тюремну повинність. Працював у Всеукраїнській Організації («Товариство Українських Поступовців»), у Селянській Спілці першої формації (1905 р.), у партіях (радикальній, радикально-демократичній і соціалістів-федералістів). Був заступником голови Української Центральної Ради і першим Генеральним Секретарем справ міжнаціональних (1917 р.).

Писати (українською мовою) почав Єфремов на шкільній лавці з року приблизно 1893-го, а вже року 1895-го надруковано в «Дзвінку» перші його праці (белетристика).

Підписував свої статті Єфремов або повним прізвищем, або ініціалами С. Є., С. Є-мов, або псевдонімом Ромул, не рахуючи випадкових псевдонімів та криптонімів (С. Охріменко, С. Палець, Spectator, С. Ярошенко, Р. Дніпровенко, Сергій, С. Ситковецький, Липовчанин, Земець, Киянин, Sсziba,

Волосожа[...]
Nemo, П[...]
сандрови[...]
На бе[...]
С. О. Є[...]
свою лі[...]
він довго[...]
спеціальн[...]
турна к[...]
письменс[...]
Так, б[...]
їнського [...]
Котлярев[...]
не тільки[...]
діював, [...]
свої нау[...]
цензії н[...]
ляревськ[...]
шенкову [...]
й злади[...]
дання й[...]
вими пер[...]
ма біо-[...]
заміткам[...]
і 1918[...]
Академія[...]
О. Єфре[...]
повинна [...]
чити йом[...]
критичне[...]
ського —[...]
Єфремова[...]
нати так[...]
ших н[...]
класиків [...]
XIX сто[...]
60-х ро[...]
працюва[...]
усіма: на[...]
ляревськ[...]
кевичем [...]
Гребінко[...]
видав зі[...]
1905, [...]
нов'янен[...]
Вовчко [...]
його д[...]
(1911—[...]
(1911, [...]
вість «Л[...]
і видав [...]
ції) і на[...]
Але, зв[...]
ку прац[...]
собою Ш[...]
диком, [...]
ного О. [...]
ремов п[...]
ським п[...]
кових р[...]
Відколи [...]
кордоном[...]
уковий [...]
ремов щ[...]
му низк[...]
про Ше[...]
ня давні[...]
ських п[...]
ченка (1[...]
ційну к[...]
з року [...]
«Збірни[...]
Грушевс[...]
ли наста[...]
мова та [...]
нодумці[...]
вати в [...]
ган «Ра[...]
першого [...]
вміщува[...]
Шевченк[...]
няють: [...]
ких пис[...]
нка (19[...]
мова ([...]
Шевченк[...]
(1907); [...]
новим в[...]

* Стаття друкується в скороченому варіанті.

Наші першодруки

«НА ПЕРШОМУ МІСЦІ...»

З нагоди 115-х роковин від дня народження Сергія Олександровича Єфремова 30 березня 1992 року у Харківському театрі опери та балету імені М. Лисенка відбудеться вечір пам'яті діячів науки і культури, репресованих у справі сфабрикованої органами ДПУ Спілки визволення України (СВУ). Старожили Харкова ще пам'ятають, що процес над СВУ, який відбувався в Харківському оперному театрі протягом березня — квітня 1930 року, в народі називали так: «Опера СВУ — Музика ДПУ».

На перше місце академік Агатангел Кримський ставив Сергія Єфремова за чистоту й картинність його літературної мови, але пальма першості належить йому також за створення в XX столітті найповнішого авторського курсу «Історії українського письменства» та ще за головну роль у міфічній Спілці визволення України. Йому інкримінували керівництво цією сфабрикованою органами ДПУ Спілкою, за що й одержав він вищу міру покарання, замінену потім на десятирічну каторгу. Всі «привабы» радянської каторги академік Агатангел Кримський (як стало недавно відомо) спізнав значно пізніше за Сергія Єфремова (у 1941—1942 роках). А поки що в пропонованому читачам «Життєпису і літературній діяльності С. О. Єфремова», написаному в 1919 році, він лише натякає на каторжність праці автора «Історії українського письменства»: в умовах цензурних заборон на українське слово, без можливостей мати постійну трибуну рідною мовою, без належної впевненості, що твоя праця в майбутньому не виявиться марною... Але й за таких обставин С. Єфремову вдалося, за свідченням А. Кримського, опублікувати понад три тисячі літературно-критичних і публіцистичних робіт, котрі, на жаль, протягом минулих шести десятиліть були справді «марною працею», оскільки перебували під замком у кадебістських спецсховищах...

«Життєпис» є унікальним і науково цінним принаймні з двох точок зору. По-перше, він укладений, можна сказати, в присутності самого С. Єфремова; академік А. Кримський, тодішній неодмінний секретар Всеукраїнської Академії Наук (ВУАН), писав його як рекомендаційний документ для обрання С. Єфремова в дійсні члени ВУАН. Отже, точність відомостей («анкетні дані», роки навчання, лектура, громадська діяльність, публікації тощо) тут не може викликати будь-яких сумнівів, що дуже важливо і для дослідників творчості С. Єфремова, і для істориків літератури загалом. По-друге, автор «Життєпису» не потребує жодних атестацій у плані науково-літературної компетентності, отже, судження його про наукову спадщину С. Єфремова є цілком авторитетним джерелом для поціновувачів літератури з найрізноманітнішими науковими орієнтаціями. Про це доводиться говорити тому, що внесок С. Єфремова в скарбницю українського літературознавства одержував неоднозначні характеристики і за життя вченого, і після його засудження, і вже в наші часи. Хто тут мав більше рації, хто помилявся, а хто виявлявся тенденційним кривотлумачем, покажуть майбутні історики й теоретики літератури. Але без посилань на «Життєпис», укладений А. Кримським, їм, звичайно, не обійтися. Вперше опублікований у практично недоступних нині для читачів «Записках історично-філологічного відділу ВУАН» у 1923 році як додаток до протоколу про обрання С. Єфремова дійсним членом ВУАН, він в Україні більше не публікувався. Для цієї публікації мову «Життєпису» почасти наближено до сучасних правописних норм.

Михайло НАЄНКО,
доктор філологічних наук, професор.

Шлях, істина, життя

ЗАСЛАНІ... ДО МОНАСТИ[...]

КОЛИСЬ у монастир люди йшли добровільно: хто — зневірившись у житті, хто — спокутувати гріхи. Якщо ж примусово — то в такий спосіб «власть імущі» розправлялися зі своїми ворогами. Проте, мабуть, не було в історії людства такого, щоб у монастирські келії запроторювали... дітей. І не одиниці, а десятки, сотні, й головне — не за якийсь ганебний вчинок, не на покарання, а просто так — щоб жили тут і вчилися.

Неймовірно? Але — факт. Одна з картинок нашого бурхливого сьогодення. І живуть діти у вогких, холодних, уражених грибком напівзвалених старовинних монастирських келіях. З першого до восьмого класу.

Дітям у монастирі, себто в Дерманській допоміжній школі-інтернаті, вмитися по-людському ніде. Недарма прокурор Здолбунівського району Ігор Пилипів, побувавши тут, сказав: «Побачене не може схвилювати хіба що крижане серце».

Додамо, що мова йде про дітей, обділених долею, — калік, інвалідів. Недарма школа називається «допоміжною». І за 30 років її існування провели тут «щасливе дитинство» сотні й сотні дітей.

Постає резонне запитання: за що ж терплять муку? Хто прирікає на це бідолашних?

Відповідь потрібно шукати в подіях, які прокотилися по Україні, особливо Західній, 30—35 років тому. Згадаймо, що це були часи, коли в запалі антирелігійної боротьби закривали храми, трощили ікони, нищили церковні книги, національні святині, які народ зберігав віками. Войовничі атеїсти перетворювали церкви на склади, спортзали, клуби, кінотеатри, а то й просто руйнували їх — щоб не було. Саме тоді було сплюндровано й спустошено Дерманський монастир, його храми. Один з них — старовинний Святотроїцький — було перетворено на складське приміщення, де зберігалися продукти, одяг і просто всяке дрантя. А в келіях поселили дітей. І тут, змінюючи одні одних, вони страждають аж до сьогодні.

Поставлю ще раз собі пекуче запитання: чи не пора цим дітям створити нормальні умови для життя й навчання?

Численні комісії доходять саме такої думки. Як наслідок плануються заходи, складаються проекти, серед них і проект будівництва нового комплексу школи-інтернату, та далі слів діло не йде.

Не розв'язують й ще однієї проб[...] селі Дермань-ІІ, де стоїть монаст[...] естровано общину Української авт[...] ної православної церкви. За неї по[...] лос більше як 300 віруючих. Об[...] сунула справедливу вимогу — п[...] їй церкву Святотроїцького монаст[...] які підстави? Монастир з дня сво[...] вання належав до єдиної тоді прав[...] церкви в Україні з центром у Киє[...] з 370 років лише якихось 90 — [...] (нині перейменованої в Україн[...] вославну) церкви. У селі є вже [...] ми, які належать РПЦ (УПЦ). Пр[...] монастирську церкву вона висун[...] претензії. Сесія Здолбунівської [...] Ради спішно прийняла рішення [...]

...ТЕРАТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЄФРЕМОВА*

Наші першодруки

...ПЕРШОМУ МІСЦІ...»

...вин від дня народження
...а Єфремова 30 берез-
...ському театрі опери та
...ка відбудеться вечір па-
...культури, репресованих
...ої органами ДПУ Спіл-
...(СВУ). Старожили Хар-
...о процес над СВУ, який
...ькому оперному театрі
...квітня 1930 року, в на-
...«Опера СВУ — Музика

...адемік Агатангел Крим-
...Єфремова за чистоту й
...атурної мови, але паль-
...йому також за створен-
...овнішого авторського
...ського письменства» та
...міфічній Спілці визво-
...інкримінували керівниц-
...ою органами ДПУ Спіл-
...ав він вищу міру пока-
...на десятирічну каторгу.
...ької каторги академік
...(як стало недавно ві-
...пізніше за Сергія Єфре-
...ках). А поки що в про-
...«Життєпису і літератур-
...Єфремова», написаному
...натякає на каторжність
...українського письменст-
...оних заборон на україн-
...ливостей мати постійну
...ю, без належної впев-
...я в майбутньому не ви-
...е й за таких обставин
...за свідченням А. Крим-
...онад три тисячі літера-
...ліцистичних робіт, кот-
...минулих шести десяти-
...оною працею», оскільки

перебували під замком у кадебістських спецсховищах...

«Життєпис» є унікальним і науково цінним принаймні з двох точок зору. По-перше, він укладений, можна сказати, в присутності самого С. Єфремова; академік А. Кримський, тодішній неодмінний секретар Всеукраїнської Академії Наук (ВУАН), писав його як рекомендаційний документ для обрання С. Єфремова в дійсні члени ВУАН. Отже, точність відомостей («анкетні дані», роки навчання, лектура, громадська діяльність, публікації тощо) тут не може викликати будь-яких сумнівів, що дуже важливо і для дослідників творчості С. Єфремова, і для істориків літератури загалом. По-друге, автор «Життєпису» не потребує жодних атестацій у плані науково-літературної компетентності, отже, судження його про наукову спадщину С. Єфремова є цілком авторитетним джерелом для поціновувачів літератури з найрізноманітнішими науковими орієнтаціями. Про це доводиться говорити тому, що внесок С. Єфремова в скарбницю українського літературознавства одержував неоднозначні характеристики і за життя вченого, і після його засудження, і вже в наші часи. Хто тут мав більше рації, хто помилявся, а хто виявлявся тенденційним кривотлумачем, покажуть майбутні історики й теоретики літератури. Але без посилань на «Життєпис», укладений А. Кримським, їм, звичайно, не обійтися. Вперше опублікований у практично недоступних нині для читачів «Записках історично-філологічного відділу ВУАН» у 1923 році як додаток до протоколу про обрання С. Єфремова дійсним членом ВУАН, він в Україні більше не публікувався. Для цієї публікації мову «Життєпису» почасти наближено до сучасних правописних норм.

Михайло НАЄНКО,
доктор філологічних наук, професор.

...укра-
...вели-
...ли тво-
...уть во-
...«Нечуя-
...мари»,
...цького
...Франка
...бліцис-
...ва. З
...досить
...ю» та
...Народ»
...Всіма
...ського,
...сьмен-
...ремов,
...я, а
...з не-
...що на-
...нарсь-
...часи,
...ь доб-
...пере-
...Київ-
...неле-
...бібліо-
...овува-
...жив

на квартирі у свого брата, ректора семінарії.

На початку 1896 року по одній гучній тоді семінарській «історії» (почасти у зв'язку з царською коронацією того року) Єфремов покинув семінарію, не добувши курсу, з репутацією «политически неблагонадежного». Витримавши наступного року іспит зрілості (при 1-й гімназії в Києві), екстерном вступив до Київського університету на юридичний факультет, не рвучи зв'язків з семінарською громадою. Скінчив навчання в університеті року 1901-го. Нахил до літературної роботи за ці часи вже зовсім скристалізувався, і, скінчивши університет, Єфремов цілком віддався літературі. Року 1905—1907, а також і 1919-го, одбував не раз вселюдську тюремну повинність. Працював у Всеукраїнській Організації («Товариство Українських Поступовців»), у Селянській Спілці першої формації (1905 р.), у партіях (радикальній, радикально-демократичній і соціалістів-федералістів). Був заступником голови Української Центральної Ради і першим Генеральним Секретарем справ міжнаціональних (1917 р.).

Писати (українською мовою) почав Єфремов на шкільній лавці з року приблизно 1893-го, а вже року 1895-го надруковано в «Дзвінку» перші його праці (белетристика).

Підписував свої статті Єфремов або повним прізвищем, або ініціалами С. Є., С. Є-мов, або псевдонімом Ромул, не рахуючи випадкових псевдонімів та криптонімів (С. Охріменко, С. Палець, Spectator, С. Ярошенко, Р. Дніпровенко, Сергій, С. Ситковецький, Липовчанин, Земець, Киянин, Sczība, Волосожар, Тр. Лановий, Nemo, П. Устяк, С. Александрович, С. А-вич тощо).

На белетристиці, що нею С. О. Єфремов розпочав свою літературну кар'єру, він довго не стояв; його спеціальністю стала літературна критика та історія письменства.

Так, батька нового українського письменства Івана Котляревського Єфремов не тільки критично простудіював, не тільки подавав свої наукові критики й рецензії на праці про Котляревського (як-от про Стешенкову [illegible]ацю 19[illegible] р.), але й злади[illegible]ві кри[illegible]і видання його творів [illegible] науковими передмовами, з багатьма біо- і бібліографічними замітками та увагами (1909 і 1918 рр.). Українська Академія наук, обравши С. О. Єфремова своїм членом, повинна буде негайно доручити йому справді академічне критичне видання Котляревського — і ніхто краще за Єфремова не могтиме виконати таке завдання. Із дальших наших літературних класиків першої половини XIX сто[illegible]я і а[illegible]о кінця 60-х ро[illegible] С. О. [illegible]фремов працював трохи чи не над усіма: над галицьким Котляревським — Марк. Шашкевичем (1911—1912), над Гребінкою (якого Єфремов видав зі своєю передмовою, 1905, 1912), Квіткою-Основ'яненком (1918), Марком Вовчко[illegible]1907), К[illegible]чем і його д[illegible]ною Г. [illegible]рвінок (1911—1912), Свидницьким (1911, що його чудову повість «Люборацькі» Єфремов і видав у світ у новій редакції) і над багатьма іншими. Але, звичайно, левову частку праці Єфремова захопив собою Шевченко. Ще молодиком, під доглядом покійного О. Я. Кониського, Єфремов працював над українським перекладом Шевченкових російських повістей. Відколи почав виходити за кордоном «Літературно-Науковий [illegible]тник» ([illegible]9), Єфремов щороку подавав у ньому низку статей і заміток про Шевченка, про ставлення давніх і теперішніх російських письменників до Шевченка (1899—1901), про офіційну критику на Шевченка з року 1865-го (1905 р. у «Збірнику на честь М. С. Грушевського») і т. д. Відколи настала змога для Єфремова та його політичних однодумців, вони стали видавати в Росії періодичний орган «Рада», і Єфремов з першого ж року заходився вміщувати тут статті про Шевченка. Його увагу спиняють: ставлення українських письменників до Шевченка (1907), «Шевченкова» мова (1907), славнозвісне Шевченкове «Посланіє» (1907); він спиняється над новим виданням «Кобзаря» (1908), що над ним працював покійний В. Доманецький, і т. д., і т. ін. Дбаючи про те, щоб спопуляризувати Шевченка серед якнайширшої публіки, Єфремов нарешті пише просвітню книжечку про Тарасове життя й поетичні твори, книжечку, що 1908 року витримала два видання, а потім знову перевидавалась (останній раз у 1917 році).

І в цей момент, коли я пишу ці рядки, товариство «Просвіта» видає в серії своїх видань загальнодоступну розвідку С. Єфремова про паломництво в Мекку й Медину всіх українців: «Шевченкова Могила».

З Єфремових статей про українських письменників молодших, зовсім близьких до нас, але вже не живих тепер, зазначимо статті про Б. Грінченка (1910, 1911, 1912, 1913), Лесю Українку (1912, 1913), М. Коцюбинського (1918) та ін.

Чи не найбільшу частину своєї критичної уваги присвятив С. Єфремов витворам сучасної української літературної творчості.

Коли б усі критичні статті, розвідки, рецензії і дрібні замітки С. Єфремова навіть про найдрібніші, третьорядні літературні явища зібрати докупи та надрукувати окремим томом (а певно, це й буде колись зроблено), то це буде чудовий матеріал для історії новітнього письменства — матеріал, який і пізнішими поколіннями читатиметься з захопливим інтересом, бо все, що пише Єфремов, він пише картинно, жваво, дотепно, розумно і прекрасною, бездоганною, зразковою українською літературною мовою, додам до того. Для філолога-стиліста, для літератора-пуриста, який боронить чисту народність у нашій мові, читати статті Єфремова — цілковита насолода та втіха. І це треба сказати не тільки про наукові статті Єфремова, а взагалі про всю його творчість. Бо є в нього чимало ще й публіцистичних статей (на них спинятися мені тут немає чого), і з філологічно-літературного боку їх можна назвати просто класичними. Академічна Комісія для складання словника живої української мови повинна буде вичерпати всі статті Єфремова якнайповніше.

Коли ж по статуту Академії наук (§ 6, а, прим. 2) академіки класу красного українського письменництва повинні дбати, «щоб українська літературна мова добре розвивалася й була чиста», то С. Єфремов повинен бути поставлений на першому місці серед усіх можливих кандидатів.

Агатангел КРИМСЬКИЙ,
академік.

...ЗАСЛАНІ... ДО МОНАСТИРЯ

...руйнували їх — щоб не було. Саме тоді було сплюндровано й спустошено Дерманський монастир, його храми. Один з них — старовинний Святотроїцький — було перетворено на складське приміщення, де зберігалися продукти, одяг і просто всяке дрантя. А в келіях поселили дітей. І тут, змінюючи одні одних, вони страждають аж до сьогодні.

Поставлю ще раз собі пекуче запитання: чи не пора цим дітям створити нормальні умови для життя й навчання?

Численні комісії доходять саме такої думки. Як наслідок плануються заходи, складаються проекти, серед них і проект будівництва нового комплексу школи-інтернату, та далі слів діло не йде.

Не розв'язують й ще однієї проблеми. У селі Дермань-II, де стоїть монастир, зареєстровано общину Української автокефальної православної церкви. За неї подали голос більше як 300 віруючих. Община висунула справедливу вимогу — повернути їй церкву Святотроїцького монастиря. На якій підставі? Монастир з дня свого заснування належав до єдиної тоді православної церкви в Україні з центром у Києві. Потім з 370 років лише якихось 90 — до Руської (нині перейменованої в Українську православну) церкви. У селі є вже два храми, які належать РПЦ (УПЦ). Проте й на монастирську церкву вона висунула свої претензії. Сесія Здолбунівської районної Ради спішно прийняла рішення про передачу монастирського храму саме цій конфесії, чим створила в селі складну релігійну обстановку. Лише після втручання облвиконкому це рішення було скасовано. У документі записано: «Питання розглядатиметься після того, як буде знайдено приміщення для переселення школи-інтернату...»

Ось таке «рішення», котре аж ніяк не сприяє зменшенню напруження в селі. Скільки років шукатимуть того приміщення для інтернату? А діти і далі мучитимуться?

Будьте мудрими — вчить Біблія. Чи ж не пора обласним керівникам Рівненщини прислухатися до цього заклику науки Христової.

Гурій БУХАЛО,
член правління Рівненської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії і культури, кандидат історичних наук.

НЕПЕРЕДБАЧЛИВЕ ЩАСТЯ МИТЦЯ. ПРИМХЛИВА ДОЛЯ ХУДОЖНЬОГО КОЛЕКТИВУ. І Є ТУТ НАД ЧИМ ЗАДУМАТИСЯ, Є ПРО ЩО ПОГОВОРИТИ.

У ДЕРЖАВНОМУ культурно-просвітницькому центрі «Український дім» відбулася презентація молодого фольклорного ансамблю «Хрещатий яр». І хоч просторий зал був заповнений, хоч оваціями вітали іменинників справжні вірнопіддані української пісні, — заклопотана ринково-базарною стихією, оглухла від естрадно-запаморочливих ритмів столиця не помітила цієї пам'ятної події. Мовчала київська преса. Німував ефір. Навіть не кліпнуло телеоко.

Тривожить і насторожує така естетична глухота. Але ж «Хрещатий яр» — колектив незвичайний. Колектив самобутній, оригінальний, неповторний. Колектив сучасний як за вокальними, так і за естрадно-театральними характеристиками. І при зовнішній атрибутиці старовини — цілком позбавлений «шароварності» у відомому розумінні цього мистецького анахронізму.

У чому ж особливості «Хрещатого яру»?

Насамперед, це колектив яскравих індивідуальностей, блискучих талантів. Усі вони на диво різні і водночас об'єднані у гранично цільний, симфонічно гармонійний мистецький гурт, істинно **ансамбль.**

Це колектив універсальних виконавців. Майже кожен — гуморист, характер-

ЩЕ Й...

РОЗДУМИ...
...НОГО...

ник, стоусти...
віртуоз. А в...
розкручують...
глядача чудес...
скоп співу, см...
танцю.

Це, нарешті...
межно взає...
талантів. чим...
ся незвичайна...
і лаконічністі...
Володимир...
лодимир Бу...
знюк, Іван Ве...
рій Голуб, Дм...
Анатолій Ку...
Паланюк, Еду...
кий, Степан...
ще — чарів...
Богданова-Неш...
теро козаків...
більше) козач...
і належить, М...
голосок жіноч...
сочок ніжност...
лиця Україн...
тиву.

А душа «Хр...
мужній дух й...
поліфонічност...
керівник Вол...
льович Білец...
не помітите, ...
Зовні він — ...
ків. Але са...
той випадок, ...
ремесла, коли...
«білих ниток»...
лант. Талант...
ві.

Ми — українці

Н...

Коли говорять про українську діаспору, то насамперед згадують Канаду і США. Але нашого цвіту розкидано по всьому світу. Українці живуть у Польщі, Чехо-Словаччині, Австралії, Німеччині, Бельгії, Аргентині, Бразилії... Невеличка громада розселена і на Британських островах. Це, в основному, колишні бійці дивізії СС «Галичина» та їхні нащадки. Чим живуть вони, як бережуть звичаї, віру, традиції? Про це «Голосу України» розповідає Богдан МАТВІЙЧУК, англійський бізнесмен і за сумісництвом диякон Української автокефальної православної церкви в невеличкому містечку Рочдейль (графство Ланкашир).



— Еміграція у Великобританії повоєнна. Це приблизно тридцять тисяч українців. Але таких, що добре знають рідну мову, не більше чотирьох. Старше покоління — легендарні дивізійники — відходить помалу в кращий світ, а молоде вже не прагне знати материнської мови, не сприймає православної віри і української культури. Хоч намагаємося виховувати своїх дітей в українському дусі. В Англії створено мережу українських суботніх шкіл при народних домах.

Усі українці в Англії об'єднані в дві громади: Союз українців Британії (СУБ) та Об'єднання українців Великобританії (ОУВ). СУБ створили емігранти, які воювали в загонах Степана Бандери. Це в основному вихідці з Галичини, які сповідують греко-католицьку віру. До ОУВ увійшли так звані мельниківці, тобто ті, хто підтримував і боровся за ідеї Андрія Мельника. Вони приїхали з Буковини, Волині, Слобожанщини і були православними. Ось так ці дві громади — «бандерівці» та «мельниківці» — живуть і нині автономно. У кожної свої школи, свої клуби, свої церкви.

По війні Британія зустрі-

ла наших бат...
ласкаво. Щоб...
треба було тя...
на заводах, ф...
пальнях. Вон...
вивчати англій...
ржувати осв...
думали, що н...
рнуться на Ба...
минав час, і ...
зуміли, що по...
му — це ф...
треба хоч сво...
освіту. Але ан...
забороняв в'Ї...
ну освіченим...
Лондоні вважа...
нти можуть б...
норобами. От...
колінню укра...
йти вчитися д...
університетів.
ло, що лише...
тина їх після...
повнювала ук...
лігенцію, реш...
жди асимілюв...

Усе, що ни...
глії українсь...
церкви, клуби...
газети), розбуд...
ми СУБ та О...
Уряд дуже м...
емігрантам. Л...
ри, бізнесмен...
українці — ц...
тих неписьмен...
візії СС «Гал...
міли дати ї...

ЬНІСТЬ

Іановий,
:. Алек-
тощо).
що нею
розпочав
кар'єру,
його
літера-
історія

о укра-
Івана
Єфремов
просту-
подавав
і й ре-
о Кот-
ро Сте-
п.), але
ні ви-
науко-
багать-
річними
і (1909
раїнська
иши С.
членом,
о дору-
демічне
тляре-
ще за
е вико-
з даль-
атурних
оловини
а кінця
Єфремов
не над
Кот-
Шаш-
), над
фремов
ємовою,
кою-Ос-
Марком
чем і
рвінок
ицьким
ову по-
фремов
редак-
ншими.
у част-
захопив
е моло-
покій-
о, Єф-
україн-
Шевчен-
овістей.
ити за
рно-На-
9), Єф-
у ньо-
заміток
тавлен-
: росій.
о Шев-
про офі-
евченка
р. у
М. С.
Відко-
Єфре-
их од-
вида-
иний
ор-
омов з
ходився
і про
у спи-
раїнсь-
Шевче-
нкова»
озвісне
ланіє»
над
обзаря»

(1908), що над ним працював покійний В. Доманецький, і т. д., і т. ін. Дбаючи про те, щоб спопуляризувати Шевченка серед якнайширшої публіки, Єфремов нарешті пише просвітню книжечку про Тарасове життя й поетичні твори, книжечку, що 1908 року витримала два видання, а потім знову перевидавалась (останній раз у 1917 році).

І в цей момент, коли я пишу ці рядки, товариство «Просвіта» видає в серії своїх видань загальнодоступну розвідку С. Єфремова про паломництво в Мекку й Медину всіх українців: «Шевченкова Могила».

З Єфремових статей про українських письменників молодших, зовсім близьких до нас, але вже не живих тепер, зазначимо статті про Б. Грінченка (1910, 1911, 1912, 1913), Лесю Українку (1912, 1913), М. Коцюбинського (1918) та ін.

Чи не найбільшу частину своєї критичної уваги присвятив С. Єфремов витворам сучасної української літературної творчості.

Коли б усі критичні статті, розвідки, рецензії і дрібні замітки С. Єфремова навіть про найдрібніші, третьорядні літературні явища зібрати докупи та надрукувати окремим томом (а певно, це й буде колись зроблено), то це буде чудовий матеріал для історії новітнього письменства — матеріал, який і пізнішими поколіннями читатиметься з захопливим інтересом, бо все, що пише Єфремов, він пише картинно, жваво, дотепно, розумно і прекрасною, бездоганною, зразковою українською літературною мовою, додам до того. Для філолога-стиліста, для літератора-пуриста, який боронить чисту народність у нашій мові, читати статті Єфремова — цілковита насолода та втіха. І це треба сказати не тільки про наукові статті Єфремова, а взагалі про всю його творчість. Бо є в нього чимало ще й публіцистичних статей (на них спинятися мені тут немає чого), і з філологічно-літературного боку їх можна назвати просто класичними. Академічна Комісія для складання словника живої української мови повинна буде вичерпати всі статті Єфремова якнайповніше.

Коли ж по статуту Академії наук (§ 6, а, прим. 2) академіки класу красного українського письменництва повинні дбати, «щоб українська літературна мова добре розвивалася й була чиста», то С. Єфремов повинен бути поставлений на першому місці серед усіх можливих кандидатів.

Агатангел **КРИМСЬКИЙ**, академік.

монастирського храму саме цій конфе... м створила в селі складну релігійну ...тновку. Лише після втручання облви... ому це рішення було скасовано. У до... ті записано: «Питання розглядати... ся після того, як буде знайдено при... ля для переселення школи-інтерна...

...ь таке «рішення», котре аж ніяк не ... е зменшенню напруження в селі. ...ьки років шукатимуть того приміщен... ля інтернату? А діти і далі мучитиму...

...удьте мудрими — вчить Біблія. Чи ж ...ора обласним керівникам Рівненщини ...лухатися до цього заклику науки Хри...

Гурій БУХАЛО,
...ен правління Рівненської обласної ...ганізації Українського товариства ...орони пам'яток історії і культури, ...ндидат історичних наук.

НЕПЕРЕДБАЧЛИВЕ ЩАСТЯ МИТЦЯ. ПРИМХЛИВА ДОЛЯ ХУДОЖНЬОГО КОЛЕКТИВУ. І Є ТУТ НАД ЧИМ ЗАДУМАТИСЯ, Є ПРО ЩО ПОГОВОРИТИ.

— На перехрестях культури —

ЩЕ Й ОДНА КОЗАЧКА

РОЗДУМИ ПІСЛЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ФОЛЬКЛОРНОГО АНСАМБЛЮ «ХРЕЩАТИЙ ЯР»

У державному культурно - просвітницькому центрі «Український дім» відбулася презентація молодого фольклорного ансамблю «Хрещатий яр». І хоч просторий зал був заповнений, хоч оваціями вітали іменинників справжні вірнопіддані української пісні, — заклопотана ринково-базарною стихією, оглухла від естрадно-запаморочливих ритмів столиця не помітила цієї пам'ятної події. Мовчала київська преса. Німував ефір. Навіть не кліпнуло телеоко.

Тривожить і насторожує така естетична глухота. Але ж «Хрещатий яр» — колектив незвичайний. Колектив самобутній, оригінальний, неповторний. Колектив сучасний як за вокальними, так і за естрадно-театральними характеристиками. І при зовнішній атрибутиці старовини — цілком позбавлений «шароварності» у відомому розумінні цього мистецького анахронізму.

У чому ж особливості «Хрещатого яру»?

Насамперед, це колектив яскравих індивідуальностей, блискучих талантів. Усі вони на диво різні і водночас об'єднані у гранично цільний, симфонічно гармонійний мистецький гурт, істинно **ансамбль**.

Це колектив універсальних виконавців. Майже кожен — гуморист, характерник, стоустий, сторукий віртуоз. А всі разом вони розкручують перед очима глядача чудесний калейдоскоп співу, сміху, музики і танцю.

Це, нарешті, колектив безмежно взаємодоповнюючих талантів. чим і зумовлюється незвичайна економність і лаконічність його складу: Володимир Білецький, Володимир Буда, Василь Віднюк, Іван Волинець, Валерій Голуб, Дмитро Кульчєчов, Анатолій Курило, Василь Паланюк, Едуард Смоленський, Степан Школьний. А ще — чарівна Валентина Богданова-Нещерет. Десятеро козаків та одна (і не більше) козачка. Єдина, як і належить, Муза. Єдиний голосок жіночої долі, голосочок ніжності і любові, горлиця України. Краса колективу.

А душа «Хрещатого яру», мужній дух його єдності і поліфонічності — художній керівник Володимир Васильович Білецький. Зовні ви не помітите, як він **керує**. Зовні він — один з учасників. Але саме тут маємо той випадок, коли не видно ремесла, коли не помітно «білих ниток», а є тільки талант. Талант у чистому виві.

Що ж, саме такого майстра-вихователя і заслужив колектив - патріот, колектив - борець. Попереду в нього — далека дорога. Він вийде на простори України. Він проб'ється у світ. Але думаєш: скільки ще буде на його шляху завалів і перепон?! Надто ж у наш практичний і діловий час. Працюючи на базі Міжреспубліканського центру традиційної культури «Відродження», «Хрещатий яр» діє як госпрозрахунковий колектив. Йому потрібен вихід на великі сцени. Йому потрібні безпосередні душевні контакти з українською діаспорою. Не обійдімо ж серцем, підтримаймо державно цей гордий козацький гурт! Бо поки що «Хрещатий яр» — на перехресті своєї долі...

Я маю моральне право говорити все це. Напередодні всенародного референдуму за незалежність України я здійснив багатоденну агітаційну подорож з активістами Руху, «Просвіти», Української республіканської партії та з ними, з «Хрещатим яром». Це була мандрівка у літо, у сонце, через усю степову Україну — до Криму, до Чорномор'я. Це була важка робота. І коли вже з ніг валила втома, коли вже нічого не хотілося, — першими виходили до людей славні наші хрещатоярці. Вони вмить перевтілювалися. Вони сто разів розривалися. І знервовані, зневірені кримчани тяглися до пісні. Пісня ставала чудесним грозовим розрядом, який очищав душі,ріднив і зближував людей. А вже після такої потужної мистецької підготовки виходили ми до людей і несли слово правди.

Можна впевнено сказати: в тому, що більше половини жителів Криму сказали «Так!» незалежній Україні, є велика, неоціненна заслуга «Хрещатого яру».

А на завершення — хочу подарувати хрещатоярцям свій поетичний спомин про те,

ЯК ДО КРИМУ ПІСНЯ МАНДРУВАЛА

Що за спів? Росте луна
у відродженні і в русі.
Десятеро чорновусих
ще й одна.
Ще й одненька чорнобрівна
у намисточку дзвінків —
голосинка України
в хороводі козаків.
Що за спів! Луна троїста.
Битий бубоне, ушквар!
Трьохнуть пальці цимбаліста,
і шумить Хрещатий яр.
Поганяй — за сонцем ярим!
Хоч туман усе накрив, —
не сховатись яничарам.
Спів тече Хрещатим яром
аж на Крим.
Що за спів! Між полюсами
дзвін-струна серця єдна.
Ходить пісня небесами.
Квітне пісня голосами.
Десятеро
ще й одна.

Петро **ПЕРЕБИЙНІС**.

Ми — українці

НА ТУМАННОМУ АЛЬБІОНІ

Коли говорять про українську діаспору, то насамперед згадують Канаду і США. Але нашого цвіту розкидано по всьому світу. Українці живуть у Польщі, Чехо-Словаччині, Австралії, Німеччині, Бельгії, Аргентині, Бразилії... Невеличка громада розселена і на Британських островах. Це, в основному, колишні бійці дивізії СС «Галичина» та їхні нащадки. Чим живуть вони, як бережуть звичаї, віру, традиції? Про це «Голосу України» розповідає Богдан МАТВІЙЧУК, англійський бізнесмен і за сумісництвом диякон Української автокефальної православної церкви в невеличкому містечку Рочдейль (графство Ланкашир).



— Еміграція у Великобританії повоєнна. Це приблизно тридцять тисяч українців. Але таких, що добре знають рідну мову, не більше чотирьох. Старше покоління — легендарні дивізійники — відходить помалу в кращий світ, а молоде вже не прагне знати материнської мови, не сприймає православної віри і української культури. Хоч намагаємося виховувати своїх дітей в українському дусі. В Англії створено мережу українських суботніх шкіл при народних домах.

Усі українці в Англії об'єднані в дві громади: Союз українців Британії (СУБ) та Об'єднання українців Великобританії (ОУВ). СУБ створили емігранти, які воювали в загонах Степана Бандери. Це в основному вихідці з Галичини, які сповідують греко-католицьку віру. До ОУВ увійшли так звані мельниківці, тобто ті, хто підтримував і боровся за ідеї Андрія Мельника. Вони приїхали з Буковини, Волині, Слобожанщини і були православними. Ось так ці дві громади — «бандерівці» та «мельниківці» — живуть і нині автономно. У кожної свої школи, свої клуби, свої церкви.

По війні Британія зустріла наших батьків не дуже ласкаво. Щоб вижити, їм треба було тяжко працювати на заводах, фабриках, у копальнях. Вони не прагнули вивчати англійську мову, одержувати освіту, бо наївно думали, що незабаром повернуться на Батьківщину. Але минав час, і дивізійники розуміли, що повернення додому — це фата-моргана, і треба хоч своїм дітям дати освіту. Але англійський уряд забороняв в'їжджати в країну освіченим **чужинцям**. У Лондоні вважали, що емігранти можуть бути лише чорноробами. Отож, новому поколінню українців довелося йти вчитися до англійських університетів. А це означало, що лише невеличка частина їх після закінчення поповнювала українську інтелігенцію, решта ж — назавжди асимілювалася.

Усе, що нині маємо в Англії українського (школи, церкви, клуби, радіостанції, газети), розбудовано громадами СУБ та ОУВ самотужки. Уряд дуже мало допомагав емігрантам. Лікарі, інженери, бізнесмени, правники — українці — це сини й онуки тих неписьменних бійців дивізії СС «Галичина», які зуміли дати їм освіту.

Важко було одержати дипломи англійських університетів українцям ще й тому, що їхні батьки не мали англійського громадянства. Фанатичні патріоти України, вони відмовлялися від англійських паспортів, бо воліли вмерти громадянами України. Мій батько, коли я йшов до школи, сказав мені: «Вибач, синку, але я не маю англійського громадянства. Я не міг і ніколи не зможу зрадити Україну і свій народ».

Українська громада у Великобританії з часом зуміла довести офіційному Лондону, що вони не є людьми другого сорту. Своєю працею, наполегливістю, відданістю рідним звичаям, вірі, культурі українці завоювали симпатії англійського народу й змусили уряд змінити ставлення до емігрантів з України. Сьогодні ми маємо в Лондоні Український католицький університет, Центр україністики, яким керує Марко Бойцун, своє видавництво, радіостанції, часописи.

З розвалом Радянського Союзу інтерес до України у Великобританії різко зріс.

Активізувалося життя і всередині самої української громади. Після чорнобильської аварії М. Бойцун зняв фільм «Діти Чорнобиля», кошти від реклами якого ми переказали у Фонд допомоги дітям Чорнобиля.

У Лондоні почала виходити в ефір українська радіопрограма. Так що тепер радіо «Свобода» матиме конкурента. Цікавішою стала й головна українська газета Англії «Українська думка». Її редактор Святомир Фастун, колишній сотник дивізії СС «Галичина», написав недавно книгу «Нас розсудить Бог», яка незабаром вийде у видавництві «Червона калина».

Як гриби після дощу, народжуються в Англії нові колективи художньої самодіяльності. Українських аматорів пісні і танцю запрошують як професійних артистів у кращі концертні зали Манчестера, Ліверпуля, Шеффілда, Бірмінгема.

Активізувалося і церковне життя українських парафій. Молодь, яка була байдужа до слова Божого, повертається до храмів, а їх у Англії чимало. Скрізь, де живуть українці, як водиться, є й дві церкви — греко-католицька та православна автокефальна, причому ніякого протистояння між ними немає.

Раніше в Англії вважали, що Україна — провінція Росії. Нас завжди це обурювало. Намагання української інтелігенції довести, що ми — окремий народ, були марними, бо англійці всіх емігрантів з СРСР вважали росіянами. Тепер, після краху більшовицької імперії, почалися зрушення. Британія з дедалі більшою цікавістю відкриває для себе терра інкогніто під назвою «Україна».

Підготував **Валентин ЛАБУНСЬКИЙ**.

НА ЗНІМКУ: в студії українського радіо міста Рочдейль. Другий справа — Богдан Матвійчук.



ПО-НАСТОЯЩЕМУ ВАЖНО ВСЕГДА ВИДЕТЬ НА ПАРУ ХОДОВ ВПЕРЕД

ТАК БЫЛО ВСЕГДА

Итак, регулярные торги на УУСБ идут более трех месяцев
За это время объем товаров, выставляемых на каждой торговой сессии, возрос с 300 млн. руб. до 3 млрд. руб.
Объем заключенных сделок превысил 500 млн. руб.
Количество брокерских фирм, совершающих сделки на бирже, возросло со 112 до 704.
Постоянно расширяющееся сотрудничество с такими интересными партнерами как Тюменская товарно-фондовая биржа, Тюменско-Московская биржа «Гермес», Петербургско-Тюменская биржа «Планета», Калининградская товарно-фондовая биржа оказалась твердой гарантией эффективности работы на УУСБ.

Тем не менее, эти итоги мы можем расценивать только лишь как старт.
Он прошел убедительно.
Но уже сегодня Вы видите необходимость серьезных перемен.
Кто-то ждет их и готовится к ним.
Кто-то даже не сумеет их вовремя заметить.
Внимательные — пожнут плоды.

МЫ ПРОДОЛЖАЕМ РАБОТУ
СЛЕДИТЕ ЗА ПЕРЕМЕНАМИ.



Универсальная Украинско-Сибирская биржа

310001, г. Харьков, пр. Гагарина, 4. Тел.: (0572) 21-98-38, 21-97-28 (факс), 21-99-10 (факс). Телетайп 125172 БЮРО Модем 21-05-55.



Брокерська фірма Товариства з обмеженою відповідальністю "КОМЕРЦІЙНІ СИСТЕМИ"

ПАНОВЕ!
Ми за карбованці у найкоротший термін придбаємо для Вас:
- ліс і пиломатеріали;
- офісні або побутові меблі;
- сталь, алюміній, чавун та інші вироби з металів;
- автомашини вітчизняні та імпортні будь-яких марок: нові або ті, що були в експлуатації;
- сантехнічні вироби;
- полістирол, поліетиленову плівку та іншу хімічну продукцію;
- верстати, обладнання;
- нерухомість,

а також тисячі найменувань інших потрібних Вам предметів, які виставлено на торгах найбільшої з українських бірж — Українській Універсальній Товарній Біржі, а також Українській біржі нерухомості, Українській стоячій біржі.

У НАС НЕМАЄ ПРОБЛЕМ, ПАНОВЕ! ЇХ НЕ БУДЕ І У ВАС!

Для Вас ми працюємо без вихідних!
FAX: 224-43-20



Телефони у Києві
224-42-17
224-75-68
224-14-98

ПРОИЗВОДСТВЕННО-КОММЕРЧЕСКАЯ ФИРМА «ДЕКАМ» ПРЕДЛАГАЕТ ОБМЕН НОВОЙ МОДЕЛИ САМОСВАЛА КРАЗ 6510 НА:



производственно-коммерческая фирма

— гидравлический экскаватор на гусеничном ходу с емкостью ковша 0,75—1,5 м³;

— кран с грузоподъемностью 25—60 т.
Купим кафель черный.
Наш адрес: 324061 г. Кривой Рог, Шостаковича, 12.
Тел.: 53-59-94, 53-20-62.
Факс: (0564) 53-59-94.

ПАНОВЕ!

Майбутнє України закладається сьогодні!

Зважаючи на це, можна з певністю сказати, що розвиток економіки України залежатиме від того, які інвестиційні рішення будуть прийняті зараз!

Світовий досвід свідчить, що оптимальний розподіл наявних інвестиційних можливостей може бути тільки за умов розвинутого ринку цінних паперів.

На жаль, всі зусилля щодо створення такого ринку на сьогодні не мають чіткого спрямування. Стосовно цих питань виникло безліч розбіжностей між державними органами управління і ринковими структурами.

Віднайти виважене рішення відносно поставлених життям проблем можна лише об'єднавши всіх, причетних до ринку цінних паперів (РЦП).

За таких умов можна уніфікувати документацію і програмне забезпечення РЦП, проводити ретельний аналіз дії законів, які регулюють ринок цінних паперів, забезпечити взаємні контакти учасників ринку, налагодити економічну освіту співробітників організацій — членів Асоціації, експлуатацію інформаційної та комерційної інфраструктури ринку, досягти консенсусу між державою та іншими учасниками ринку, сприяти виробленню законодавчих, культурних, термінологічних, моральних та методичних норм.

Всіх, хто бажає взяти активну участь у створенні та діяльності ринку цінних паперів України, запрошуємо стати членом Української асоціації ринку цінних паперів.

Вступний внесок — 160 (сто шістдесят) тис. карбованців, який може зараховуватись інтелектуальною власністю і майном.

Акціонерна інвестиційна фінансова компанія по операціях з цінними паперами «Тріве» (м. Харків)
Банк ділового співробітництва
Брокерська фірма «РіМ» (м. Київ)
ВО «Електрон» (м. Львів)
Градобанк (м. Київ)
Дніпропетровська товарно-ф'ючерсна біржа
Народний банк (м. Київ)
Товарно-фондова біржа (м. Кривий Ріг)
Українська фондова біржа (м. Київ)

Міністерство фінансів України, Національний банк України і Фонд державного майна України підтримують ідею створення Асоціації і згодні співробітничати з нею в сфері будівництва ринку цінних паперів.

За довідками звертатися:

320600 ГСП м. Дніпропетровськ-70
вул. Комсомольська, 58
АО ДТФБ (асоціація)
Тел. 442-085
Станція BBS 441-078
Факс 428-666

АНКЕТА
УЧАСНИКА АСОЦІАЦІЇ

1. Організація: ____________________ (повна назва фірми)

2. Юридичний статус: ____________________ (держ. підприємство, приватне підприємство, господарське товариство, кооператив)

3. Основний вид діяльності: ____________________

4. Статутний фонд (тис. крб.): ____________________

5. Адреса: ____________________

6. Телефон: __________ Телефакс: __________

Телетайп: __________ Адреса в мережі ЕОМ (назва мережі, адреса) __________

7. Участь на ринку цінних паперів: ____________________ (біржа, посередник (брокер), емітент, інвестор та інші)

Керівник __________ (підпис)

Примітка: анкети, що надійдуть після 10 квітня 1992 року, розглядатись не будуть.

КІВЕРЦІВСЬКИЙ МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД

пропонує для вільної реалізації за готівку або по перерахуванню контейнери універсальні п'ятитонні УУКП-5(6), зовнішні розміри 2500 мм×2100 мм ємкістю 11,7 м³, призначені для перевезень штучних вантажів, сипучих, у тарі, навалом, залізничним, водним і автомобільним транспортом. Ціна 15300 крб., а також гаражі металеві розміром 3200×6200 мм вартістю 18000 крб., секції зі стовпчиком для загорожі, ворота господарські зі стовпчиком, фіртка зі стовпчиком, кузов-фургон металевий різноманітної модифікації для перевезення вантажів автотранспортом. Вироби виготовляємо за розмірами, узгодженими із замовником. Ціни договірні.

Адреса заводу: 264220, м. Ківерці, Волинської обл., вул. Радянська, 26.



ЗВИЧАЙНИЙ ДЕНЬ

Першого квітня старався я на роботу не запізнюватись. День такий: яку причину не вигадаєш, все одно не повірять. Лише вмостився за стіл, а начальник каже:

— Неквапленко, замовнику треба терміново телеграму послати. Негайно на пошту!

А я собі думаю: певно, жартує, адже знає, що я робочий день без перекуру принципово не починаю!

Пішов, покурив, дізнався, як там наші до чергового футбольного матчу готуються, приходжу у відділ, начальник цікавиться:

— Послав?

— Блискавку! — відповів цілком серйозно.

Відпочив трохи після перекуру, потім трьох наших співробітників у гастроном відправив, мовляв, там імпортний розчинний чай дають. Інших — до каси за премією. Сиджу й думаю, що б його ще утнути. Раптом дзвонять з бухгалтерії. Терміново їм, бачте, кошторис треба. Дешева, звичайно, вигадка: тільки тиждень тому завдання дали. Торік такий самий кошторис три місяці робив. Звичайно, виду не подав, пообіцяв для сміху в кінці дня занести.

Після перерви розиграші зовсім сіренькі пішли. Наталя Петрівна заявила, що мене, поки я в їдальню ходив, у технічний відділ викликали якісь папери підписувати. Це, мабуть, помста за те, що в гастроном марно ходила. А Василь Петрович оголосив, що в нас сьогодні після роботи нарада відбудеться. Скільки себе пам'ятаю — не пригадую, щоб доводилось після роботи на нараду затримуватись. Знаю я ці першоквітневі жарти. Загалом так і не вдалося їм мене розіграти. Тому що я людина серйозна. Для мене, що день сміху, що звичайний, трудовий — ніякої різниці немає!

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Конкурс «І не таке буває»

«ДАВЛЯТЬ!»

Моє покоління добре пам'ятає, як за батька Сталіна проходила добровільно-примусова передплата позики. Колгоспникам нараховували на трудодень 10—20 копійок, а вимагали передплатити на 500—1000 карбованців. Звісно, не всі радо це робили, бо багатьом нічого було позичати.

Отже, передплата позики тривала. До сільради викликали так званих злісних неперeдплатників. По одному селян запрошували до кабінету голови колгоспу на розмову з уповноваженим, що прибув із району.

З кабінету вийшов босий дядько, витираючи спітніле обличчя. Всі кинулися до нього:

— Ну що там? Як?

— Ох і давлять, хлопці, ох і давлять!

Тут відчинилися двері і висунулася голова уповноваженого.

— Що ти сказав? — зиркнув на босого.

— Та кажу, чоботи тісні, дуже давлять!

— Так ти ж босий!

— Через те й не ношу їх, клятих, бо дуже давлять!..

Свиридон БУГАЙ.
Київська область.



Мал. Олега СМАЛЯ.

Наші стенограми

ПАРЛАМЕНТСЬКА АРИФМЕТИКА

«Ми наприймали стільки абсурдних рішень, що далі нікуди»

(Із виступу народного депутата)

— ...Переходимо до розгляду пакета документів про економізацію... Перший мікрофон.

— Шановний головуючий, я вважаю, нам спершу належить визначитися щодо фундаментальних арифметичних дій: додавання, віднімання, ділення і множення. А розпочати пропоную з перегляду даних таблиці множення. Прошу поставити на голосування.

— Двісті тридцять шість — «за». Приймається. Які будуть думки?

— Гадаю, не варто перевіряти одразу всю таблицю. Для початку візьмімо якісь опорні цифри. Скажімо, шість, сім, дев'ять...

— Голосуємо... Приймається. Таким чином, скільки буде шість на шість? Другий мікрофон.

— Шість по шість — тридцять три.

— Шостий мікрофон.

— Шість по шість — тридцять сім.

— Шістнадцятий мікрофон.

— Шість по шість — тридцять шість.

Шум обурення в залі. Вигуки: «Ганьба!», «Геть!».

— Інших пропозицій немає?.. Немає. Голосуємо поіменно. Щоб видно було, хто в нас який тут грамотей...

— Отже, шість по шість — 36 не проходить. Голосуємо за іншу пропозицію... Так... Більшість голосів шість по шість — 33. Ідемо далі... Перший мікрофон.

— Є думка, що сім по сім — сорок сім.

— Другий мікрофон.

— Ви що, хлопці, звичайно ж — сорок дев'ять!

— Третій мікрофон.

— Наша фракція в перерві порадилась і вирішила — сорок три!

— Голосуємо... Як бачите, знову ж таки більшістю голосів сім по сім — сорок сім. Воно й звучить краще, ніж сорок дев'ять... Ідемо далі. Тридцять сьомий мікрофон.

— У нашому окрузі дев'ять по дев'ять — сімдесят дев'ять.

— Дурниці! Правильно буде — вісімдесят один.

— Догматизм! Вісімдесят дев'ять.

— Голосуємо... Більшістю голосів дев'ять по дев'ять — вісімдесят дев'ять.

— Таким чином, у таблицю множення вносяться відповідні зміни, Кабінету міністрів даються доручення відкоригувати відповідно до наших рішень ціни на товари і збалансувати податки... Перший мікрофон.

— Я по процедурі. Даруйте, шановні колеги, але десь краєм вуха чув, що в наших школах дотепер вважається, що шість по шість — тридцять шість...

— Виключіть мікрофон! Депутат, сядьте. Спеціально для вас роз'яснюю: одна справа школярська арифметика і зовсім інша — парламентська, призначена для прийняття політичних рішень на базі демократії, в дусі плюралізму і ще чого там? Одне слово, багато ще чого. Ідемо далі. Що там у нас слідуюче?.. Сто тринадцятий мікрофон.

— Я по процедурі. Далі ми маємо розглянути питання про ділення і віднімання. І тут принципово важливо, що спершу: будемо ділити, а вже потім віднімати чи навпаки. Я пропоную саме навпаки — почати з віднімання.

— Слушне зауваження... Хто за те, щоб ми одразу без ділення приступили до віднімання?.. Приймається.

Бурхливі оплески. І ті, хто «за» встають, і ті, хто «проти» теж встають, і ті, хто «утримався» також не сидять. Усім хочеться йти далі...

Днями наш парламент на вимогу більшості знову повернувся до таблиці множення. Цього разу розглядає, скільки буде п'ять по п'ять. У першому читанні!..

Микола ЧУГАЙ.
Суми.

Пародії

А ЯК ЖЕ БЕЗ МІСЯЦЯ?

Місяцю,
друже мій ясний...
(«Слухаю музику зір»).
Онде місяць-молодик
Ледь та ледь гойдається...
(«Ходить вечір між отав»).
А з-за лісу навздогін
Місяць мружить око.
(«Вечірній малюнок»).
Місяць сховався — хтів приспати
Хвилю-гру.
(«Химери майської ночі»)
і т. п.

Іван СЛЬОТА.

ЗБІРКА «ПІСНЯ МОЄЇ ЗЕМЛІ»

Тільки сяду
за письмовий стіл,—
Випливає місяць
з небокраю...
Із усіх земних
й небесних тіл
Я його найбільше полюбляю.
Чи за те, що в шибу зазирне
Й підморгне, як завжди,
неповторно,
Чи тому, що вміє і мене
Він приспати краще,
ніж снотворне.
Чи, з його блідої ясноти
Плетучи мереживо ліричне,
Зайвий раз
я можу довести,
Що ніщо
під місяцем
не вічне.

Анатолій БОРТНЯК.
Вінниця.

Міні-проза

УРА!

— Ку-ку-рі-ку! — прокукурікав півень.

— Дурний птах — півень! — подумав Сергій Михайлович, присьорбуючи чай.

— Хрю-хрю! Хрю-хрю! Хрю-хрю! — захрюкав сусідський кабанець.

— Телепень! — недовго думаючи, зробив висновок Сергій Михайлович.

— Мууу! — замугикала корова.

— Муу! — передражнив її Сергій Михайлович. — Чого б то я мукав? Які дурні ці корови!

І скочивши з табуретки, з громовим криком «Ура», повз здивованих півня, кабанчика й корови, побіг до світлого майбутнього.

Олександр ПЕРЛЮК.

НЕ СТАЛО КВОРУМУ

Пуп землі

Неперспективне село Перспективне не обминула стороною одна з важливих прикмет сучасності — перейменування.

Краєзнавці-аматори з райцентру, струснувши як слід пил з архівних документів, виявили історичний підтекст в історичному розташуванні села. Щеб пак! Саме тут колись був зимівник козака Карпа Півторакожуха. Тоді й з'явилася ідея, віддаючи данину сивій давнині, назвати, точніше, перейменувати Перспективне в Карпівку. Однак пропозиція краєзнавців була зустрінута в штики місцевими істориками, які в свою чергу висунули власний варіант: Карпо-Півторакожухівка. В ході двотижневої наукової перепалки перевагу було віддано соліднішому варіанту істориків.

Однак, як писав свого часу відомий український письменник, перейменувати населений пункт — це зовсім не те, що, скажімо, колгоспного бичка. Тому вирішено було провести серед мешканців села референдум, який би підтвердив прагнення селян змінити назву.

Результати опитування були пречудові. З двадцяти двох жителів-пенсіонерів екс-Перспективного двадцять висловилися «за», лише один утримався і один не брав участь в референдумі. Та й то з поважних причин: члени комісії по проведенню референдуму не змогли пробратися крізь снігові кучугури до діда Карпа, хата якого стояла аж під лісом. А утрималася 97-річна баба Килина, та й то є підозра, що тільки тому, що баба добряче недочувала на обидва вуха. Як не кричали члени комісії всі гуртом — баба так і не второпала, чого від неї хочуть.

Поки історики проводили опитування, краєзнавці часу не гаяли. Прагнучи реабілітувати себе, метнулися спершу в обласний центр. А потім у столицю. Звідти повернулися з документом, який підтверджував гіпотезу того, що зимівник Карпа Півторакожуха був на місці колишньої стоянки татар на чолі з ханом Хаджі-Девлет-Гиреєм.

Хоча нова назва «Хаджі-Девлет-Гиреївка» трохи різала слух, селяни не мали нічого проти неї. Одностайність на цей раз була стовідсотковою, бо сніг розтав і з'явився доступ до діда Карпа, а бабу Килину забрала до себе в сусіднє село трохи молодша сестра.

Хтозна, можливо, і з'явився б цей напис на табличці, як в'їжджаєш у село, та історики запідозрили краєзнавців у відсутності патріотизму. Дискусія, яка супроводжувалася пошуками нових варіантів, тривала недовго. Однак цього часу вистачило на те, щоб питання про ще один референдум відпало: в селі не стало кворуму.

Неперспективне Перспективне й досі звуть по-старому. Якщо, звичайно, коли-не-коли заходить про нього мова.

Павло КУЩ.
Донецька область.

«Cito!»

СТРАХОВИЙ РЕЦЕПТ ЗАБЕЗПЕЧИТЬ:

ХВОРОМУ — ЛІКИ, ПІДПРИЄМСТВУ — ЗБУТ ПРОДУКЦІЇ, АПТЕЦІ — ТОВАРООБІГ

То скаржилися на низьку ціну ліків: мовляв, саме вона гальмує розвиток фармацевтичної науки й виробництва. Лібералізували ціни — і знову погано: дорогі ліки не по кишені більшості населення, і це позначається на товарообігу аптек.

Якщо раніше очні краплі обходилися хворому у 2 копійки, то нині — у 1,44 крб. за серійного виробництва, і у 4,06 — за індивідуального. Та що там очні краплі! Роздрібна ціна на левоміцетин зросла у 10, новокаїн — у 13,6, анальгін — у 15,4 раза. Бинт розміром 7×14 см коштує 18,13 крб., а стограмовий пакетик вати — 9,87 крб. Цю планку не подолати навіть громадянам із середнім достатком, не кажучи про решту... Правда, уряд затвердив список препаратів, які мають реалізовуватися за регульованими цінами (зокрема, передбачається компенсувати частину ціни очних крапель). Та чи розв'яже це проблему? До списку ввійшло 80 найменувань, а потреба — в тисячах життєнеобхідних ліків. Тож згадуваний «захід» можна віднести до таких, про які кажуть: ні собі, ні людям.

Скажуть, критикувати кожен може. А от запропонувати інший вихід... Нам підказує його світ — страхова рецептура. Для нашої країни це не новина. Соціальне страхування і страхова медицина з'явилися в царській Росії ще у 80-х роках минулого століття. У 1916 році діяли дві тисячі лікарських кас. У 1918-му їх було зліквідовано, але за часів НЕПу деякі елементи страхової медицини відродилися. Працедавці відраховували у страховий фонд 28,5 відсотка від фонду заробітної плати. Страхова рецептура складала 250 мільйонів рецептів на рік, в той час як платна — 75 мільйонів. Тож згадаймо своє і запозичимо досвід сусідів.

Чи є сенс докладно розповідати про нього? Адже в кожній країні він напрацьовувався у відповідності з її можливостями й особливостями. Тож важливо вникнути в самий принцип: формуючи ціни на ліки з огляду на вкладені кошти і працю, ці країни забезпечують доступність медпрепаратів і матеріалів для населення за рахунок страхових фондів. Застрахований, як правило, одержує виписані ліки безплатно, а члени його сім'ї сплачують від 50 до 80 відсотків їхньої ціни.

Страхова рецептура, таким чином, забезпечує: громадянам — доступність ліків, виробництву — збут продукції, а аптечній мережі — товарообіг. Саме цього прагнемо й ми. То за чим зупинка? Зробили крок до світової практики ціноутворення — давайте зробимо наступний.

Співробітники Харківського фармацевтичного інституту: Дмитро ДМИТРІЄВСЬКИЙ, доктор фармацевтичних наук, професор, Алла НЕМЧЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, Раїса ПОДКОЛЗІНА, кандидат фармацевтичних наук, доцент.



Спорт

ЧИ БУДЕ АНШЛАГ НА «ДА ЛУШ»?..

Не встигли загоїтися душевні рани після матчу футболістів київського «Динамо» в Барселоні, як наш клуб знову має вирушати в дорогу. Наступної середи динамівці в Лісабоні проведуть передостанній поєдинок півфінального турніру розіграшу Кубка європейських чемпіонів проти «Бенфіки». Її, якщо пам'ятаєте, наші земляки переграли вдома — 1:0. Цей успіх поки що єдиний у «Динамо» на цьому етапі змагання.

Що ж очікує киян у середу, чи буде аншлаг на 120-тисячному стадіоні «Да Луш»? Про останні новини зі столиці Португалії мені розповів кореспондент газети «Е Бола» («М'яч») **Жозе Аугушту.**

— Звісно, — сказав він, — прихильники «Бенфіки», як, гадаю, і динамівців, тепер не в найкращому настрої. Адже ці команди уже втратили можливість продовжити боротьбу за Кубок чемпіонів у фіналі. Для лісабонців надія вмерла, коли вони зіграли внічию зі «Спартою» в Празі. Тоді влаштовувала тільки перемога.

— А чому в Празі не грав Юран?

— Сергій пропускав матч через дві жовтих картки. Взагалі португальська преса відзначає, що без Юрана «Бенфіка» — мов щука без зубів. Але ті ж газети з сумом констатують, що киянин перебуває не в найкращій формі. Адже ось уже два роки він грає без відпочинку. Втім, і такий Сергій конче потрібен своєму клубові. Наступної середи він неодмінно вийде на поле в зустрічі проти своїх земляків — динамівців. А от москвич Василь Кульков не виступатиме. Більше того, через тяжку травму, на жаль, він вибув з гри на півроку...

Від свого колеги і приятеля дізнався, що «Бенфіка» розчарувала темпераментних прихильників і в чемпіонаті Португалії. Приймаючи вдома свого головного конкурента в боротьбі за чемпіонський титул — клуб «Порто», лісабонці програли — 2:3.

Утім, «Бенфіку» в Лісабоні дуже люблять. Серце болільника, зрозуміло, не камінь. І вони неодмінно прийдуть на стадіон підтримати свій клуб.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: суперник київського «Динамо» — команда «Бенфіка» (Лісабон).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

БІЛІ ГВОЗДИКИ ДЛЯ ЛАУРЕАТОК

Останнім часом в українській раді товариства «Трудові резерви» з великою симпатією почали ставитись до тенісу. Свідчення цьому — два представницьких турніри, які пройшли в ужгородському спорткомплексі «Юність» (директор Іван Улинець). Про хід тих цікавих змагань розповідає відповідальний працівник Укрради «Трудових резервів», майстер спорту міжнародного класу Юрій РОМЕНСЬКИЙ:

— Перший турнір був юнацький, який зібрав 97 учасників з усієї України, а ще з Алма-Ати, Мінська, Москви, угорського міста Ніредьгаза. У старших (спортсмени 1975—1977 років народження) найкращими виявилися Ганна Огурцова («Трудові резерви», Київ) та Павло Якунін (профспілки, Мінськ), у молодших (1978 рік) — Дарина Кочубинська («Трудові резерви», Київ) та Василь Ришко («Трудові резерви», Ужгород).

Другі змагання — відкрита першість Укрради серед дорослих. Окрім трудрезервівців, змагалися й динамівці і представники профспілок. І компанія підібралася, скажу вам, найсильніша: чемпіони України Степан Сербайло з Ужгорода і одеситка Олена Татаркова, талановита тенісистка з Тячева Габріелла Белені, яку раніше вже залучали до колишньої збірної СРСР. Та багато інших відомих імен. Назву й таку цифру: за перемогу боролися 12 майстрів спорту і 10 кандидатів у майстри.

І боротьба на кортах була гострою і захоплюючою. У жінок трійка призерів має такий вигляд: Габріелла Белені («Динамо», Тячів), Олена Татаркова («Трудові резерви», Одеса), Олеся Вілак («Трудові резерви», Ужгород). У чоловіків: Степан Сербайло (профспілки, Ужгород), Євген Самсонов (Львів) і Андрій Шашков (Нова Каховка) — обидва «Трудові резерви».

За призові місця вручалися премії: відповідно 800, 600 і 450 карбованців. А дівчата отримали ще й казкові білі гвоздики. Спонсори, серед яких Закарпатське об'єднання хлібопродуктів (генеральний директор Микола Кубарич) та науково-виробнича фірма «Система» з Київщини (генеральний директор Віталій Пилипенко) подбали про цінні подарунки.

Віктор ГЕНЧУК.

ВІТАЄМО, ЦІЛУЄМО, БАЖАЄМО!..

Як мені відомо, телеграму такого змісту відправили болільники баскетболісток київського «Динамо» в італійське місто Барі, де позавчора закінчився останній етап розіграшу Кубка європейських чемпіонок.

Спробую розшифрувати її зміст. Щодо «Вітаємо, цілуємо», — тут все зрозуміло: підопічні В. Рижова в нинішньому сезоні заслужили, як то кажуть, тривалі оплески. «Бажаємо» — це своєрідне напуття на майбутнє. Адже фінальний матч проти іспанського клубу «Дорна» (Валенсія) динамівки провели вкрай невдало, поступившись з рахунком — 56:66 (32:33).

Наші землячки не зуміли знайти ефективних контрдій проти інтернаціонального російсько-югославського тандему кращих центрових Європи — Засульська — Мяунович. Проти 43 очок, набраних цим дуетом, київські центрові Вєхова — Назаренко зуміли відповісти лише 12-ма.

Але для першої спроби на чемпіонській європейській орбіті і слово «віце» — звучить, погодьтеся, цілком пристойно.

Юрій ВИСТАВКІН, майстер спорту.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОРЛОВ перший заступник головного редактора
Олександр БІЛИК заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ оглядач, завідуючий відділом культури
Леонід САМОЙЛЕНКО заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ редактор відділу кореспондентської мережі
Віталій СУДДЯ відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок — 441-89-61 441-89-46 441-88-17

телефакс — 224-72-54

Відділ реклами — 441-89-44

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається.

Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж у березні 363352.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047 Київ, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311057.

1 2 3 4 5 6 7 8 9